

A9-0281/2022

22.11.2022

MIETINTÖ

monivuotisen rahoituskehysten 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio (2022/2046(INI))

Budjettivaliokunta

Yhteisesittelijät: Jan Olbrycht, Margarida Marques

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
ULKOASIAINVALIOKUNNAN LAUSUNTO.....	23
KEHITYSVALIOKUNNAN LAUSUNTO	29
TALOUSARVION VALVONTAVALIOKUNNAN LAUSUNTO.....	36
TYÖLLISYYDEN JA SOSIAALIASIOIDEN VALIOKUNNAN KANTA TARKISTUKSINA.....	42
YMPÄRISTÖN, KANSANTERVEYDEN JA ELINTARVIKKEIDEN TURVALLISUUDEN VALIOKUNNAN KIRJE.....	65
TEOLLISUUS-, TUTKIMUS- JA ENERGIAVALIOKUNNAN KIRJE	71
SISÄMARKKINA- JA KULUTTAJANSUOJAVALIOKUNNAN KIRJE.....	76
LIIKENNE- JA MATKAILUVALIOKUNNAN LAUSUNTO	80
ALUEKEHITYSVALIOKUNNAN LAUSUNTO	88
MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	94
KULTTUURI- JA KOULUTUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO	99
PERUSSOPIMUS-, TYÖJÄRJESTYS- JA TOIMIELINASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	105
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	110
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA.....	111

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

monivuotisen rahoituskehyyksen 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio (2022/2046(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 311, 312 ja 323 artiklan,
- ottaa huomioon vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyyksen vahvistamisesta 17. joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093¹ (monivuotisesta rahoituskehyyksestä annettu asetus), parlamentin, neuvoston ja komission tässä yhteydessä hyväksymät yhteiset julistukset² sekä asiaan liittyvät yksipuoliset julistukset³,
- ottaa huomioon Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta 14. joulukuuta 2020 annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053⁴,
- ottaa huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 16. joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen⁵ (toimielinten välinen sopimus),
- ottaa huomioon yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi 16. joulukuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092⁶,
- ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046⁷ (varainhoitoasetus),

¹ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11.

² EUVL C 444 I, 22.12.2020, s. 1.

³ EUVL C 445, 29.10.2021, s. 252.

⁴ EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1.

⁵ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

⁶ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1.

⁷ EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.

- ottaa huomioon 16. toukokuuta 2022 annetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (COM(2022)0223),
- ottaa huomioon 22. huhtikuuta 2022 annetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 muuttamisesta (COM(2022)0184),
- ottaa huomioon 13. joulukuuta 2017 annetun toimielinten välisen julistuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista⁸ ja 4. maaliskuuta 2021 annetun komission tiedonannon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevasta toimintasuunnitelmasta,
- ottaa huomioon 19. lokakuuta 2022 antamansa päätöslauselman neuvoston kannasta esitykseen Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2023⁹,
- ottaa huomioon 8. syyskuuta 2022 annetun budjettivaliokunnan ja talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön, joka hyväksyttiin 12.–15. syyskuuta 2022 pidetyllä parlamentin istuntojaksolla,
- ottaa huomioon 13. syyskuuta 2022 antamansa päätöslauselman monivuotisen rahoituskehyksen tarkistusta koskevasta vuoden 2021 ehdotuksesta¹⁰,
- ottaa huomioon 23. kesäkuuta 2022 antamansa päätöslauselman neuvoston kannasta lisätalousarvioesitykseen nro 3/2022 varainhoitovuoden 2022 yleiseen talousarvioon – Ukrainasta pakenevien ihmisten vastaanottoon liittyvien kustannusten rahoittaminen¹¹,
- ottaa huomioon 19. toukokuuta 2022 antamansa päätöslauselman Venäjän Ukrainassa käymän sodan sosiaalisista ja taloudellisista vaikutuksista EU:hun – EU:n toimintavalmiuksien vahvistaminen¹²,
- ottaa huomioon 24. marraskuuta 2021 antamansa päätöslauselman varainhoitoasetuksen tarkistamisesta monivuotisen rahoituskehyksen 2021–2027 voimaantuloa silmällä pitäen¹³,
- ottaa huomioon 21. lokakuuta 2021 antamansa päätöslauselman neuvoston kannasta esitykseen Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2022¹⁴,
- ottaa huomioon 16. joulukuuta 2020 hyväksymänsä kannan esityksestä neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta¹⁵,

⁸ EUVL C 428, 13.12.2017, s. 10.

⁹ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0366.

¹⁰ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0309.

¹¹ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0254.

¹² Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0219.

¹³ EUVL C 224, 8.6.2022, s. 37.

¹⁴ EUVL C 184, 5.5.2022, s. 179.

¹⁵ EUVL C 445, 29.10.2021, s. 240.

- ottaa huomioon 23. heinäkuuta 2020 antamansa päätöslauselman Eurooppa-neuvoston 17.–21. heinäkuuta 2020 pidetyn ylimääräisen kokouksen päätelmistä¹⁶,
- ottaa huomioon 10. lokakuuta 2019 antamansa päätöslauselman monivuotisesta rahoituskehyksestä 2021–2027 ja omista varoista: aika vastata kansalaisten odotuksiin¹⁷,
- ottaa huomioon 14. marraskuuta 2018 antamansa päätöslauselman monivuotisesta rahoituskehyksestä 2021–2027 – parlamentin kanta yhteisymmärryksen saavuttamiseksi¹⁸,
- ottaa huomioon 24. kesäkuuta 2022 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon 31. toukokuuta 2022 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon 25. maaliskuuta 2022 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon valtion- ja hallitusten johtajien epävirallisen kokouksen päätteeksi 11. maaliskuuta 2022 annetun Versailles'n julistuksen,
- ottaa huomioon 18. lokakuuta 2022 annetun komission tiedonannon ”Komission työohjelma 2023” (COM(2022)0548),
- ottaa huomioon elokuussa 2022 annetun Maailmanpankin, Ukrainan hallituksen ja komission raportin Ukrainaa koskevasta nopeasta vahinkojen ja tarpeiden arvioinnista (”Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment”),
- ottaa huomioon 18. toukokuuta 2022 annetun komission tiedonannon Ukrainan hätäavusta ja jälleenrakennuksesta (COM(2022)0233),
- ottaa huomioon 11. joulukuuta 2019 annetun komission tiedonannon ”Euroopan vihreän kehityksen ohjelma” (COM(2019)0640),
- ottaa huomioon Euroopan tulevaisuuskonferenssin 9. toukokuuta 2022 tekemät ehdotukset,
- ottaa huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 09/2022, ”Ilmastomenot EU:n talousarviossa vuosina 2014–2020 – eivät niin suuria kuin on ilmoitettu”,
- ottaa huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 22/2021 ”Kestävä rahoitus: Johdonmukaisemmat EU:n toimet ovat tarpeen, jotta rahoitusta saadaan ohjatuksi kestäviin investointeihin”,
- ottaa huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 10/2021, ”Sukupuolten tasa-arvon vahvistaminen EU:n talousarvioon: aika siirtyä sanoista tekoihin”,

¹⁶ EUVL C 371, 15.9.2021, s. 110.

¹⁷ EUVL C 202, 28.5.2021, s. 31.

¹⁸ EUVL C 363, 28.10.2020, s. 179.

- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteet,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,
 - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan, kehitysvaliokunnan, talousarvion valvontavaliokunnan, liikenne- ja matkailuvaliokunnan, aluekehitysvaliokunnan, maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan sekä perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan lausunnot,
 - ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan kannan tarkistuksina,
 - ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan, teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan kirjeet,
 - ottaa huomioon budjettivaliokunnan mietinnön (A9-0281/2022),
- A. ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen 311 artiklassa edellytetään, että unioni huolehtii siitä, että sillä on tavoitteidensa saavuttamiseksi ja politiikkansa toteuttamiseksi tarvittavat varat; ottaa huomioon, että monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistetaan unionin talousarvion painopisteet seitsemäksi vuodeksi ja tarjotaan taloudellisia resursseja sen politiikkoihin, ohjelmiin ja tarpeisiin; toteaa, että monivuotista rahoituskehystä rajoittaa omien varojen enimmäismäärä;
- B. toteaa, että sen jälkeen, kun nykyinen monivuotinen rahoituskehys hyväksyttiin joulukuussa 2020, poliittinen, taloudellinen ja sosiaalinen tilanne on muuttunut valtavasti alkaen mittasuhteiltaan ennennäkemättömästä ja seurauksiltaan dramaattisesta covid-19-pandemiasta, joka ei ole vielä ohi;
- C. ottaa huomioon, että Venäjän provosoimaton ja perusteeton hyökkäys Ukrainaan on johtanut vakavaan humanitaariseen kriisiin ja aiheuttanut erittäin voimakkaan maailmanlaajuisen taloudellisen ja sosiaalisen häiriön, jonka kestosta ei ole varmuutta; toteaa, että valtion- tai hallitusten johtajat ovat kuvanneet sotaa järjestyttäväksi muutokseksi Euroopan historiassa ja että komissio on todennut, että ”Euroopassa käytävän sodan aiheuttamat ennakoimattomat tarpeet ovat selvästi suuremmat kuin nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä käytettävissä olevat varat”, mikä edellyttää uusia rahoituslähteitä;
- D. ottaa huomioon, että unioni ja sen kansat ovat tukeneet Ukrainaa heti sodan alusta lähtien ja osoittaneet solidaarisuutta ukrainalaisille, jotka puolustavat demokratiaa autoritarismia vastaan, tarjonneet suojaa yli kahdeksalle miljoonalle ukrainalaiselle ja myöntäneet tilapäistä suojelua neljälle miljoonalle; ottaa huomioon, että EU, jäsenvaltiot ja eurooppalaiset rahoituslaitokset ovat antaneet Ukrainalle apua yli 19 miljardia euroa; ottaa huomioon, että humanitaarisen ja sotilaallisen avun lisäksi unioni on tukenut Ukrainaa terveydenhuollon, energian ja maatalouden alalla ja helpottanut kauppaa erityisesti ottamalla käyttöön solidaarisuuskaistoja, joilla autetaan Ukrainaa viemään maataloustuotteita; katsoo, että lisäapua tarvitaan maan peruspalvelujen ja keskeisen infrastruktuurin ylläpitämiseen;

- E. ottaa huomioon, että 21,9:ää prosenttia EU:n väestöstä uhkaa tällä hetkellä köyhyys tai sosiaalinen syrjäytyminen; katsoo, että on selvää, että energiaköyhyys pahenee Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen seurauksena; toteaa, että energian hintojen nousu ja jyrkkä inflaatio johtavat yhdessä elinkustannuskriisiin, joka uhkaa yritysten, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritykset), selviytymistä ja ajaa yhä useampia ihmisiä köyhyYTEEN;
- F. toteaa, että ihmiset odottavat oikeutetusti, että unioni ja sen talousarvio vastaavat viipymättä ja tehokkaasti muuttuviin tarpeisiin ja antavat heille tarvittavaa tukea etenkin kriisiaikoina;
- G. korostaa, että EU:n talousarviolla on ja sillä on jatkossakin oltava keskeinen rooli toteutettaessa unionin poliittisia painopisteitä, mukaan lukien kaikkia koskevan vihreän ja digitaalisen siirtymän onnistunut toteuttaminen, vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoitteen edistäminen, osallistavan ja sosiaalisen elpymisen edistäminen, kestävä ja osallistavan kasvun edistäminen, kilpailukykyyn, innovoinnin, strategisen riippumattomuuden ja energiaturvallisuuden ja -omavaraisuuden edistäminen, haavoittuvien ryhmien ja pk-yritysten tukeminen, sellaisen kestävä kehityksen edistäminen, jossa ketään ei jätetä jälkeen ja jolla varmistetaan yhteenkuuluvuus ja ylöspäin tapahtuva lähentyminen, vahvemman Euroopan terveysunionin varmistaminen covid-19-kriisin jälkeen, oikeusvaltioperiaatteen, EU:n arvojen, perusoikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon turvaaminen ja edistäminen unionissa ja sen ulkopuolella, useampien mahdollisuuksien tarjoaminen kaikille ja sellaisen vahvemman unionin varmistaminen unionin kansalaisille, joka pystyy huolehtimaan globaaleista vastuistaan ja torjumaan ilmasto- ja biodiversiteettikriisejä ja niiden seurauksia;
- H. ottaa huomioon, että Euroopan komissio esittää vuoden 2023 työohjelmassaan joukon uusia toimintapoliittisia aloitteita, joilla voi olla merkittäviä talousarviovaikutuksia ja joihin kuuluu erityisesti ehdotettu Euroopan vetypankki, pk-yritysten apupaketti ja Euroopan suvereniteettirahasto;
- I. toteaa, että useat kriisit, monivuotisen rahoituskehityksen alhaiset enimmäismäärät ja monivuotisen rahoituskehityksen hyväksymiseen ja tarkistamiseen liittyvien menettelyjen monimutkaisuus ovat yhdessä johtaneet siihen, että on otettu käyttöön monituisia EU:n talousarvion ulkopuolisia tilapäisiä välineitä ja että entistä enemmän käytetään talousarviomenettelyn ulkopuolisia ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja erityisesti EU:n elpymisvälineen tapauksessa; toteaa, että ainoastaan talousarviomenettelyssä edellytetään parlamentin täyttä osallistumista ja ainoastaan sillä varmistetaan, että parlamentti voi valvoa talousarvion toteuttamista; katsoo, että molemmilla budjettivallan käyttäjillä olisi oltava SEUT-sopimuksen mukaisesti tasavertaiset roolit; katsoo, että parlamentilla olisi aina oltava täysivaltainen rooli tässä uudessa talousarvioympäristössä, jotta nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen jäljellä olevalla kaudella voidaan varmistaa demokraattinen vastuuvollisuus ja avoimuus;
- J. ottaa huomioon, että toimielinten välisessä sopimuksessa määrätään parlamentin, neuvoston ja komission välisessä talousarvioyhteistyössä ja -vuoropuhelussa sovellettavista erityisistä järjestelyistä; katsoo, että olisi toteutettava lisätoimia, jotta

voidaan lisätä avoimuutta ja vastuuvollisuutta ja parantaa kaikkia menoja koskevien EU:n päätöksenteon tukena käytettävien tietojen saatavuutta;

- K. ottaa huomioon, että vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä koskevaan joulukuussa 2020 tehtyyn sopimukseen sisältyvän yksipuolisen julistuksensa mukaisesti komissio on sisällyttänyt vuoden 2023 työohjelmaansa sitoumuksen laatia vuoden 2023 toisella neljänneksellä monivuotisesta rahoituskehystä arviointi ja mahdollisesti tarkistaa sitä;
- L. ottaa huomioon, että parlamentin kanta omiin varoihin esitetään tulevassa päätöslauselmassa;

Nykyisen monivuotisen rahoituskehysten puutteita esille tuovat uudet haasteet ja häiriöt

1. kehottaa komissiota ehdottamaan nykyisen monivuotisen rahoituskehysten tarkistamista keskittyen ensisijaisesti Ukrainan sodan seurauksiin puuttumiseen ja riittävän joustavuuden antamiseen unionille, jotta se voi reagoida kriiseihin;
2. korostaa EU:n toimielinten olevan yksimielisiä siitä, että tilanteessa, jossa Ukrainaan on hyökätty ilman edeltävää provokaatiota ja perusteettomasti, EU:n olisi annettava Ukrainalle mitä vahvinta humanitaarista, sosiaalista, taloudellista ja rahoituksellista apua samalla kun puututaan kriisin vakaviin taloudellisiin ja sosiaalisiin seurauksiin unionissa ja annetaan tarvittavaa tukea kaikille, joihin kriisi vaikuttaa; korostaa tässä yhteydessä unionin yhteisiä tavoitteita toteuttaa Euroopan vihreän kehityksen ohjelma ja digitaalinen siirtymä sekä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari, lisätä puolustusyhteistyötä ja puolustuksen koordinoitua, parantaa unionin strategista riippumattomuutta sekä energiaomavaraisuutta ja -turvallisuutta, vähentää energiaköyhyyttä, varmistaa maailman ruokaturva ja vastata korkean inflaation aiheuttamiin haasteisiin;
3. korostaa, että solidaarisuuteen ja yhteistyöhön perustuva vahva unioni, joka kykenee vastaamaan nykyisiin haasteisiin ja lieventämään elinkustannuskriisin vaikutuksia ihmisiin ja yrityksiin, edellyttää EU:n laajuisia ratkaisuja, jotta varmistetaan, että kaikilla jäsenvaltioilla olisi tasapuoliset toimintaedellytykset tukea ihmisiä ja yrityksiä, ja säilytetään siten sisämarkkinoiden eheys ja estetään niiden pirstoutuminen tai vääristyminen; painottaa tässä yhteydessä sellaisia rajat ylittäviä hankkeita, jotka ovat olennaisen tärkeitä itsenäisen, strategisen ja riippumattoman unionin rakentamisessa;
4. korostaa, että Ukrainan sodan vaikutuksista selviämiseksi on ainakin lyhyellä aikavälillä tarpeen antaa laajamittaista humanitaarista apua Ukrainalle ja taloudellista tukea jäsenvaltioille, jotka vastaanottavat konfliktia pakenevia ihmisiä ja auttavat heitä asettautumaan; muistuttaa, että asiaankuuluville ohjelmille ei ole osoitettu resursseja, joita tämä ennennäkemätön tilanne edellyttää; katsoo lisäksi, että pitkällä aikavälillä unionin olisi sodan päätyttyä otettava johtava asema Ukrainan jälleenrakentamista ja noudatettava siinä paremman jälleenrakentamisen periaatetta varmistaen hyvän hallinnon, oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen ja moitteettoman varainhoidon; kehottaa komissiota arvioimaan, mikä rooli EU:n talousarviolla olisi oltava kansainvälisissä jälleenrakennustoimissa;

5. pitää myönteisenä päätöstä myöntää Ukrainalle ja Moldovalle ehdokasmaan asema; korostaa, että tähän päätökseen sisältyy rahoitukseen ja talousarvioon liittyvä pitkän aikavälin sitoumus sekä koordinoitu poliittinen lähestymistapa, jotta tuetaan jälleenrakentamista, elpymistä ja välttämättömiä maakohtaisia uudistuksia, kuten on tehty muissakin ehdokasmaissa;
6. pitää valitettavana, että nykyisen monivuotisen rahoituskehysten hyväksymisen jälkeen esitetyissä olennaisissa uusissa toimintapoliittisissa aloitteissa on ehdotettu varojen siirtämistä pois hyväksytyiltä EU:n politiikoilta, ohjelmilta ja tavoitteilta tai niiden käyttämistä eri tarpeisiin politiikkojen, ohjelmien ja tavoitteiden puitteissa; katsoo, että varojen toistuva uudelleen kohdentaminen ei ole toimiva tapa rahoittaa unionin painopisteitä ja merkitsee tosiasiallista muutosta hyväksytyyn monivuotiseen rahoituskehykseen;
7. kiinnittää huomiota siihen, että erityisrahoitusvälineitä on käytetty laajasti monivuotisen rahoituskehysten kahden ensimmäisen vuoden aikana; panee merkille, että joustovälineestä otettiin vuonna 2022 käyttöön varoja otsakkeen 6 (Naapurialueet ja muu maailma) menoihin, ja huomauttaa komission ehdottaneen, että siitä otettaisiin vuonna 2023 käyttöön huomattava määrä varoja tämän saman otsakkeen sekä otsakkeiden 2 b (Palautumiskyky ja arvot) ja 5 (Turvallisuus ja puolustus) menoihin; huomauttaa, että heinäkuussa 2022 annetun puolustusteollisuutta koskevan ehdotuksen¹⁹ mukaan erityisrahoitusvälineiden kautta on tarkoitus ottaa käyttöön määrärahoja myös vuonna 2024;
8. korostaa, että solidaarisuus- ja hätäapuvaraus käytettiin lähes kokonaan vuonna 2021 ja että arvioiden mukaan se tulee käytetyksi kokonaan vuonna 2022, kun siitä on tarjottu humanitaarista apua ja tukea jäsenvaltioille luonnonkatastrofeista ja ihmisen aiheuttamista katastrofeista selviytymiseksi; huomauttaa, että solidaarisuus- ja hätäapuvaraukseen kohdistuu nyt äärimmäisen suuri paine, kun Euroopan unionin solidaarisuusrahaston (EUSR) soveltamisala laajennettiin kattamaan kansanterveysuhat, luonnonkatastrofit ovat entistä laajempia ja niitä esiintyy entistä tiheämmin ja Ukrainassa on humanitaarinen kriisi, jonka seurauksena EU:hun saapuu suuri määrä pakolaisia; on varautunut lisäksi siihen, että kesän 2021 suurten tulvien ja maastopalojen jälkeen kesällä 2022 riehuneiden ennennäkemättömien maastopalojen dramaattisten seurausten vuoksi taloudellista tukea tarvitaan huomattavasti, myös solidaarisuus- ja hätäapuvarauksesta;
9. muistuttaa, että monivuotista rahoituskehystä korotetaan vuosittain vuoden 2018 hintoihin sovellettavan kahden prosentin deflaattorin perusteella; korostaa, että energian hintojen jyrkkä nousu ja energiamarkkinoiden äärimmäinen epävakaus, jotka johtuvat pääasiassa Venäjän päätöksestä katkaista kaasutoimitukset, ovat kiihdyttäneet inflaatiota, millä on ollut vakavia vaikutuksia ihmisiin ja yrityksiin; on erittäin huolissaan siitä, että tällaisen odottamattoman korkean inflaation vuoksi monivuotiseen rahoituskehykseen kohdistuu ankara paine, sen rahoituskapasiteetti supistuu entisestään ja operatiiviset ja hallinnolliset valmiudet kapenevat tilanteessa, jossa sen kokonaistaso on jo edellisiä monivuotisia rahoituskehymiä alempi suhteessa EU:n bruttokansantuloon (BKT); korostaa tämän tarkoittavan käytännössä, että rahoitusta

¹⁹ Ehdotus asetukseksi Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamista yhteistoiminnallisten hankintojen avulla koskevan välineen perustamisesta, annettu 19. heinäkuuta 2022 (COM(2022)0349).

voidaan myöntää vähäisemmälle määrälle unionin hankkeita ja toimia, mikä vaikuttaa kielteisesti edunsaajiin ja unionin kykyyn saavuttaa yhteiset poliittiset tavoitteensa;

10. muistuttaa lisäksi, että vaikka parlamentti on pyytänyt Euroopan unionin elpymisvälineen rahoittamista enimmäismäärät ylittäen, sen jälleerahoituskustannukset maksetaan takaisin monivuotisen rahoituskehiksen enimmäismäärien puitteissa, ja että tämä aiheuttaa lisäpainetta monivuotiseen rahoituskehikseen ja vaarantaa jo hyväksytyjen ohjelmien rahoituksen, etenkin kun korot ja Next Generation EU -välineeseen liittyvät lainakustannukset nousevat; muistuttaa tässä yhteydessä vuoden 2023 talousarvioesitystä koskevasta oikaisukirjelmästä, jossa elpymisvälinettä koskevan budjettikohdan määrärahoja korotetaan 450 miljoonalla eurolla käyttämällä kaksi kolmasosaa yhdessä ainoassa liikkumavaravälineessä käytettävissä olevista varoista, mikä vähentää talousarvion kykyä vastata uusiin tarpeisiin;
11. panee merkille toistuvan vaatimuksen siitä, että EU:n talousarvion avulla taattaisiin makrotaloudellinen lisärahoitusapu erityisesti sodasta suoraan kärsiville maille; pitää myönteisenä unionin erittäin tärkeää tukea makrotaloudellisen rahoitusavun kautta; korostaa, että maksukyvyttömyyden tai kansallisten takausten peruuttamisen tapauksessa EU:n talousarvio ottaa viime kädessä vastuun kaikista makrotaloudellisen rahoitusavun lainoista ja ottaa näin ollen kantaakseen merkittäviä vastuusitoumuksia, jotka eivät ole luonteeltaan ennakoitavissa;
12. korostaa siksi, että nykyinen monivuotinen rahoituskehys on jo viety ääri rajoilleen alle kaksi vuotta sen hyväksymisen jälkeen, ja toteaa, että tilannetta ovat pahentaneet vuoden 2022 ennakoimattomat tapahtumat; tähdentää, että se ei kokonsa, rakenteensa tai sääntöjensä puolesta yksinkertaisesti pysty vastaamaan nopeasti ja tehokkaasti lukuisiin tämän kokoluokan kriiseihin eikä rahoittamaan riittävästi uusia EU:n yhteisiä toimintapoliittisia tavoitteita ja tarvittavien EU:n laajuisten ratkaisujen nopeaa täytäntöönpanoa; on erittäin huolissaan siitä, että nykyinen monivuotinen rahoituskehys antaa unionille huonot valmiudet vastata mahdollisiin tuleviin kriiseihin ja tarpeisiin ja täyttää strategisen roolinsa kansainvälisellä areenalla;
13. toteaa, että monivuotisen rahoituskehiksen kiireellinen tarkistaminen on kiistatta tarpeen ja että jatkaminen entiseen malliin ei mitenkään riitä, kun pyritään ratkomaan vastassa olevia lukuisia haasteita, ja saattaisi heikentää luottamusta unioniin;

Rahoitusvajeiden korjaaminen – lisää rahoituskapasiteettia ja enemmän avoimuutta ja demokraattista vastuuvollisuutta

14. kehottaa komissiota siksi ei vain tarkastelemaan perusteellisesti nykyisen monivuotisen rahoituskehiksen toimintaa vaan myös esittämään lainsäädäntöehdotuksen monivuotisesta rahoituskehiksestä annetun asetuksen ja sen liitteen kattavasta ja kunnianhimoisesta tarkistamisesta mahdollisimman pian ja viimeistään vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä; korostaa, että monivuotisen rahoituskehiksen tarkistaminen ei saa johtaa siihen, että EU:n ohjelmien ennalta kohdennettuja jäsenvaltiokohtaisia määrärahoja tarkistetaan alaspäin; 15. on vahvasti sitä mieltä, että tarkistamisessa on otettava huomioon yhä kasvavat tarpeet ja monivuotisen rahoituskehiksen puitteissa käytettävissä olevien varojen ehtyminen, jotta unioni voi löytää tarvittavat ratkaisut; korostaa lisäksi, että tarkistamisessa on puututtava

monivuotisen rahoituskehyksen toiminnan vakavimpiin puutteisiin, tarjottava uutta rahoitusta uusille poliittisille painopisteille ja annettava unionille tarvittavat välineet tulevien haasteiden ja kriisien ratkaisemiseksi tehokkaasti;

16. korostaa, että monivuotista rahoituskehystä on tarpeen vahvistaa, jotta voidaan varmistaa vahvempi ja joustavampi EU:n talousarvio, joka täyttää avoimuutta ja demokraattista vastuuvollisuutta koskevat tiukimmat vaatimukset; pyytää siksi korottamaan monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismääriä sekä lisäämään talousarvion joustavuutta ja suunnittelemaan sen uudelleen;
17. on valmis käymään neuvoston ja komission kanssa monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamisesta kattavia neuvotteluita tukeutuen aiempaan käytäntöön ja toimielinten väliseen sopimukseen, jossa toimielimet ovat sitoutuneet pyrkimään määrittelemään erityiset järjestelyt, joita sovelletaan niiden välisessä yhteistyössä ja vuoropuhelussa monivuotisen rahoituskehyksen tuntuvan tarkistamisen hyväksymiseen johtavan menettelyn aikana;
18. korostaa, että yhtenäisyysperiaate, jonka mukaan kaikki unionin tulot ja menot otetaan talousarvioon, on sekä perussopimuksen vaatimus että perusedellytys vastuuvollisuudelle, demokraattiselle legitimiydelle ja EU:n julkisen talouden avoimuudelle; korostaa, että kaikkien EU:n menojen, myös talousarvion ulkopuolisten välineiden, rahastojen ja yhteisten lainanotto- ja lainanantotoimien, parlamentaarista valvontaa on lisättävä huomattavasti; muistuttaa, että kaikkien uusien välineiden olisi kuuluttava budjettivallan käyttäjän toimivaltaan;
19. korostaa tässä yhteydessä, että monivuotisen rahoituskehyksen tarkistaminen olisi yhdistettävä tiiviisti varainhoitoasetuksen meneillään olevaan tarkistamiseen, jossa tarvittavat muutokset olisi sisällytettävä suoraan EU:n talousarvion laatimista ja toteuttamista koskeviin sääntöihin; pitää tämän vuoksi tarpeellisena laajentaa varainhoitoasetuksen ehdotetun kohdennetun tarkistamisen soveltamisalaa, jotta voidaan puuttua kaikkiin olennaisiin näkökohtiin;
20. korostaa monivuotisen rahoituskehyksen ja kaikkien siihen liittyvien EU:n politiikkojen perustana olevien horisontaalisten periaatteiden merkitystä erityisesti unionin ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteiden saavuttamisen ja sukupuolten tasa-arvon edistämisen kannalta; vaatii, että tarkistamisessa nämä periaatteet on säilytettävä monivuotisen rahoituskehyksen ytimessä ja tarkistuksella on täytettävä unionin sitoumus varmistaa tasapuolinen, palautumiskykyä tukeva, kestävä ja sosiaalisesti oikeudenmukainen elpyminen kaikille, mukaan lukien vuoteen 2030 ulottuvien unionin ilmasto-, energia- ja ympäristötavoitteiden tarkistettujen puitteiden täytäntöönpano, jotta EU:sta tehdään ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä;
21. muistuttaa pitkäaikaisesta kannastaan, jonka mukaan EU:n talousarviosta rahoitettavia uusia poliittisia aloitteita, tavoitteita tai tehtäviä on rahoitettava uudella lisärahoituksella eikä siirtämällä varoja vakiintuneiden, olemassa olevien ja lainsäätäjän hyväksymien unionin ohjelmien tai politiikkojen kustannuksella;

Otsake 1: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous

22. kehottaa korottamaan otsakkeen 1 enimmäismäärää, koska liikkumavarat eivät riitä kattamaan suurempia tarpeita ja koska parlamentti vastustaa ohjelmia varten sovittujen määrärahojen käyttämistä uusien aloitteiden rahoittamiseen;
23. korostaa, että monissa äskettäin esitetyissä – erityisesti energian sekä strategisen ja teollisen riippumattomuuden alan – toimintapoliittisissa tavoitteissa sekä tammikuun 2021 jälkeen tehdyissä uusissa toimintapoliittisissa aloitteissa (sirusäädös, turvalliset yhteydet, terveyshätätilanteiden valmiusviranomaisen, uusi eurooppalainen Bauhaus) olisi lisättävä otsakkeeseen 1 kuuluvien varojen käyttöä;
24. korostaa Horisontti Eurooppa -puiteohjelman, Digitaalinen Eurooppa -ohjelman, sisämarkkinaohjelman ja Verkkojen Eurooppa -välineen rahoituksen keskeistä roolia innovoinnin edistämiseksi, yritysten tukemisessa sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän edistämiseksi;
25. odottaa mielenkiinnolla komission ehdotusta uudeksi Euroopan suvereniteettirahastoksi, jonka tarkoituksena on turvata unionin strateginen riippumattomuus ja vähentää riippuvuutta EU:n ulkopuolisista maista keskeisillä aloilla; pitää välttämättömänä, että ehdotuksella vastataan todellisiin tarpeisiin, että se perustuu kustannusten ja investointivajeiden selkeään arviointiin ja että siinä tarjotaan ”uutta rahaa”; vaatii, että tällainen uusi rahasto olisi perustettava tavallista lainsäätämisympäristöstä noudattaen ja sisällytettävä monivuotiseen rahoituskehykseen, jotta varmistetaan parlamentin täysi valvonta; katsoo, että monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismääriä olisi mukautettava rahaston tarpeisiin;

Otsake 2 a: Koheesio

26. vaatii, että otsakkeesta 2 a sovittua rahoitusta ei heikennetä ja että varmistetaan sen käyttö aiottuun tarkoitukseen; kehottaa komissiota arvioimaan, riittääkö se vastaamaan koheesiopolitiikan ilmeneviin tarpeisiin;
27. korostaa, että koheesiopolitiikan rahastoihin sovellettava tilapäinen ja lyhyen aikavälin joustavuus, joka otettiin käyttöön koheesiopoliittiseen tukitoimeen Euroopan pakolaisten auttamiseksi (CARE-tukitoimi) liittyvien ehdotusten avulla, on auttanut jäsenvaltioita reagoimaan nopeasti Ukrainaa vastaan aloitetun sodan vaikutuksiin, ja toteaa, että toimissa otettiin mallia koronavirusinvestointialoiteista CRII ja CRII+, jotka mahdollistivat EU:n toimet covid-19-pandemian alussa;
28. korostaa, että vaikka kriisitoimet ovat välttämättömiä ja hyödyllisiä, koheesiopolitiikka ei ole kriisinhallintaväline; on huolissaan siitä, että koheesiopolitiikkaa käytetään enenevässä määrin muiden politiikkojen vahvistamiseen ja talousarviojoustoon tai kriisinhallintamekanismeihin liittyvien monivuotisen rahoituskehyksen puutteiden kompensoimiseen; toteaa, että tällä hetkellä koheesiopolitiikan varoja voidaan siirtää muihin ohjelmiin enintään viisi prosenttia alkuperäisistä määrärahoista, ja katsoo, että se mahdollistaa riittävän joustavuuden;
29. korostaa, että monivuotisen rahoituskehyksen tarkistaminen ei saa johtaa ennalta kohdennettujen jäsenvaltiokohtaisten määrärahojen tarkistamiseen alaspäin; korostaa, että yhteisymmärrys vuosien 2021–2027 monivuotisesta rahoituskehyksestä ja koheesiopolitiikan paketista hyväksyttiin myöhässä ja tämä johti yhdessä covid-19-

kriisin kanssa siihen, että ohjelmasuunnitteluprosessi käynnistyi hitaasti ja hankkeet keskeytyivät, mikä ei siis johtunut itse politiikasta; kehottaa komissiota tehostamaan hallinnon yksinkertaistamista; korostaa, että vaikka käynnistyminen viivästy, se ei millään tavoin aseta kyseenalaiseksi koheesiopolitiikan keskeistä roolia ja lisäarvoa keskeisenä unionin investointipolitiikan ja lähentymisen välineenä;

Otsake 2 b: Palautumiskyky ja arvot

30. kehottaa poistamaan unionin elpymisvälineen lainanottokustannusten takaisinmaksua koskevan budjettikohdan otsakkeesta 2 b, siirtämään sen otsakkeiden ulkopuolelle ja rahoittamaan kustannukset monivuotisen rahoituskehysten enimmäismäärät ylittäen;
31. pitää valitettavana, että kaudella 2021–2027 unionin elpymisvälineen lainanoton ja velan takaisinmaksun kustannukset on sisällytetty otsakkeeseen 2 b omaan budjettikohtaansa Erasmus+ -ohjelman, EU4Health-ohjelman, Luova Eurooppa -ohjelman ja kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman kaltaisten lippulaivaohjelmien ohella;
32. painottaa, että korkokustannukset ja velan takaisinmaksu ovat riippuvaisia markkinakehityksestä, ne eivät ole harkinnanvaraisia menoja, ne eivät noudata menokatkojen logiikkaa eivätkä ne saisi koskaan kilpailla meno-ohjelmien kanssa; muistuttaa, että hätätilanteen tukivälineen mahdollinen käyttöönotto riippuu myös siitä, onko tämän otsakkeen enimmäismäärään nähden käytettävissä kohdentamatonta liikkumavaraa; toteaa huolestuneena, että korkojen jyrkkä nousu vaikuttaa valtionlainan liikkeeseenlaskijoihin; varoittaa, että rahoituskustannukset ovat viime aikoina kasvaneet merkittävästi haastavien markkinaolosuhteiden vuoksi ja että pitkän aikavälin korkoihin liittyy huomattavia epävarmuustekijöitä; korostaa siksi, että nykytilanteen säilyttäminen ennallaan aiheuttaa merkittäviä riskejä ohjelmamenoille ja monivuotisen rahoituskehysten kyvyille vastata uusiin tarpeisiin;
33. painottaa, että EU4Health-ohjelma sekä unionin koulutus-, kulttuuri-, nuoriso- ja arvo-ohjelmat ovat elintärkeitä näiden alojen tukemisessa pandemian jälkeen sekä disinformaation torjunnassa; painottaa, että Euroopan sosiaalirahasto plus on yksi keskeisistä välineistä unionin sosiaalisen ulottuvuuden vahvistamiseksi; pitää valitettavana, että nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä Erasmus+ -ohjelman rahoitusprofiili on voimakkaasti takapainotettu, vaikka sen rahoitustarpeet pysyvät suhteellisen vakaana vuodesta toiseen;

Otsake 3: Luonnonvarat ja ympäristö

34. kehottaa mukauttamaan otsakkeen 3 enimmäismäärää mahdollisimman pian, jotta sosiaalinen ilmatorahasto voidaan kattaa siitä kokonaan, ja toteaa, ettei sovitua otsakkeesta 3 osoitettavaa rahoitusta saisi heikentää ja että se olisi säilytettävä sen aiottua tarkoitusta varten;
35. muistuttaa kannastaan, jonka mukaan sosiaalinen ilmatorahasto on sisällytettävä täysimääräisesti EU:n talousarvioon ja monivuotiseen rahoituskehykseen tämän vaikuttamatta kielteisesti muihin tämän otsakkeen ohjelmiin ja rahastoihin, ja kehottaa ottamaan huomioon, että on tärkeää varmistaa ruokaturva ja toteuttaa vihreän

kehityksen ohjelma; muistuttaa toista budjettivallan käyttäjää sen velvollisuudesta kunnioittaa talousarvion yhtenäisyyttä;

36. korostaa yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) merkitystä sille, että viljelijöille voidaan tarjota luotettavaa tukea ruokaturvan parantamiseksi; muistuttaa, että YMP-maksujen vaihtelu vaikuttaa viljelijöiden kykyyn selviytyä inflaatiopaineista ja tuotantopanosten kohonneista hinnoista ja saavuttaa tämä tavoite; korostaa, että pienviljelijät ja nuoret viljelijät ovat erityisen haavoittuvassa asemassa ja kärsivät rajallisista investointimahdollisuuksista; painottaa, että Life-ohjelmalla on keskeinen rooli ilmastotoimien sekä luonnon- ja ympäristönsuojelun tukemisessa;

Otsake 4: Muuttoliike ja rajaturvallisuus

37. kehottaa korottamaan otsakkeen 4 enimmäismäärää, jotta se vastaisi tämänhetkistä tilannetta ja muuttoliikkeeseen ja rajaturvallisuuteen liittyvien unionin politiikkatoimien ja ohjelmien todellisia rahoitustarpeita;
38. korostaa, että Ukrainan sota ja siitä johtuva päätös tilapäistä suojelua koskevan direktiivin soveltamisesta edellyttävät pidemmän aikavälin taloudellista sitoutumista jäsenvaltioiden tukemiseen, mikä kohdistaa odottamattomia tarpeita turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoon (AMIF) ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineeseen (BMVI) sekä luo lisätehtäviä otsakkeeseen 4 sisältyville erillisvirastoille; on lisäksi huolissaan siitä, että komission peräkkäiset ehdotukset virastojen toimeksiantojen jatkamisesta syövät BMVI-välineen kokonaismäärärahoja;

Otsake 5: Turvallisuus ja puolustus

39. kehottaa korottamaan otsakkeen 5 enimmäismäärää;
40. panee suuresti muuttuneen geopoliittisen tilanteen valossa merkille komission ehdotuksen Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamista yhteistoiminnallisten hankintojen avulla koskevan välineen perustamisesta vuosiksi 2022–2024 sekä komission aikomuksen esittää ehdotus tämän jälkeisestä Euroopan puolustusalan investointiohjelmasta, jolla on tarkoitus ottaa käyttöön yhteiset hankinnat ja sotilaskaluston elinkaarihallinta; korostaa, että puolustusyhteistyön ja -investointien tehostamiseen tarvittavia menoja ei voida kattaa otsakkeen 5 enimmäismäärän puitteissa; painottaa, että tarvitaan investointeja, jotta voidaan vahvistaa turvallisuuspolitiikkaa ja rahoittaa teknologisia innovaatiota jatkuvasti muuttuvassa turvallisuusympäristössä;

Otsake 6: Naapurialueet ja muu maailma

41. kehottaa korottamaan otsakkeen 6 enimmäismäärää, jotta voidaan kattaa kokonaan unionin ulkoisten toimien nykyiset ja ennakoituvat tulevat tarpeet ja luoda riittävästi kapasiteettia kriiseihin ja uusiin tarpeisiin vastaamiseksi;
42. pitää valitettavana, että otsakkeen 6 varat olivat jo ennen Ukrainan sotaa täysin riittämättömät ja että tähän otsakkeeseen kohdistuva paine on sen jälkeen lisääntynyt huomattavasti; korostaa, että Syyriasta, Irakista ja muista maista tulevien pakolaisten

tarpeisiin kohdennettua jatkuvaa rahoitusta ei otettu lukuun monivuotisessa rahoituskehityksessä tai naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen (NDICI) – Globaali Eurooppa talousarviossa ja se olisi sen vuoksi pitänyt rahoittaa uusilla määrärahoilla korottaen samalla vastaavasti otsakkeen 6 enimmäismäärää eikä kohdentamalla määrärahoja uudelleen;

43. panee merkille, että nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen alun jälkeen kansainvälinen tilanne on heikentynyt nopeasti sekä naapurimaissa että niiden ulkopuolella ruoka-, energia-, ilmasto- ja talouskriisien seurauksena, ja toteaa, että nämä kriisit ovat lisänneet merkittävästi otsakkeeseen 6 kohdistuvaa painetta; huomauttaa, että sen lisäksi, että joustovälinettä on hyödynnetty toistuvasti, NDICI – Globaali Eurooppa -välineen joustovara on kulutettu erittäin nopeasti ja sitä on käytetty myös muuhun kuin sen päätarkoitukseen eli uusiin haasteisiin ja painopisteisiin vastaamiseen, erityisesti makrotaloudellisen rahoitusavun kattamiseen; katsoo, että kriisinhallinnan tehostaminen on olennaisen tärkeää lukuisten maailmanlaajuisten haasteiden vuoksi;
44. korostaa, että otsakkeeseen 6 sisältyvä humanitaarinen apu on venytetty ääri rajoilleen ja siihen on vaadittu toistuvasti lisäyksiä; painottaa, että humanitaarisen avun (HUMA) ja NDICI – Globaali Eurooppa -välineen nopean toiminnan pilarin rahoituksen lisääminen on olennaisen tärkeää, jos unioni aikoo paitsi tukea Ukrainaa myös varmistaa tuen apua tarvitseville yhteisöille ja alueille sekä saavuttaa tavoitteensa olla johtava humanitaarisen avun antaja; korostaa, että Ukrainan lisätarpeet eivät saa johtaa siihen, että varoja ohjataan pois muilta apua tarvitsevilta maantieteellisiltä alueilta, erityisesti itäiseltä ja eteläiseltä naapurustolta, tai temaattisilta painopisteiltä;
45. korostaa, että on tärkeää tarjota Ukrainalle lisää tukea makrotaloudellisen rahoitusavun kautta; korostaa, että Ukrainalle myönnettyihin lainoihin vaaditaan kohonneen maksukyvyttömyysriskin vuoksi paljon korkeampi rahoitusaste kuin tavanomainen yhdeksän prosenttia; panee tässä yhteydessä merkille komission 9. marraskuuta esittämät ehdotukset²⁰; korostaa, että jatkossa on siirryttävä tilapäisistä ratkaisuisista rakenteelliseen lähestymistapaan;
46. korostaa, että päätös myöntää Ukrainalle ja Moldovalle ehdokasmaan asema tarkoittaa, että tukea myönnetään NDICI – Globaali Eurooppa -välineen sijaan liittymistä valmistelevalta tukivälineestä, mikä saattaa edellyttää asiaankuuluvan oikeusperustan tarkistamista; korostaa, että muille ehdokasmaille ja erityisesti Länsi-Balkanin ehdokasmaille annettavan tuen määrä on säilytettävä nykyisellä tasollaan;
47. kehottaa komissiota varmistamaan, että unioni täyttää kansainväliset ilmastositoumuksensa ja erityisesti kohdentamaan rahoitusta kansainväliseen ilmasto- ja rahoitukseen ja NDICI – Globaali Eurooppa -välineen asiaankuuluviin ohjelmiin;

Otsake 7: EU:n yleinen hallinto

48. vaatii asettamaan otsakkeen 7 menot tasolle, jolla taataan, että EU:lla on vaikuttava ja tehokas hallinto;

²⁰ COM(2022)0595, COM(2022)0596 ja COM(2022)0597.

49. vaatii, että unionin toimielimille, elimille ja virastoille osoitetaan riittävästi varoja niiden kehittyvien tehtävien mukaisesti, jotta voidaan varmistaa unionin kaiken lainsäädännön ja kaikkien politiikkojen tehokas täytäntöönpano ja täytäntöönpanon valvonta; muistuttaa, että on tärkeää, että unionin toimielimillä, elimillä ja virastoilla on asianmukainen vahvistettu kyberturvallisuuskehys;
50. kehottaa hyväksymään nopeasti varainhoitoasetuksen kohdennetun tarkistuksen, joka koskee peruutettujen tai alennettujen kilpailusakkojen viivästyskoron käsittelyä, jotta vältetään otsakkeen 7 menoihin kohdistuva paine; huomauttaa, että parlamentti on vahvistanut kantansa ja on valmis neuvottelemaan; kannustaa neuvostoa käsittelemään tätä ehdotusta ensisijaisena asiana ja aloittamaan neuvottelut parlamentin kanssa;

Maksumäärärahat

51. muistuttaa, että maksumäärärahat juontavat suoraan juurensa maksusitoumuksista ja niinpä jos otsakekohtaisia maksusitoumusten enimmäismääriä korotetaan, saman tai myöhempien vuosien maksumäärärahojen enimmäismäärää on korotettava vastaavasti;
52. panee merkille viivästykset ohjelmien täytäntöönpanossa ja kehottaa komissiota tekemään osana tarkistusta riskianalyysin mahdollisista vaikutuksista maksumäärärahojen enimmäismäärään sekä tekemään tarvittavat ehdotukset monivuotisen rahoituskehysten tarkistuksessa, jotta voidaan välttää maksukriisi, jolla olisi vakavia vaikutuksia EU:n talousarvion edunsaajiin;
53. varoittaa lisäksi markkinoiden vaihteluille alttiiden ulkoisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen käytöstä määrärahojen korvikkeena monivuotisessa rahoituskehyksessä ja riskistä, jonka tämä voi aiheuttaa maksujen suorittamiselle;

Omat varat

54. huomauttaa, että monivuotinen rahoituskehys ja omat varat ovat kytköksissä toisiinsa; korostaa tässä yhteydessä, että EU:n talousarviota varten tarvitaan kestäviä ja muutosjoustavia tuloja; muistuttaa, että oikeudellisesti sitovassa toimielinten välisessä sopimuksessa parlamentti, neuvosto ja komissio sitoutuivat etenemissuunnitelmaan, jolla pyritään ottamaan käyttöön riittävästi uusia omia varoja vähintään Euroopan elpymisvälineen velan takaisinmaksun kattamiseksi;
55. muistuttaa pitkäaikaisesta kannastaan, jonka mukaan omia varoja on uudistettava, jotta EU:n talousarvion tulopuoli voidaan mukauttaa paremmin EU:n laajempiin poliittisiin painopisteisiin; odottaa näin ollen, että uusien omien varojen korin laajuus, rakenne ja kokoonpano paitsi mahdollistavat lisätulovirtojen aikaansaamisen myös auttavat puuttumaan kiireellisiin poliittisiin kysymyksiin inflaation ja korkeiden energian hintojen leimaamassa taloudellisessa tilanteessa;
56. kehottaa neuvostoa edistämään nopeasti joulukuussa 2021 esitettyjä ehdotuksia uusiksi omiksi varoiksi; korostaa, että etenemissuunnitelman mukaisesti uudet omat varat, jotka perustuvat ehdotuksiin uudistetusta päästökauppajärjestelmästä ja hiilirajamekanismista, on tarkoitus ottaa käyttöön 1. tammikuuta 2023; painottaa, että myös OECD:n/G20-ryhmän osallistavan kehysten ensimmäiseen pilariin perustuvat uudet omat varat on määrä ottaa käyttöön samana päivänä;

57. odottaa mielenkiinnolla uusien omien varojen toista koria koskevia komission ehdotuksia, jotka on määrä antaa vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä; luottaa, että nopeat ja määrätietoiset toimet omien varojen uudistamiseksi turvaavat erityisesti EU:n vahvan luottoluokituksen, joka on edelleen välttämättömyys useiden haasteiden vuoksi; toteaa, että rahoitustarpeet ovat lisääntyneet, ja kehottaa siksi komissiota pohtimaan toimielinten välisen sopimuksen lisäksi muita ratkaisuja ja tarkastelemaan tarvetta useammille uusille, innovatiivisille ja aidoille omille varoille;

Joustavuus ja kriisinhallinta EU:n talousarviossa: tilapäisistä toimista järjestelmätason pitkäaikaisiin varautumistoihin

58. painottaa, että EU:n talousarviossa on oltava tarvittava joustovara ja liikkumavara, jotta sen avulla voidaan vastata kriiseihin ja sopeutua uusiin ja kasvaviin tarpeisiin; korostaa, että kriisinhallinta- ja joustovälineitä on tarkistettava, jotta voidaan varmistaa, että ne ovat riittävän laajoja ja nopeasti käytettävissä sekä kuuluvat kokonaan molempien budjettivallan käyttäjien toimivaltaan;
59. katsoo, että inflaation jyrkkä nousu ja sen kerrannaisvaikutukset EU:n talousarvion rahoituskapasiteettiin ovat rajoittaneet entisestään tarvittavaa liikkumavaraa ja vaikuttaneet talousarviosta rahoitettaviin ohjelmiin; kehottaa komissiota arvioimaan mahdollisuutta ottaa käyttöön tilapäinen sopeutumismekanismi, jotta inflaationsokkien kohdalla voitaisiin poiketa kahden prosentin automaattisesta deflaattorista;
60. painottaa, että vapautetut määrärahat olisi säilytettävä EU:n talousarviossa ja että budjettivallan käyttäjän olisi sidottava ne vuotuisessa talousarviomenettelyssä; korostaa, että varainhoitoasetukseen on tehtävä vastaavat muutokset; huomauttaa, että pelkästään tutkimusmäärärahoja on vapautettu huomattavan paljon nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen varhaisessa vaiheessa; painottaa, että pitämällä vapautetut määrärahat talousarviossa siihen saadaan lisää joustavuutta;
61. muistuttaa, että erityisrahoitusvälineitä ei lueta monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismääriin, mikä takaa jonkin verran joustoa ja kyvyn reagoida kriiseihin, ja että ne voidaan ottaa käyttöön vain budjettivallan käyttäjän päätöksestä; kiinnittää huomiota siihen, että erityisrahoitusvälineitä on käytetty laajasti monivuotisen rahoituskehityksen kahden ensimmäisen vuoden aikana;
62. katsoo, että erityisrahoitusvälineitä rajoittavat sekä resurssien niukkuus että suunnittelun jäykkyys, mikä heikentää niiden kykyä toimia tehokkaina kriisinhallintavälineinä; korostaa siksi, että niitä on välttämätöntä tarkistaa, jotta voidaan laajentaa nykyisten joustosäännösten tarjoamaa potentiaalia; pitää valitettavana päätöstä yhdistää hätäapuvaraus ja EUSR nykyisessä monivuotisessa rahoituskehityksessä, mikä on johtanut vakaviin puutteisiin, sekä päätöstä vähentää käytettävissä oleva kokonaisrahoitus noin puoleen;
63. kehottaa lisäämään joustovälineen vuotuisia määrärahoja 915 miljoonasta eurosta kahteen miljardiin euroon; kehottaa lisäksi jakamaan solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen kahteen osa-alueeseen – hätäapuvaraukseen ja Euroopan unionin solidaarisuusrahastoon – ja nostamaan vuotuiset määrärahat solidaarisuus- ja hätäapuvaraukselle varatuista yhteensä 1,2 miljardista eurosta yhteen miljardiin euroon kumpaakin osa-alueita varten

vuoden 2018 hintoina; katsoo, että näin saadaan ratkaisevan tärkeitä lisäresursseja nykyisiin ja uusiin tarpeisiin vastaamiseksi, erityisesti sään ääri-ilmiöiden voimistumisen ja lisääntymisen sekä maailmanlaajuisen humanitaarisen tilanteen vuoksi;

64. pyytää poistamaan yhden ainoan liikkumavaravälineen käyttöön sovellettavat maksusitoumus- ja maksumäärärahojen vuotuiset enimmäismäärät;
65. korostaa lisäksi, että eri erityisrahoitusvälineisiin sovelletaan erilaisia määrärahojen siirtämistä varainhoitovuodelta toiselle koskevia sääntöjä, ja kehottaa yhdenmukaistamaan näitä sääntöjä niin, että määriä voidaan kaikkien erityisrahoitusvälineiden osalta käyttää vuoteen n+3 asti, mikä lisää joustavuutta; vaatii, että vuoden n+3 jälkeen peruuntuneet määrät asetetaan uudelleen saataville joustovälineestä tai yhdestä ainoasta liikkumavaravälineestä;
66. katsoo, että nykyisten erityisrahoitusvälineiden vahvistamisen lisäksi on ehdottomasti tarpeen luoda ylimääräinen pysyvä erityisrahoitusväline monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismäärät ylittäen, jotta EU:n talousarviota voidaan mukauttaa paremmin kriiseihin ja jotta sen avulla voidaan reagoida nopeasti kriiseihin sekä niiden sosiaalisiin ja taloudellisiin vaikutuksiin; kehottaa komissiota varmistamaan, että tämä yhteinen kriisiväline voidaan tarvittaessa ottaa käyttöön tehokkaasti ja nopeasti;
67. korostaa, että koheesiopolitiikka on yksi unionin tärkeimmistä painopisteistä ja että sillä on pitkän aikavälin investointitavoitteita, jotka liittyvät EU:n strategiseen ohjelmaan, erityisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan ja digitaalistrategiaan, eikä sitä pitäisi käyttää muiden politiikkojen rahoituksen täydentämiseen;

Nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen uusien ominaisuuksien arvioiminen ja vuoden 2027 jälkeisen monivuotisen rahoituskehityksen pohjustaminen sopeutumiskykyisemmän EU:n talousarvion tukemiseksi

68. huomauttaa, että nykyiseen monivuotiseen rahoituskehitykseen ja toimielinten väliseen sopimukseen sisältyy useita uusia ominaisuuksia aiempiin ohjelmakausiin verrattuna, ja katsoo, että näitä ominaisuuksia olisi tarkasteltava perusteellisesti osana kehityksen väliarviointia ja tarkistusta;
69. katsoo, että monivuotisen rahoituskehityksen uusi rakenne, jossa menot ryhmitetään otsakkeisiin ja ohjelmaklustereihin, on yksinkertaisempi ja helpottaa komission talousarviohallintoa; katsoo, että nimikkeistö, jossa on vähemmän budjettikohtia ja toisinaan yksittäinen budjettikohta kattaa laajan meno-ohjelman, kuten turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston sekä rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen tapauksissa, ei ole riittävän tarkka ja avoin ja että sillä rajoitetaan merkittävästi budjettivallan käyttäjän harjoittamaa asianmukaista valvontaa ja sen tekemiä päätöksiä; edellyttää, että komissio tarkastelee uudelleen rakenteen ja nimikkeistön muutoksia ennen seuraavaa monivuotista rahoituskehystä;
70. panee tyytyväisenä merkille yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi annetun asetuksen myönteisen vaikutuksen ja katsoo, että se on jo ehkäissyt tehokkaasti oikeusvaltioperiaatteen rikkomista unionin varojen käytössä; painottaa, että oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen ja EU:n talousarvion tehokkaan

toteuttamisen välillä on selvä yhteys, ja kehottaa komissiota varmistamaan ehdollisuusasetuksen täytäntöönpanon tiukan valvonnan; toteaa, että vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisella olisi pyrittävä tehostamaan oikeusvaltioperiaatteen ja unionin taloudellisten etujen suojaamista; painottaa lisäksi velvoitetta noudattaa Euroopan unionin perusoikeuskirjaa EU:n talousarvion toteutuksen yhteydessä;

71. muistuttaa, että EU:n varainkäytön avoimuutta on lisättävä, ja kehottaa ottamaan käyttöön yhden ainoan pakollisen ja yhteentoimivan tietokannan, jotta EU:n varojen suoria ja lopullisia edunsaajia voidaan seurata koneellisesti luettavissa olevassa muodossa ja siten saada selkeä kokonaiskuva kaikista EU:n rahoituksen saajista; suhtautuu myönteisesti 16. toukokuuta 2022 annettuun komission ehdotukseen varainhoitoasetuksen uudelleenlaatimisesta ja katsoo, että se on asianmukainen lähtökohta yhteentoimivan digitaalisen järjestelmän luomiseksi tarkastus- ja valvontatarkoituksiin; panee merkille, että komissio ehdotti, että nämä muutokset tulisivat voimaan vuoden 2027 jälkeisestä monivuotisesta rahoituskehyksestä alkaen; korostaa kuitenkin, että kunnianhimoisempi siirtymä on mahdollinen ja toivottava; painottaa lisäksi, että tietojen on oltava helpommin kansalaisten saatavilla;
72. palauttaa mieliin toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistetut tavoitteet, jotka liittyvät ilmastoon ja biologiseen monimuotoisuuteen; muistuttaa komissiota sen toimielinten välisen sopimuksen mukaisesta velvoitteesta arvioida säännöllisin väliajoin ilmastotoimien valtavirtaistamista koskevien toimien edistymistä sen selvittämiseksi, onko tavoitteet saavutettu tai edistytäänkö niiden saavuttamisessa; kehottaa komissiota valvomaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen täytäntöönpanoa ja toteuttamaan tarvittaessa asiaankuuluvat korjaavat toimet;
73. korostaa, että ilmastotoimien ja biologisen monimuotoisuuden valtavirtaistamismenetelmiä on parannettava merkittävästi ja on varmistettava, että vähimmäismentotavoitteisiin luettavat ilmastoon ja biologiseen monimuotoisuuteen liittyvät menot ovat aidosti täydentäviä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ja parlamentin ehdotusten mukaisesti;
74. odottaa näkevänsä nykyisessä ja seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä kunnianhimoisempia rahoitussitoumuksia ilmastonmuutokseen puuttumista ja biologisen monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämistä koskevan EU:n maailmanlaajuisen sitoumuksen mukaisesti; edellyttää, että kaikki kansainvälistä ilmastorahoitusta koskevat sitoumukset ja lupaukset suunnitellaan kaikilta osin maailmanlaajuisen neuvottelujen mukaisesti; kehottaa komissiota varmistamaan, että vuosille 2026 ja 2027 sovitut biologisen monimuotoisuuden valtavirtaistamista koskevat tavoitteet saavutetaan; pyytää komissiota arvioimaan, miten ilmasto- ja biologista monimuotoisuutta koskevat tavoitteet voidaan sisällyttää paremmin vuoden 2027 jälkeiseen monivuotiseen rahoituskehykseen, jotta voidaan varmistaa, että unioni täyttää sitoumuksensa;
75. toteaa jälleen, että ohjelmat olisi pantava täytäntöön siten, että niiden tavoitteiden saavuttaminen edistää sukupuolten tasa-arvoa; panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille komission työn, joka koskee uutta luokittelua unionin menojen sukupuolivaikutusten mittaamiseksi; katsoo, että luokittelun olisi kuvattava tarkasti ja

kattavasti ohjelmien vaikutusta sukupuolten tasa-arvoon; kehottaa ulottamaan luokittelun koskemaan kaikkia monivuotisen rahoituskehysten ohjelmia ja sisällyttämään sen paremmin monivuotiseen rahoituskehykseen; painottaa tässä yhteydessä, että sukupuolen mukaan eriteltyjä tietoja on kerättävä ja analysoitava järjestelmällisesti; edellyttää, että kaikki sukupuolten tasa-arvon kannalta merkityksellinen raportointi perustuu määriin eikä toimien lukumäärään;

76. kehottaa komissiota seuraamaan Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoa kaikissa asiaankuuluvissa monivuotisen rahoituskehysten ohjelmissa toimielinten välisen sopimuksen mukaisesti ja kehittämään tätä varten asianmukaisen menetelmän kestävä kehityksen tavoitteisiin liittyvien ja sosiaalimenojen seuraamiseksi EU:n talousarviossa;
77. muistuttaa, että nykyisen monivuotisen rahoituskehysten rinnalle perustettiin Next Generation EU, joka on täysin uudenlainen väline elpymisen vauhdittamiseksi pandemian jälkeen; katsoo, että sillä on tähän mennessä saavutettu hyviä tuloksia ja että se olisi pantava täytäntöön kokonaisuudessaan;
78. toteaa, että unionilla on yhä tärkeämpi rooli työsuhdesuojelun ja tulonmenetysten kompensoinnin tukemisessa kriisitilanteissa sekä sen varmistamisessa, että siirtymä hiilineutraaliin yhteiskuntaan on oikeudenmukainen; korostaa tässä yhteydessä eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) ratkaisevan tärkeitä roolia tilapäisten työjärjestelyjen ja työntekijöiden tukemisessa jäsenvaltioissa ja työttömyysriskien lieventämisessä; kehottaa komissiota arvioimaan SURE-välineen vaikutusta ja sitä, miten sitä voidaan kehittää unionin tulevia yhteiskunnallisiin kriiseihin liittyviä toimia varten;
79. huomauttaa, että monet viimeaikaiset menotarpeet esimerkiksi taloudellisen ja sosiaalisen elpymisen, ilmastonmuutokseen liittyvien politiikkatoimien ja Ukrainan kriisiin liittyvän rahoituksen aloilla eivät noudata keskipitkän aikavälin investointien ennustettavuuden perinteistä logiikkaa; katsoo, että sosiaaliseen ilmastorahastoon, puolustukseen, kriisinhallintaan ja hätätoimiin kohdenneet menot ovat tapauksia, joissa EU:n toimille on selkeät perusteet; odottaa, että tämä suuntaus kohti yhä monenlaisempia menoja jatkuu EU:n yhteistyön laajentuessa ja syvetessä; korostaa, että siksi tarvitaan asianmukaisesti rakennettu ja mukautettavissa oleva monivuotinen rahoituskehys, jotta EU:n talousarvion suunnittelu antaa EU:lle valmiudet omaksua uusia tehtäviä ja toimintoja ohjaamatta resursseja pois sovituilta ohjelmilta ja painopisteiltä;
80. korostaa, että monet nykyisen monivuotisen rahoituskehysten puutteista liittyvät kiinteästi sen logiikkaan ja suunnitteluun, jossa menojen ennustettavuus ohjaa päätöksiä rakenteesta ja määristä ja rajoittaa joustavuutta;81. pitää valitettavana, että EU:n talousarvio on pienentynyt asteittain suhteessa EU:n bruttokansantuloon (BKT) ja että on keskitytty liiallisesti kokonaismenojen rajoittamiseen noin yhteen prosenttiin EU:n BKT:sta; katsoo, että tämä on estänyt unionia saavuttamasta sovittuja tavoitteitaan ja vienyt siltä kyvyn vastata kriiseihin ja uusiin tarpeisiin varmistamalla samalla demokraattisen vastuuvollisuuden;

82. vaatii varustamaan nykyistä monivuotista rahoituskehystä seuraavan rahoituskehysten niin, että sen avulla voidaan käsitellä täysimääräisesti ja joustavasti erilaisia politiikan painopisteitä ja menotarpeita sekä varmistaa sopeutumiskyky kriisitilanteissa; katsoo, että omien varojen enimmäismäärän korottaminen loisi talousarvioon liikkumavaraa kriiseihin ja uusiin tarpeisiin vastaamista varten niin, että samalla taataan menojen ennustettavuus; kehottaa siksi komissiota tarkastelemaan uudelleen monivuotisen rahoituskehysten koko rakennetta ja myös ohjelmakausien kestoa osana kehittyvien menotarpeiden valossa tehtävää pidemmän aikavälin pohdintaa EU:n talousarviosta vuoden 2027 jälkeen;
83. pitää valitettavana, että Next Generation EU- ja SURE-välineiden tarpeellisen käyttöönoton jälkeen komissio on toistuvasti ehdottanut erityisesti SEUT-sopimuksen 122 artiklan nojalla talousarvion ulkopuolisten välineiden käyttöä, ja toteaa, että tällaiset välineet eivät edellytä parlamentin valvontaa, mikä heikentää julkisen varainkäytön avoimuutta ja vastuuvollisuutta; katsoo tässä yhteydessä, että parlamentissa käytävästä vuotuisesta täysistuntokeskustelusta, jossa käsitellään kaikkea EU:n rahoitusta, myös talousarvion ulkopuolisia välineitä, muodostuu tärkeä avoimuutta ja vastuuvollisuutta lisäävä tekijä;
84. aikoo seurata erittäin tarkasti SEUT-sopimuksen 122 artiklaan perustuvien uusien ehdotusten talousarviovalvontaa koskevan sopimuksen täytäntöönpanoa ja toteaa, että tämä sopimus oli osa monivuotista rahoituskehystä koskevaa sopimusta; muistuttaa, että tällaisilla ehdotuksilla on usein merkittäviä talousarviovaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa EU:n menojen kehitykseen; aikoo päättäväisesti varmistaa, että parlamentilla on asianmukainen rooli ja että se osallistuu tähän prosessiin tasavertaisena budjettivallan käyttäjänä;
85. korostaa, että ulkoisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen lisääntyvää käyttöä koskeva suuntaus ei ole tyydyttävä ratkaisu nykyisten sääntöjen puitteissa, koska se heikentää budjettivallan käyttäjän eli parlamentin ja neuvoston roolia ja vaikuttaa siten kielteisesti demokraattiseen valvontaan ja vähentää EU:n varainhoidon avoimuutta; vaatii oikeudellisesti päteviä ratkaisuja, jotka mahdollistavat kohdennetut, kertaluonteiset tai tarveperusteiset lisäykset ja joihin liittyy samat edut kuin käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin (eli niitä ei lasketa mukaan enimmäismääriin), mutta vaatii, että nämä ratkaisut ovat samanaikaisesti budjettivallan käyttäjän täydessä valvonnassa; muistuttaa olevansa sitoutunut yleiskatteisuusperiaatteen;
86. korostaa, että meneillään olevassa varainhoitoasetuksen tarkistuksessa olisi mukautettava talousarviovälineitä koskevia sääntöjä nykyiseen tilanteeseen, jossa ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, lainanotto- ja lainanantotoimia, erityisrahastoja ja SEUT-sopimuksen 122 artiklan mukaisia välineitä käytetään entistä useammin, vaikka tällöin ohitetaan usein yhteisömenetelmä ja sen seurauksena budjettivallan käyttäjän suorittama valvonta, mikä heikentää varojen jäljitettävyyttä ja vastuuvollisuutta;
87. viittaa erityisesti julistukseen, joka annettiin ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja sekä lainanotto- ja lainanantoa koskevien varainhoitoasetuksen säännösten uudelleenarvioinnista ja joka hyväksyttiin monivuotisesta rahoituskehystä käydyissä neuvotteluissa; katsoo, että ulkoisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen sekä

lainanotto- ja lainanantotoimiin liittyvien varojen ja velkojen olisi oltava kiinteä osa EU:n talousarviota ja budjettivallan käyttäjän olisi hyväksyttävä ne osana tätä talousarviota;

88. toistaa pitkäaikaisen vaatimuksensa, että kaikki EU:n tason varainkäyttöä koskevat EU:n rahoitusvälineet, erityisrahastot mukaan lukien, sisällytetään täysimääräisesti talousarvioon perussopimuksen mukaisesti ja siten varmistetaan avoimuus, täysi demokraattinen valvonta ja EU:n julkisen talouden ja taloudellisten etujen suojaaminen; painottaa kuitenkin, että näiden välineiden sisällyttäminen unionin talousarvioon ei saa johtaa unionin muiden politiikkojen ja ohjelmien rahoituksen vähentämiseen;
89. korostaa, että modernisaatorahasto ja innovaatorahasto (ilmastoinvestointirahasto) ovat tärkeitä esimerkkejä tässä yhteydessä; kehottaa komissiota ehdottamaan, että nämä rahastot sisällytetään kokonaisuudessaan vuoden 2027 jälkeiseen monivuotiseen rahoituskehukseen ja että niiden enimmäismääriin tehdään asiaankuuluvat melkein automaattiset mukautukset;^{90.} korostaa, että monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen hyväksymiseen sovellettava yksimielisyysvaatimus estää tarvittavien päätösten tekemisen tarkistusprosessissa; kehottaa komissiota viemään eteenpäin Euroopan tulevaisuuskonferenssin talousarviota koskevaa työtä; katsoo konferenssin ehdotusten mukaisesti, että monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen hyväksymiseen ja omista varoista tehtyyn päätökseen olisi sovellettava tavallista lainsäätämisyjärjestystä, jotta parlamentti saa kansallisten parlamenttien tavoin täyden budjettivallan; katsoo lisäksi, että monivuotisen rahoituskehksen suunnittelun olisi oltava alhaalta ylöspäin suuntautuva prosessi, joka perustuu sidosryhmien laajaan osallistumiseen;
91. muistuttaa, että SEUT-sopimuksen 312 artiklan 2 kohdassa vahvistettu siirtymälauseke mahdollistaa monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen hyväksymisen määräenemmistöllä, ja kehottaa Eurooppa-neuvostoa aktivoimaan tämän lausekkeen päätöksenteon nopeuttamiseksi;
 - o
 - o o
92. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

13.9.2022

ULKOASIAINVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio (2022/2046(INI))

Valmistelija: Michael Gahler

EHDOTUKSET

Ulkoasiainvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. muistuttaa, että nykyisessä monivuotisessa rahoituskehityksessä ulkoisten toimien rahoitus on ollut alusta alkaen riittämätöntä suhteessa geopoliittisiin tarpeisiin ja mahdolliseen maailmanlaajuiseen EU:n tason lisäarvoon; panee merkille, että Venäjän Ukrainaa vastaan käymä hyökkäyssota ja siitä johtuva EU:n sitoutumisen tarve ovat tuoneet korostetusti esiin monivuotisen rahoituskehityksen nopean tarkistamisen tarpeen ja myös tarkoituksenmukaisempien rahoitusvälineiden tarpeen, jotta voidaan puuttua tehokkaasti Euroopan geopoliittisessa ympäristössä tällä hetkellä ilmeneviin järjestyttäviin muutoksiin; panee myös merkille, että otsakkeessa 6 käytettävissä olevat liikkumavarat ovat olleet rajalliset ja että ne ovat hupenneet entisestään, muun muassa koska puskuri on ehtynyt varhain ja koska yhtä ainoaa liikkumavara-älinettä oli käytettävä myös otsakkeen 6 sitoumusten kattamiseen; on syvästi huolissaan siitä, että monivuotinen rahoituskehitys on jo viety ääri rajoilleen eikä sillä kyetä jatkossa puuttumaan moninasiin sisäisiin ja ulkoiisiin kriiseihin kestäväällä tavalla; kehottaa siksi komissiota arvioimaan perusteellisesti nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen toimintaa ja esittämään lainsäädäntöehdotuksen monivuotisen rahoituskehityksen kattavasta tarkistuksesta mahdollisimman pian ja viimeistään vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä, jotta ilmeneviin tai kasvaviin tarpeisiin voidaan vastata tehokkaammin;
2. korostaa tarvetta luoda unionille vakaa taloudellinen perusta ja antaa sille mahdollisuus täyttää odotukset uskottavana ja luotettavana geopoliittisena toimijana, mukaan lukien muun muassa lisäämällä puolustusmenoja, luopumalla Venäjän hiilivedyistä ja lieventämällä EU:n kansalaisille aiheutuvia sodan sosioekonomisia seurauksia, kuten elintarvikekriisi ja perushyödykkeiden hintojen nousu; kehottaa lisäksi kiinnittämään huomiota kiireelliseen tarpeeseen vastata muihin maailmanlaajuisiin haasteisiin, kuten ilmasto- ja biodiversiteettikriisin kasvavaan kiireellisyyteen, pandemian jälkeiseen elpymiseen, muuttoliikkeeseen sekä perusoikeuksien heikentymiseen; korostaa, että monivuotisen rahoituskehityksen kunnianhimoisessa nopeutetussa tarkistamisessa ei saa

jättää huomiotta ihmisoikeusnormien heikentymistä naapurustossa ja muilla alueilla, ja toteaa, että siihen on kiinnitettävä erityistä huomiota; korostaa lisäksi, että on tärkeää yhdistää yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka EU:n arktiseen politiikkaan, toimenpiteisiin maailmanlaajuisen disinformaation torjumiseksi, itäisen ja eteläisen naapuruston korkean tason geopoliittisen vuoropuhelun painopisteisiin sekä humanitaariseen apuun; kehottaa siksi jäsenvaltioita lisäämään merkittävästi EU:n talousarvion varoja ja kasvattamaan monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismääriä ja erityisesti otsakkeen 6 enimmäismäärää;

3. kehottaa tarkistamaan ensi tilassa EU:n talousarviossa monivuotista rahoituskehystä ylöspäin; ellei tämä ei ole mahdollista, hyväksyy jäsenvaltioiden ulkoiseen käyttötarkoitukseensa sidottuun tuloon tai unionin erityisrahastoihin perustuvat ratkaisut sillä edellytyksellä, että parlamentti osallistuu täysimääräisesti päätöksentekoprosessiin ja pystyy valvomaan EU:n ulkopoliittisten ohjelmien täytäntöönpanoa asianmukaisesti;
4. katsoo, että monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamisen yhteydessä on ehkä tarkistettava naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välinettä (NDICI) – Globaali Eurooppa ja liittymistä valmistelevaa kolmatta tukivälinettä (IPA III), jotta voidaan ottaa huomioon mahdolliset muutokset asiaankuuluvissa välineissä sekä maiden aseman ja EU:n rahoituksen saamiskelpoisuuden muutokset, erityisesti Venäjän Ukrainaa vastaan käymästä hyökkäyssodasta johtuvien uusien olosuhteiden ja unionin sen vuoksi toteuttamien toimien valossa; korostaa, että EU:n uusien ehdokasmaiden Ukrainan ja Moldovan tasavallan sekä jäsenyyttä hakeneen Georgian tukemiseen niiden tiellä kohti EU:n jäsenyyttä tarvitaan lisävaroja ja että samalla on varmistettava, ettei IPA III -välineen nykyisille edunsaajille kohdennettuja varoja leikata;
5. muistuttaa, että IPA III -väline sisältää tiukkoja ehtoja ja että siinä erityisesti mainitaan, että rahoitusta on mukautettava tai se on jopa keskeytettävä, jos niin sanottujen ”perusasioiden”, erityisesti oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeuksien, alalla tapahtuu merkittävää taantumista tai jos edistyminen keskeytyy toistuvasti;
6. korostaa varauksetonta solidaarisuuttaan Ukrainan kansaa kohtaan ja muistuttaa tarpeesta aktivoida kaikki käytettävissä olevat EU:n talousarvion välineet, jotta voidaan tukea Ukrainan sotatoimia ja tarjota Ukrainalle ja sotaa pakeneville ja Ukrainan naapureina olevista EU-maista turvapaikkaa hakeville ihmisille mahdollisimman vahvaa taloudellista ja rahoituksellista tukea sekä välitöntä humanitaarista tukea; kehottaa aloittamaan Marshall-suunnitelman kaltaisen välineen (Ukrainan solidaarisuusrahasto) perustamisen EU:n talousarvioon Ukrainan jälleenrakentamiseksi sodan jälkeen ja käynnistämään massiivisen investointiohjelman; katsoo, että EU:n ja jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien lisäksi uutta rahastoa olisi rahoitettava Venäjän sotakorvauksilla, mukaan lukien aiemmin pakotteiden seurauksena jäädytetyt venäläiset varat, jotka olisi tuomittava laillisesti menetetyksi kansainvälisen oikeuden mukaisesti; korostaa, että venäläisten oligarkkien varojen jäädyttämisen ja menetetyksi tuomitsemisen täytäntöönpanoon on tärkeää osoittaa enemmän resursseja; kehottaa lisäksi luomaan oikeusperustan, joka mahdollistaa alun perin Valko-Venäjän ja Venäjän kanssa tehtävään rajat ylittävään yhteistyöhön varattujen jäädytettyjen varojen siirtämisen Ukrainalle ja Moldovalle;

7. korostaa, että Euroopan puolustusrahasto on keskeinen väline, jonka avulla Euroopan unionin puolustustoimien yhdenmukaistamista voidaan syventää; kehottaa osoittamaan enemmän määrärahoja voimavarojen kehittämiseen yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan painopisteiden mukaisesti;
8. suhtautuu myönteisesti komission aikeeseen ehdottaa Euroopan puolustusalan investointiohjelmaa (EDIP), jossa tavoitteena on ottaa käyttöön yhteiset hankinnat ja elinkaarihallinta sotilaskalustolle, erityisesti sellaiselle kriittiselle ja strategiselle kalustolle, jota pidetään tarpeellisena EU:n puolustuksen valjastamiseksi vuosikymmenten kuluessa Venäjän ja muiden toimijoiden sotilaallisen uhan torjumiseksi; kehottaa EDIPiä myös takaamaan EU:n turvallisuuden kaikista strategisista suunnista (etenkin idästä ja etelästä) tulevia uhkia vastaan ja voimaannuttamaan unionia niin, että se voi toimia ratkaisevana toimijana ulkoisessa toiminnassaan; kehottaa jäsenvaltioita osoittamaan riittävästi poliittista tahtoa ja komissiota tarjoamaan riittävät kannustimet antamalla tälle yhteiselle hankintamekanismille asianmukaiset määrärahat vaikuttavien tulosten saavuttamiseksi, hyödyntämään unionin talousarvion kaikki rahoitusmahdollisuudet ja edistämään monivuotisen rahoituskehyksen väliarviointia, jotta puolustusalan EU:n välineille ja asiaankuuluville EU:n aloitteille voidaan myöntää tarvittava lisärahoitus ja erityisesti jotta voidaan vahvistaa Euroopan puolustusrahastoa ja sotilaallista liikkuvuutta ja lisätä puolustusteollisuuden yhteistyöhankkeiden merkitystä;
9. toistaa äskettäisen kehotuksensa käynnistää kiireellisesti keskustelu sellaisen talousarvion ulkopuolisen uuden rahoitusvälineen perustamisesta, joka koskisi EU:n tason sotilaallisten voimavarojen koko elinkaarta yhteistyössä toteutettavasta tutkimuksesta ja kehityksestä ja yhteisistä hankinnoista yhteiseen ylläpitoon, harjoitukseen ja toimitusvarmuuteen; kehottaa lisäämään Euroopan rauhanrahaston määrärahoja Ukrainan asevoimien voimavarojen vahvistamiseksi ja erityisesti niiden sotilaskalustohankintojen rahoittamiseksi; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita täydentämään EU:n rahoitusta kansallisista puolustusbudjeteistaan saatavalla rahoituksella yhteistoimin, jotta luotaisiin konkreettista lisäarvoa koko unionille; kehottaa komissiota avaamaan tämän ohjelman keskeisille strategisille kumppaneille ja liittolaisille, joilla on samat intressit ja jotka jakavat arvomme, kolmansien osapuolten osallistumista koskevien jo olemassa olevien suuntaviivojen pohjalta; panee tyytyväisenä merkille EU:n ja Naton välisen yhteistyön vahvistamisen ja kehottaa asettamaan yhteiset hankkeet etusijalle; kehottaa Naton pääsihteeriä sekä komission ja Eurooppa-neuvoston puheenjohtajia seuraamaan säännöllisesti EU:n ja Naton yhteistyötä näissä asioissa ja antamaan tarvittavan sysäyksen sen kehittämiseksi edelleen;
10. kehottaa vahvistamaan turvallisuus- ja puolustusyhteistyötä Ukrainan ja Moldovan kanssa muun muassa jäsenvaltioiden rahoituksella Euroopan puolustusviraston (EDA) rahoitusvalmiuksien vahvistamiseksi, jotta voidaan auttaa kokonaisvaltaisen arvioinnin jälkeen määrittämään, miten edellä mainittujen maiden olisi osallistuttava EU:n puolustusvoimavarojen kehittämiseen tulevina vuosina. toistaa kehotuksensa rahoittaa EDA ja pysyvä rakenteellinen yhteistyö (PRY) unionin talousarviosta SEU-sopimuksen 41 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
11. muistuttaa, että EU:n itäisen kumppanuuden maita koskevaa turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa on tehostettava; kehottaa komissiota asettamaan ensisijaiseksi

tavoitteeksi, että liittymisneuvotteluja käyvät maat sovittavat politiikkansa EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan, ja tarkastelemaan tässä yhteydessä uudelleen EU:n kaikkia varoja sen varmistamiseksi, että sen kaikki menot ovat täysin sen omien strategisten tavoitteiden ja etujen mukaisia eivätkä ristiriidassa niiden kanssa;

12. muistuttaa, että Valko-Venäjän monimutkaiseen tilanteeseen on kiinnitettävä erityistä huomiota; korostaa, että unionin rahoitusta on tärkeää tarkastella uudelleen ja on varmistettava, ettei sitä kohdenneta Lukašenkan hallinnolle vaan Valko-Venäjän kansalaisyhteiskunnan tukemiseen;
13. kehottaa lisäämään määrärahoja eteläisen naapuruston haasteisiin vastaamiseksi, mukaan lukien tarve tukea vankkaa demokraattista hallintoa alueella ja toteuttaa talousuudistuksia koulutuksen ja työllisyyden vahvistamiseksi Välimeren eteläpuolisissa maissa sekä edistää puuttumista alueelta lähtevän ja sen kautta tapahtuvan pakkomuuton perimmäisiin syihin; muistuttaa, että eteläisen naapuruston vakaus on olennaisen tärkeää koko Euroopan vakauden kannalta näiden kahden alueen keskinäisen poliittisen ja taloudellisen riippuvuuden vuoksi;
14. kehottaa perustamaan EU:n talousarvioon uuden erityisen eurooppalaisen rahaston (Euroopan strategisen riippumattomuuden rahasto), josta rahoitetaan rajatylittävää energiainfrastruktuuria sekä kyberturvallisuutta, teollisuuden kilpailukykyä, kiertotaloutta, elintarviketurvaa ja kestävä kehitystä, jotta voidaan turvata Euroopan riippumattomuus ja suojella laadukkaita julkisia palveluja tulevana vuosikymmeninä, ja jolla vahvistetaan jäsenvaltioiden ja itäisen ja eteläisen naapuruston ja Länsi-Balkanin samanmielisten kumppanien energiaverkkojen välisiä yhteenliittäjäjä; kehottaa tässä yhteydessä myös vahvempaan energiayhteisvastuuseen Moldovan kanssa muun muassa lisäämällä EU:n ja alueen maiden energiainfrastruktuurien välisiä yhteyksiä;
15. katsoo, että vaalitarkkailuvaltuuskuntien ja ihmisoikeus- ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen määrärahoja olisi lisättävä, jotta ne voivat puolustaa tehokkaasti demokratiaa, ihmisoikeuksia ja haavoittuvimmassa asemassa olevien ryhmien tarpeita ja siten edistää unionin arvoja maailmanlaajuisesti;
16. kehottaa hyödyntämään tehokkaammin NDICI – Globaali Eurooppa -välineen ulkoisten toimien investointikehystä todellisten vaikutusten aikaansaamiseksi ja käyttämään tarvittaessa lisätakuita; kehottaa komissiota täsmentämään ”Global Gateway” -aloitetta yksityiskohtaisesti ja konkretisoimaan suunnitelmia yhteisten infrastruktuuri-investointien edistämiseksi erityisesti maissa, joilla on samat yleismaailmalliset arvot kuin EU:lla; kehottaa komissiota pyrkimään EU:n Global Gateway -aloitteen tehokkaaseen hallintaan, jotta voidaan parantaa sisäistä koordinaointia, yhteistyötä yksityisen sektorin kanssa sekä koordinaointia Team European ja parlamentin kanssa; kehottaa komissiota ottamaan parlamentin asianmukaisesti mukaan Global Gateway -investointiohjelmiä koskeviin päätöksiin ja tiedottamaan säännöllisesti parlamentille asiaa koskevasta kehityksestä, myös esiin tulevista talousarviovaikutuksista.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	12.9.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 49 -: 4 0: 5
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Michael Gahler, Raphaël Glucksmann, Bernard Guetta, Sandra Kalniete, Peter Kofod, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Jean-Lin Lacapelle, Leopoldo López Gil, Lukas Mandl, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Matjaž Nemec, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Jordi Solé, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Thomas Waitz, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Vladimír Bilčík, Engin Eroglu, Markéta Gregorová, Robert Hajšel, Andrzej Halicki, Javi López, Alessandra Moretti, Javier Zarzalejos
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Janina Ochojska, Sira Rego, Karlo Ressler, Eugenia Rodríguez Palop, Helmut Scholz, Miguel Urbán Crespo, Bettina Vollath

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

49	+
ID	Bernhard Zimniok
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Michael Gahler, Andrzej Halicki, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Leopoldo López Gil, David McAllister, Lukas Mandl, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Janina Ochojska, Karlo Ressler, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Željana Zovko
RENEW	Petras Auštrevičius, Engin Eroglu, Bernard Guetta, Javier Nart, Urmas Paet, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Salima Yenbou
S&D	Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Robert Hajšel, Dietmar Köster, Javi López, Pedro Marques, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder, Bettina Vollath
VERTS/ALE	François Alfonsi, Reinhard Bütikofer, Markéta Gregorová, Mounir Satouri, Jordi Solé

4	-
ECR	Charlie Weimers
ID	Peter Kofod, Jean-Lin Lacapelle
VERTS/ALE	Thomas Waitz

5	0
ECR	Anna Fotyga
THE LEFT	Sira Rego, Eugenia Rodríguez Palop, Helmut Scholz, Miguel Urbán Crespo

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjä

13.10.2022

KEHITYSVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

monivuotisen rahoituskehyksen 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio (2022/2046(INI))

Valmistelija: Charles Goerens

EHDOTUKSET

Kehitysvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. pitää valitettavana, että monivuotisen rahoituskehyksen 2021–2027 otsakkeessa 6 ei ole riittävästi varoja, minkä vuoksi käytettävissä olevat liikkumavarat ovat olleet erittäin rajallisia ja kaventuneet ensimmäisestä vuodesta lähtien ja esimerkiksi puskuri on ehtynyt aikaisin ja sitä on käytetty uusiin haasteisiin ja painopisteisiin vastaamisen lisäksi myös muihin tarkoituksiin ja samoin yhtä ainoaa liikkumavaravälinettä on jouduttu käyttämään myös otsakkeen 6 sitoumuksien kattamiseen; on syvästi huolissaan siitä, että monivuotinen rahoituskehys on jo viety äärirajoilleen eikä sillä kyetä jatkossa puuttumaan moninaisiin sisäisiin ja ulkoisiin kriiseihin kestäväällä tavalla;
2. painottaa EU:n asemaa keskeisenä maailmanlaajuisena toimijana erityisesti kehitysyhteistyöpolitiikan ja humanitaarisen avun alalla, jolla se tarjoaa vakautta ja on kollektiivisesti maailman suurin avunantaja; painottaa, että tämän roolin täyttäminen edellyttää asianmukaisia taloudellisia resursseja, joita on muuttuvan geopoliittisen tilanteen vuoksi lisättävä, jotta EU voi olla luotettava kehitysyhteistyökumppani ja estää muita geopoliittisia toimijoita lisäämästä vaikutusvaltaansa useissa kehitysmaissa; korostaa, että Venäjän hyökkäyksellä Ukrainaan on maailmanlaajuisia seurauksia ja se aiheuttaa ennennäkemättömiä EU:n ulkoisten toimien tarpeita sekä naapurimaissa että maailmanlaajuisesti; painottaa, että nämä seuraukset ovat pahentaneet kehitysmaiden nykyisiä taloudellisia haavoittuvuuksia ja aiheuttaneet esimerkiksi elintarvike-, energia- ja talouskriisejä, jotka yhdessä heikentävän turvallisuustilanteen, ilmastonmuutoksen vaikutusten ja covid-19-pandemiasta seuranneen taantuman kanssa ehdyttävät kumppanimaiden resursseja ja heikentävät maailmanlaajuisia edistystä kestäväen kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi;
3. kehottaa komissiota tarkastelemaan perusteellisesti nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen toimivuutta ja edistämään mahdollisimman pian ja viimeistään vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä lainsäädäntöehdotusta monivuotisen rahoituskehyksen kattavasta ja kunnianhimoisesta tarkistuksesta, jolla lisätään

merkittävästi otsakkeen 6 määrärahoja, jotta voidaan puuttua EU:n ulkoisten toimien nykyisiin haasteisiin, joissa EU:n yhteiset toimet tuovat lisäarvoa; kehottaa jäsenvaltioita sopimaan otsakkeen 6 enimmäismäärien merkittävästä korottamisesta, mukaan lukien Ukrainan auttamiseen ja jälleenrakennukseen osoitettavien varojen enimmäismäärän korottaminen; kehottaa komissiota luomaan tehokkaan kriisinhallintamekanismin, jotta uusiin haasteisiin voidaan puuttua vaarantamatta asiaankuuluvien ohjelmien yhteispäätösmenettelyllä vahvistettuja painopisteitä, erityisesti ilmaston ja kehitysavun osalta;

4. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan aluehallitukset ja kansalaisyhteiskunnan järjestöt mukaan monivuotisen rahoituskehityksen tarkistukseen korkeimmalla tasolla, jotta voidaan varmistaa, että EU saa monipuolisesti näkemyksiä kaikilta asiaankuuluvilta sidosryhmiltä;
5. toteaa, että ihmisoikeuksia ja erityisesti naisten oikeuksia uhkaava ekstremistinen puhe lisääntyy maailmanlaajuisesti, ja kehottaa siksi EU:ta varmistamaan riittävän tuen sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen vahvistamiseksi entisestään sen kaikissa ulkoisia toimia koskevissa ohjelmissa ja lisäämään kansalaisyhteiskunnan järjestöjen rahoitusta, jotta voidaan tukea ohjelmia, joilla pyritään edistämään naisten ja tyttöjen ihmisoikeuksien täydellistä toteutumista, mukaan lukien suojelemalla heidän seksuaali- ja lisääntymisterveyttään ja -oikeuksiaan, sekä edistämään sukupuolten tasa-arvoa ja naisten, tyttöjen, hlbtqi+-henkilöiden, ihmisoikeuspuolustajien, vähemmistöjen ja muiden marginalisoitujen väestöryhmien vaikutusmahdollisuuksia;
6. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita arvioimaan kiireellisesti yhteistyössä kansainvälisten kumppaneidensa ja asiaankuuluvien kansainvälisten instituutioiden kanssa kaikkia käytettävissä olevia keinoja, joilla voidaan estää tuojamaita laiminlyönnästä maksuja, mukaan lukien suora rahoitus ja velkojen uudelleenjärjestely; korostaa, että on tärkeää pitää avustuksiin perustuvaa rahoitusta ensisijaisena vakiovaihtoehtona erityisesti vähiten kehittyneille maille;
7. korostaa, että kestävä kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030:n tavoitteiden saavuttamiseen on aikaa enää seitsemän vuotta, ja pitää valitettavana, että vuoden 2022 kestävä kehityksen tavoitteita koskevan raportin²¹ mukaan kestävä kehityksen indeksin maailmanlaajuinen keskiarvo on laskenut hieman kahtena vuotena peräkkäin; painottaa, että kestävä kehityksen tavoitteet on saavutettava kiireellisesti, erityisesti kestävä kehityksen tavoitteet 1 ("Ei köyhyyttä") ja 10 ("Eriarvoisuuden vähentäminen"), koska ne ovat strategisesti tärkeitä muiden tavoitteiden saavuttamisen kannalta; korostaa, että maiden ja ihmisten välinen epätasa-arvo kasvaa jyrkästi, minkä vuoksi on entistäkin välttämättömämpää muuttaa talouksia ja infrastruktuureja oikeudenmukaisesti ja kestävästi; panee erittäin huolestuneena merkille, että kestävä kehityksen tavoitteiden vuotuinen rahoitusvaje on arviolta 3,7 biljoonaa Yhdysvaltain dollaria; toteaa jälleen, että EU:n olisi oltava ratkaisevassa asemassa kestävä kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanossa ja tuettava kumppanimaita niiden pyrkimyksissä; painottaa, että monivuotisen rahoituskehityksen tarkistuksella on edistettävä laajempaa suunnitelmaa kestävä kehityksen tavoitteiden rahoittamiseksi ja että siihen on sisällytettävä selkeästi määritellyjä määrällisiä indikaattoreita, joiden

²¹ <https://unstats.un.org/sdgs/report/2022/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2022.pdf>

avulla voidaan seurata kestäväen kehityksen tavoitteisiin liittyviä menoja EU:n talousarviossa; toteaa jälleen, ettei pelkkä monivuotisen rahoituskehyksen ja jäsenvaltioiden rahoitus riitä kattamaan kestäväen kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen vaadittavia lisääntyneitä rahoitustarpeita;

8. toteaa, että maailmanlaajuinen humanitaarisen avun rahoitusvaje on suurin koskaan, 36,9 miljardia Yhdysvaltain dollaria 21 päivän kesäkuuta 2022 tietojen mukaan, ja kasvaa edelleen ja samalla ilmastoon liittyvien ja ihmisten aiheuttamien kriisien arvaamattomuus ja vaikutukset lisääntyvät jatkuvasti; korostaa, että EU:n humanitaarisen avun vuotuisiin määrärahoihin viime vuosina tehdyt lukuisat lisäykset ovat osoittaneet, että alun perin myönnetty rahoitus ei ole koskaan riittänyt kattamaan koko vuoden humanitaarisia tarpeita; korostaa, että humanitaarisen avun välineen rahoitusta on lisättävä huomattavasti tarkistetussa monivuotisessa rahoituskehityksessä, jotta se vastaisi EU:n tavoitetta olla johtava humanitaarisen avun antaja, ottaa näkyvämpi rooli ja kannustaa muita avunantajia lisäämään humanitaariseen apuun osoittamaansa rahoitusta; muistuttaa, että humanitaarisen avun antaminen yhden kriisin yhteydessä ei saisi tapahtua muiden humanitaaristen operaatioiden rahoituksen kustannuksella, eikä humanitaariseen apuun osoitettuja varoja saisi ohjata muihin budjettikohtiin vuotuisen talousarviomenettelyn aikana, jolleivät tarpeet ole pienentyneet;
9. kehottaa kiireellisesti soveltamaan johdonmukaisemmin humanitaarisen avun, kehityksen ja rauhan väliseen yhteyteen perustuvaa lähestymistapaa ja investoimaan katastrofiriskien vähentämiseen, jotta voidaan puuttua yhä lukuisampiin pitkittyneisiin kriiseihin ja estää häiriöitä ja kriisejä lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä;
10. toteaa, että monivuotisen rahoituskehyksen niukkoja resursseja on käytettävä tehokkaammin ja että on otettava paremmin mukaan paikallisen järjestöt, joilla on laaja kokemus humanitaarisen avun, koulutuksen ja terveydenhuollon alalta;
11. korostaa, että joustomekanismeilla on oltava riittävästi rahoitusta, jotta kriiseihin voidaan vastata, mutta tämä ei saisi heikentää avoimuuden ja demokraattisen vastuuvollisuuden saavuttamista koskevia pyrkimyksiä; on huolissaan solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen varojen epätasaisesta käyttöönnotosta; panee merkille, että suhteettoman suuri osuus solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen varoista käytetään sisäisiin tarkoituksiin; vaatii kohdentamaan yleisesti enemmän varoja solidaarisuus- ja hätäapuvaraukseen; kehottaa parantamaan sisäisten ja ulkoisten hätäaputarpeiden täyttämisen ennakoitavuutta jakamalla solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen kahtia EU:n sisäisiä tarpeita varten perustettuun solidaarisuusvaraukseen ja ulkoisten toimien hätäapuvaraukseen tai varaamalla ulkoisiin kriiseihin tarkoitettun osuuden erikseen koko vuodeksi; painottaa, että solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen kautta käytettävissä olevat resurssit olisi kohdennettava tiukasti sitä mukaa kuin niitä tarvitaan;
12. kehottaa myöntämään monivuotisen rahoituskehyksen tarkistuksessa lisävaroja humanitaarisen avun välineeseen sekä naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineeseen (NDICI) – Globaali Eurooppa, erityisesti jotta voidaan vahvistaa budjettikohtia, joissa on viime aikoina ilmennyt eniten tarpeita, mukaan lukien kehitysmaihin vaikuttavien ilmastokatastrofien torjumiseen ja vastaavien tilanteiden ennakoimiseen ja ehkäisemiseen tulevaisuudessa käytettäviä budjettikohtia ja Venäjän

Ukrainaa vastaan käymän sodan aiheuttamiin lisätarpeisiin vastaamiseen käytettäviä budjettikohtia, erityisesti kohtia, joilla puututaan nykyiseen ruokaturvattomuuteen ja rahoitetaan monialaisia pyrkimyksiä lisätä monipuolisia paikallisia ja alueellisia ruoantuotantovalmiuksia, siirtämättä varoja pois muilta maantieteellisiltä alueilta ja muista aihekohtaisista budjettikohdista;

13. toteaa, että monivuotisen rahoituskehityksen kattavan ja kunnianhimoisen tarkistamisen ohella saatetaan joutua tekemään tarvittavat mukautukset NDICI – Globaali Eurooppa -asetukseen²², jotta voidaan lisätä ohjelmakausien, rahoituspäätösten ja täytäntöönpanon joustavuutta, tehokkuutta, selkeyttä ja avoimuutta, lujittaa yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan ja paikallisten toimijoiden kanssa ja ottaa huomioon kansainvälisen ympäristön muutokset;
14. kehottaa komissiota selventämään kehitystavoitteita Global Gateway -strategiassa, jossa hyödynnetään monivuotisen rahoituskehityksen rahoitusvälineitä, mukaan lukien NDICI – Globaali Eurooppa -asetusta, ja EU:n talousarviota; vaatii ottamaan NDICI – Globaali Eurooppa -asetukseen tarvittavissa lainsäädäntömuutoksissa ja monivuotisen rahoituskehityksen tarkistuksessa huomioon Global Gateway -strategian ja siihen liittyvien taattujen investointien, jotka on tehty Euroopan kestävän kehityksen rahasto plussan kautta ja joita tuetaan ulkosuhdetoimien takuujärjestelyllä, täytäntöönpanon tulosten ja kehitysvaikutusten arvioinnin; korostaa, että arviointi ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn käytöstä ja toiminnasta olisi toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle ja siihen olisi liitettävä tilintarkastustuomioistuimen lausunto ja että sekä arviointikertomus että tilintarkastustuomioistuimen lausunto olisi asetettava julkisesti saataville;
15. kehottaa lisäämään NDICI – Globaali Eurooppa -välineen määrärahoja biologisen monimuotoisuuden suojeluun, sillä edes monivuotiseen rahoituskehitykseen sisältyvien biologista monimuotoisuutta koskevien vuosien 2026 ja 2027 tavoitteiden saavuttaminen ei riittäisi tarvittavan vaikutuksen aikaansaamiseen; painottaa, että tätä varten voitaisiin käyttää uusia investointivälineitä, joilla tuetaan resurssien käyttöönottoa (esimerkiksi biologiseen monimuotoisuuteen liittyvät verot ja maksut); kehottaa lisäämään investointeja, jotta voidaan parantaa biologiselle monimuotoisuudelle haitallisten tukien jäljittämistä, uudistamista ja asteittaista poistamista ja kanavoida tuet biologista monimuotoisuutta edistäviin toimiin kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030:n mukaisesti; muistuttaa, että biologinen monimuotoisuus ja siihen liittyvät palvelut – pölytys, tuholaisten sääntely saalistajien avulla, maannostuminen, hiilinielut ja maatalouden ekosysteemien parempi sietokyky eroosiota, kuivuutta ja tulvia vastaan – ovat olennaisen tärkeitä kestävän ruoantuotannon kannalta;
16. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita arvioimaan NDICI – Globaali Eurooppa -välineen muuttoliikettä koskevan kymmenen prosentin menotavoitteen puitteissa rahoitettuja hankkeita ja painopisteitä kestävän kehityksen tavoitteiden, avun tehokkuuden

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947, annettu 9. kesäkuuta 2021, naapurisuus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1).

periaatteiden sekä muuttoliikettä koskevan Global Compact -aloitteen ja pakolaisia koskevan Global Compact -aloitteen tavoitteiden näkökulmasta sen varmistamiseksi, että tilanteessa, jossa kotimaastaan paenneiden ja sen sisällä siirtymään joutuneiden ihmisten määrä on maailmanlaajuisesti suurimmillaan sitten toisen maailmansodan, EU täyttää kansainväliset sitoumuksensa solidaarisuuden ja kestävien ratkaisujen avulla ja parantaa suojelun saatavuutta niille, jotka sitä tarvitsevat, ja edistää laillisia muuttoväyliä siirtolaisille sen sijaan, että se tukahduttaisi muuttoliikettä ja vähentäisi maailmanlaajuista solidaarisuutta;

17. palauttaa mieliin, että NDICI – Globaali Eurooppa -asetuksen 4 artiklan 2 kohdassa säädetään mahdollisuudesta perustaa koko mantereen tai alueiden välisen ulottuvuuden kattavia maantieteellisiä ohjelmia, mukaan lukien Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden järjestöä (AKT-järjestö) koskeva ohjelma; katsoo, että tällä ohjelmalla täydennetään EU:n alue- ja maakohtaista ohjelmasuunnittelua näillä alueilla ja se olisi suunniteltava tukemaan AKT-järjestöä tavalla, jossa otetaan huomioon EU:n ja AKT-järjestön välisen kumppanuuden parlamentaarinen ulottuvuus siten, että osoitetaan henkilöresursseja Cotonoun sopimuksen ja tulevan kumppanuussopimuksen nojalla perustetuille yhteisille parlamentaarisille ja alueellisille edustajakokouksille;
18. kehottaa varmistamaan riittävän rahoituksen NDICI – Globaali Eurooppa -välineen maantieteellisille ja aihekohtaisille ohjelmille, erityisesti globaaleja haasteita koskeville aihekohtaisille ohjelmille ja auttamaan näin kehitysmaita investoimaan ilmastonmuutokseen sopeutumista koskeviin toimenpiteisiin, jotta ilmastonmuutoksen vaikutuksia voidaan ehkäistä paremmin, erityisesti jotta voidaan auttaa toteuttamaan paikallisjohtoisia ennakoivia ja keskipitkän ja pitkän aikavälin sopeutumistoimia ilmastonmuutoksen aiheuttamien menetysten ja vahinkojen korvaamiseksi; ehdottaa, että toteutetaan lisätoimia, joilla kehitysmaita rohkaistaan siirtymään omavaraisempiin ruoantuotantojärjestelmiin ja parantamaan näin ruokaturvaa tukemalla kestävää maanviljelyä, myös agroekologiaa ja peltometsäviljelyä, ja kalastusta erityisesti pienimuotoisen perhevilljelyn osalta, niin että samalla painotetaan rahoitusta, jolla tuetaan kaikkien mahdollisuutta osallistuvaan ja laadukkaaseen koulutukseen, mukaan lukien ammatilliseen ja tekniseen koulutukseen, ja erityisesti nuorten ihmisten ja haavoittuvissa ympäristöissä asuvien mahdollisuutta koulutukseen; korostaa, että kehitysmaiden nuorten pääsy laadukkaaseen koulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen on edellytys talouden monipuolistamiselle ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiselle sekä selviytymiskyvyn parantamiselle.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	13.10.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 11 -: 2 0: 7
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Eric Andrieu, Hildegard Bentele, Catherine Chabaud, Lefteris Christoforou, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino, Erik Marquardt, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Ilan De Basso, Caroline Roose
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	France Jamet, Pierre Karleskind, Ljudmila Novak, Christine Schneider

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

11	+
PPE	Tomas Tobé
RENEW	Catherine Chabaud, Pierre Karleskind
S&D	Eric Andrieu, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino
THE LEFT	Miguel Urbán Crespo
VERTS/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Erik Marquardt, Caroline Roose

2	-
ECR	Beata Kempa
ID	France Jamet

7	0
PPE	Hildegard Bentele, Lefteris Christoforou, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Ljudmila Novak, Christine Schneider
S&D	Ilan De Basso

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

6.10.2022

TALOUSARVION VALVONTAVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

monivuotisen rahoituskehysten 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio (2022/2046(INI))

Valmistelija: Petri Sarvamaa

EHDOTUKSET

Talousarvion valvontavaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. palauttaa mieliin unionin talousarvion yhtenäisyyden, totuudenmukaisuuden, vuotuisuuden, tasapainon, laskentayksikön, yleiskatteisuuden, erittelyn, moitteettoman varainhoidon ja avoimuuden periaatteet, joita on noudatettava monivuotisessa rahoituskehyksessä; muistuttaa, että talousarvion valvontavaliokunta vastaa muun muassa EU:n talousarvion toteuttamisen valvonnasta, jotta unionin varojen käyttöä voidaan tehostaa;
2. korostaa unionin talousarvion merkitystä unionin poliittisten painopisteiden saavuttamisessa sekä sen roolia jäsenvaltioiden avustamisessa ennakoimattomissa tilanteissa, kuten covid-19-pandemia ja sen seuraukset ja Venäjän laiton, provosoimaton ja perusteeton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan; painottaa, että talousarvion moitteeton ja oikea-aikainen toteuttaminen auttaa osaltaan vastaamaan tehokkaammin ja vaikuttavammin eri politiikanalojen tarpeisiin ja haasteisiin; muistuttaa, että nykyisiin kriiseihin vastaaminen on vaatinut ennennäkemättömiä taloudellisia investointeja; korostaa, että EU:n on pyrittävä palauttamaan taloudellinen tasapaino pitkällä aikavälillä; korostaa, että kaikkia uusia varoja ja välineitä olisi valvottava kuten mitä tahansa muita rahoitusvälineitä, joita rahoitetaan EU:n talousarviosta;
3. pitää erittäin valitettavana, ettei nykyistä monivuotista rahoituskehystä koskevaan pakettiin ole sisällytetty riittävällä tavalla EU:n talousarvion suojaamista kokonaisuutena, johon kuuluu tiedon kattava käsittely, helppo saatavuus, perusteellisten tarkastusten toteutettavuus, yksityiskohtainen valvonta sekä mahdollisuus seurata ja arvioida rahoitettuja toimia elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen¹ mukaisesti; toteaa, että tämä puute heikentää suuresti sekä täytäntöönpanotoimien avoimuuden tasoa että valvonnan ja seurannan tehokkuutta; kehottaa tarkistamaan monivuotista rahoituskehystä 2021–2027 näiden puutteiden korjaamiseksi; toteaa, että

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12. helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

kriisiaikoina tarvitaan joustavuutta; kehottaa siksi ottamaan käyttöön nykyisen ohjelmakauden aikana yhden ainoan pakollisen ja yhteentoimivan tietojärjestelmän, jossa EU:n yhteisrahoittamia ohjelmia ja hankkeita koskevat asiaankuuluvat tiedot yhdistetään EU:n varojen suoria ja lopullisia edunsaajia sekä niiden tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevien tietojen kanssa, niin että saadaan selkeä yleiskuva EU:n rahoituksen saajista ja varmistetaan vastuuvollisuus, uskottavuus ja menojen parempi valvonta ja siten ehkäistään varojen väärinkäyttöä, korruptiota, petoksia ja eturistiriitoja;

4. korostaa, että monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 tulevalla tarkistuksella olisi edistettävä todellista eurooppalaista lisäarvoa tuottavaa talousarviota, jolla on riittävä rahoitus tavoitteidensa saavuttamiseksi, ja siinä olisi painotettava enemmän vakautta ja yksinkertaisuutta, tuloksellisuutta ja tuloksia, jotta voidaan parantaa ja tehostaa varojenkäyttöä, vähentää toimintakustannuksia, tehostaa resurssien jakamista ja lisätä oikeudenmukaisuutta sekä vastuuvollisuutta ja avoimuutta;
5. suhtautuu myönteisesti ehdollisuusasetukseen²; kehottaa komissiota ilmoittamaan, miten se aikoo varmistaa oikeusvaltioperiaatteen toiminnan, jotta ehdollisuutta voidaan soveltaa yhdenmukaisesti kaikkiin jäsenvaltioihin; korostaa, että oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen ja EU:n talousarvion tehokkaan toteuttamisen välillä on selvä yhteys; toteaa, että monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 vahvistamisella olisi pyrittävä lujittamaan unionin taloudellisten etujen suojaamista niin, että sillä varmistetaan oikeusvaltioperiaatetta koskevan ehdollisuuden toteutuminen ja vahvistetaan julkisia hankintoja koskevia sääntöjä avoimuuden lisäämiseksi, ja lisäksi sillä olisi vältettävä mahdolliset eturistiriidat, kevennettävä tuensaajien hallinnollista raskautta, tehostettava varainkäyttöä suuremman EU:n tason lisäarvon aikaansaamiseksi ja parannettava EU:n rahoituksen saatavuutta kansalaisille ja pk-yrityksille sekä alue- ja paikallisviranomaisille;
6. korostaa, että maksamatta olevien sitoumusten määrän jatkuva kasvu muodostaa vakavan riskin ja kohdistaa talousarvioon vakavia likviditeettipaineita; pyytää komissiota seuraamaan jäsenvaltioiden alhaista käyttöastetta; kehottaa komissiota seuraamaan tiiviisti tätä kysymystä laatimalla vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle maakohtaisen analyysin ja seuraamaan myös tilanteen optimoimiseksi toteutettuja toimenpiteitä ja jäsenvaltioita, joissa käyttöaste on alhainen; kehottaa komissiota laatimaan yksityiskohtaisen toimintasuunnitelman maksamatta olevien sitoumusten määrän vähentämiseksi ja esittämään suunnitelman vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle;
7. pitää valitettavana, että vuotuinen kokonaiskäyttöaste oli vuonna 2020 eli viimeisimmän monivuotisen rahoituskehityksen viimeisenä vuonna sama kuin vuonna 2013 (15 prosenttia), joka puolestaan oli monivuotisen rahoituskehityksen 2007–2013 viimeinen vuosi; panee merkille, että kumulatiivinen käyttöaste oli noin 7 prosenttia alhaisempi kuin edellisen monivuotisen rahoituskehityksen aikana; pitää valitettavana, että jäsenvaltioiden välillä on edelleen huomattavia eroja niiden Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) varojen käytössä, jotka jäsenvaltioille osoitettiin monivuotisen rahoituskehityksen 2014–2020 aikana; panee merkille, että osa

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16. joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 1).

jäsenvaltioista on käyttänyt jopa 79 prosenttia kokonaismäärärahoistaan, kun taas toiset ovat käyttäneet vain noin 45 prosenttia sidotuista määristään;

8. panee huolestuneena merkille niin kutsutun uuden talousarviogalaksin syntymisen ja uusien, EU:n talousarvion ulkopuolisten rahoitusvälineiden ja innovaatioiden käytön; korostaa, että tämän kehityksen seurauksena parlamentti ei voi harjoittaa täyttä demokraattista valvontaa, mikä heikentää sen roolia EU:n julkisen talouden ja taloudellisten etujen seurannassa ja suojelemisessa;
9. kehottaa komissiota jatkamaan työtä jäsenvaltioiden kanssa ja myös antamaan teknistä tukea, jotta voidaan parantaa jäsenvaltioiden kykyä käyttää niille osoitetut varat sekä tehostaa pyrkimyksiä nostaa ERI-rahastojen käyttöastetta vaarantamatta hankkeiden laatua ja toimia unionin varojen väärinkäytön ja siihen liittyvien petosten välttämiseksi;
10. kehottaa jälleen komissiota varmistamaan, että Euroopan petostentorjuntavirastolla, Euroopan tilintarkastustuomioistuimella ja Euroopan syyttäjänvirastolla on tarvittavat resurssit ja henkilöstö mahdollisten EU:n talousarvioon kohdistuvien petosten tutkimiseksi; pitää myönteisenä, että Next Generation EU -välineeseen liittyviin tehtäviin, mukaan lukien tarkastus ja valvonta, ollaan palkkaamassa noin 190 kokoaikavastaavaa työntekijää; pitää lisäksi myönteisenä, että Euroopan syyttäjänvirastoon suunnitellaan 118:aa uutta lisätointia vuodeksi 2022;
11. painottaa, että unionin talousarvio-ohjelmien tuloksellisuudesta raportoiminen on tärkeää vastuuvapausmenettelyn kannalta; kehottaa kiinnittämään huomiota siihen, että investoitujen varojen lisäarvo liittyy läheisesti saavutettuihin tuloksiin ja siihen, kuinka ne parantavat unionin kansalaisten jokapäiväistä elämää;
12. pitää myönteisenä, että EU:n eri meno-ohjelmien keskeisiä tulosindikaattoreita on virtaviivaistettu ja että ne on sisällytetty vastaaviin perussäädöksiin; kehottaa komissiota asettamaan tuloksellisuuden talousarvion toteuttamisen ytimeen, maksimoimaan EU:n varainkäytön vaikuttavuuden ja kehittämään menetelmiä, joilla voidaan arvioida paremmin EU:n eri meno-ohjelmien vaikutusta horisontaalisiin painopisteisiin;
13. panee huolestuneena merkille, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 122 artiklaa, jonka nojalla parlamentin rooli rajoittuu pelkkään tiedonsaantioikeuteen, käytetään yhä useammin luomaan uusia mekanismeja ja elimiä, joilla on talousarviovaikutuksia EU:n talousarvioon; vaatii, että parlamentilla on oltava asianmukainen rooli tällaisten aloitteiden talousarviovalvonnassa; korostaa lisäksi, että on tärkeää varmistaa parlamentin merkityksellinen rooli kaikkia kansallisiin täytäntöönpanosuunnitelmiin perustuvia EU:n ohjelmia koskevassa päätöksenteossa ja valvonnassa;
14. pitää myönteisenä, että komissio on sitoutunut lyhentämään vastuuvapausmenettelyä; panee merkille, että se toimitti EU:n konsolidoidut tilinpäätökset vuosilta 2020 ja 2021 verraten aikaisin ennen säädettyä määräaikaa ja aikaisti vuotuisen hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksen julkaisemista muutamalla viikolla; kannustaa komissiota jatkamaan näitä ponnisteluja; toteaa, että lisäparannukset riippuvat siitä, julkaiseeko tilintarkastustuomioistuin vuosikertomuksensa aikaisemmin ja antaako myös neuvosto vastuuvapausuosituksensa aikaisemmin; kehottaa komissiota,

tilintarkastustuomioistuinta ja neuvostoa keskittymään tähän ongelmaan ja jatkamaan pyrkimyksiä nopeuttaa vastuuvapausmenettelyä;

15. kehottaa komissiota varmistamaan, että käytettävissä on asianmukaiset hallinnolliset resurssit, jotta voidaan samanaikaisesti hallinnoida kaikkia yhteistyössä hallinnoitavia varoja ja erityisesti monivuotiseen rahoituskehukseen 2014–2020 sisältyneitä ERI-rahastoja ohjelmakauden loppuun saakka sekä lisämäärärahoja, joita niihin osoitettiin Next Generation EU -välineestä vuonna 2021 ja sitä seuraavina vuosina sekä elpymis- ja palautumistukivälineestä;
16. kehottaa komissiota varmistamaan, että sen vaikutustenarvioinneissa tarkastellaan useita ohjelmia kattavan lainsäädännön keskeisiä näkökohtia, ja suunnittelemaan arviointinsa kaikista meno-ohjelmista, mukaan lukien arvioinnit, jotka koskevat tällaisten ohjelmien tiettyjä temaattisia näkökohtia; kehottaa komissiota ottamaan huomioon tilintarkastustuomioistuimen suositukset varainkäytön tehokkuuden seurannasta unionin tasolla pyytämällä jäsenvaltioita lisäämään ennakkokertomukseen tuottoastetta koskevia indikaattoreita; kehottaa komissiota määrittämään selkeästi arviointien perusteella toteutettavat asiaankuuluvat jatkotoimet ja antamaan enemmän määrällisiä tietoja, erityisesti kustannus-hyöty- ja kustannustehokkuusanalyysyjä, kun se esittää vaikutustenarvioinneissa vaihtoehtoja.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	6.10.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 20 -: 0 0: 6
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Matteo Adinolfi, Gilles Boyer, Olivier Chastel, Caterina Chinnici, Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Luke Ming Flanagan, Daniel Freund, Isabel García Muñoz, Monika Hohlmeier, Pierre Karleskind, Mislav Kolakušić, Sándor Rónai, Petri Sarvamaa, Angelika Winzig, Lara Wolters, Tomáš Zdechovský
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Bas Eickhout, Maria Grapini, Niclas Herbst, Mikuláš Peksa, Elżbieta Rafalska, Ramona Strugariu
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Malin Björk, Andżelika Anna Możdżanowska, Andrey Slabakov

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

20	+
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Petri Sarvamaa, Angelika Winzig, Tomáš Zdechovský
RENEW	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Pierre Karleskind, Ramona Strugariu
S&D	Caterina Chinnici, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Sándor Rónai, Lara Wolters
THE LEFT	Luke Ming Flanagan
VERTS/ALE	Bas Eickhout, Daniel Freund, Mikuláš Peksa

0	-

6	0
ECR	Andželika Anna Mozdżanowska, Elżbieta Rafalska, Andrey Slabakov
ID	Matteo Adinolfi
NI	Mislav Kolakušić
THE LEFT	Malin Björk

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

14.10.2022

TYÖLLISYYDEN JA SOSIAALIASIOIDEN VALIOKUNNAN KANTA TARKISTUKSINA

budjettivaliokunnalle

monivuotisen rahoituskehysten 2021–2027 vahvistamiseen: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio (2022/2046(INI))

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan puolesta: Dragoș Pîslaru (Puheenjohtaja)

TARKISTUKSET

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta esittää asiasta vastaavalle budjettivaliokunnalle seuraavat tarkistukset:

Tarkistus 1 **Päätöslauselmaesitys** **Johdanto-osan C a kappale (uusi)**

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

C a. ottaa huomioon, että tällä hetkellä EU:ssa 96,5 miljoonaa ihmistä on köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa ja että tämä vastaa 21,9:ää prosenttia väestöstä; ottaa huomioon, että noin 34 miljoonaa eurooppalaista ilmoitti vuonna 2018, etteivät he voineet pitää kotiaan riittävän lämpimänä, ja 6,9 prosenttia unionin väestöstä kertoi vuonna 2019 tehdyssä EU:n laajuisessa tutkimuksessa, ettei heillä ollut varaa lämmittää kotiaan riittävästi; ottaa huomioon, että energiaköyhyyden seurantakeskus on arvioinut, että yli 50 miljoonaa kotitaloutta EU:ssa kärsii energiaköyhyydestä; toteaa, että energiaköyhyys on näin ollen suuri haaste unionille^{1 a}; toteaa, että nämä luvut kasvavat varmasti Ukrainan sodan ja Venäjän federaatiolle asetettujen välttämättömien pakotteiden vaikutusten

vuoksi ja koska Venäjä on päättänyt olla toimittamatta kaasua Puolaan ja Bulgariaan;

1^a Johdanto-osan 12 kappale, komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sosiaalisen ilmastonrahaston perustamisesta (COM(2021)0568).

Tarkistus 2
Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan D kappale

Päätöslauselmaesitys

D. ottaa huomioon, että **kansalaiset** odottavat oikeutetusti, että EU:n talousarvio vastaa tehokkaasti muuttuviin tarpeisiin ja tukee heitä kriiseissä;

Tarkistus

D. **toteaa, että covid-19-pandemiasta ja Ukrainan sodasta johtuvalla kriisillä on vakava vaikutus EU:n sosiaaliseen ja taloudelliseen tilanteeseen, esimerkiksi EU:n työmarkkinoihin ja elinoloihin, ja se saattaa vahingoittaa kasvua ja työllisyyttä;** ottaa huomioon, että **ihmiset** odottavat oikeutetusti, että EU:n talousarvio vastaa tehokkaasti muuttuviin tarpeisiin ja tukee heitä kriiseissä, **erityisesti kun inflaation kiihtyminen ja ruoan ja energian hintojen nopea nousu kaikkialla EU:ssa vaikuttavat kaikista haavoittuvimpiin väestöryhmiin, lisäävät entisestään eriarvoisuutta ja pahentavat köyhyyttä ja energiaköyhyyttä;** ottaa huomioon, että **palkkojen ennustetaan nousevan inflaatiota hitaammin, minkä vuoksi työntekijät menettävät ostovoimaansa ja heidän elinolonsa voivat heikentyä lähikuukausina;** ottaa huomioon, että **tämä tulee myös lisäämään paineita, jotka kohdistuvat sosiaalipolitiikan valmiuksiin sekä automaattisiin vakauttajiin, kuten kansallisiin työttömyysjärjestelmiin;**

Tarkistus 3
Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan D a kappale (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

D a. ottaa huomioon, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa toimintasuunnitelmassa asetetaan EU:lle tavoitteiksi, että vähintään 78 prosentilla 20–64-vuotiaista on työpaikka, vähintään 60 prosenttia kaikista aikuisista osallistuu koulutukseen vuosittain ja köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien määrää vähennetään vähintään 15 miljoonalla, josta vähintään 5 miljoonaa on lapsia; ottaa huomioon, että toimintasuunnitelmassa hyväksyttiin myös joukko ehdotuksia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä; ottaa huomioon, että nykytilanteessa näiden tavoitteiden saavuttaminen on käymässä entistä haastavammaksi, sillä köyhyyden ja työttömyyden ennustetaan lisääntyvän tulevana kuukausina; ottaa huomioon, että sosiaalisen suojelun järjestelmiin kohdistuu kovia paineita lieventää kriisin sosiaalisia vaikutuksia, antaa tukea pakolaisille ja varmistaa, että kaikilla on ihmisarvoiset elinolot sekä mahdollisuus käyttää laadukkaita peruspalveluja, joita ovat esimerkiksi terveydenhuolto, koulutus ja asuminen;

Tarkistus 4
Päätöslauselmaesitys
Johdanto-osan E kappale

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

E. ottaa huomioon, että useat kriisit ja monivuotisen rahoituskehyksen alhaiset enimmäismäärät ovat yhdessä johtaneet siihen, että on otettu käyttöön monituisia EU:n talousarvion ulkopuolisia tilapäisiä välineitä ja että ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, jotka eivät kuulu talousarviomenettelyn piiriin,

E. ottaa huomioon, että useat kriisit ja monivuotisen rahoituskehyksen alhaiset enimmäismäärät ovat yhdessä johtaneet siihen, että on otettu käyttöön monituisia EU:n talousarvion ulkopuolisia tilapäisiä välineitä ja että ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, jotka eivät kuulu talousarviomenettelyn piiriin,

käytetään entistä enemmän, erityisesti EU:n elpymisvälineen tapauksessa; katsoo, että yhtenä budjettivallan käyttäjänä parlamentilla olisi oltava täysivaltainen rooli tässä uudessa talousarvioympäristössä demokraattisen vastuuvollisuuden ja avoimuuden varmistamiseksi;

käytetään entistä enemmän, erityisesti EU:n elpymisvälineen tapauksessa; **toteaa, että EU:n elpymisvälineellä ja elpymis- ja palautumistukivälineellä on varmistettu taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä, oikeudenmukainen, osallistava ja syrjimätön elpyminen;** katsoo, että yhtenä budjettivallan käyttäjänä parlamentilla olisi oltava täysivaltainen rooli tässä uudessa talousarvioympäristössä demokraattisen vastuuvollisuuden ja avoimuuden varmistamiseksi; **toteaa, että komission käyttöön ottama eurooppalainen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline (SURE) on ollut menestys;**

Tarkistus 5

Päätöslauselmaesitys

1 kohta

Päätöslauselmaesitys

1. korostaa, että EU:n talousarviolla on keskeinen rooli unionin poliittisten painopisteiden toteuttamisessa, **kuten** vihreän ja digitaalisen siirtymän **onnistuneessa toteuttamisessa**, osallistavan ja **sosiaalisen** elpymisen **edistämässä**, kasvun, strategisen riippumattomuuden ja energiaomavaraisuuden **edistämässä**, **pienien ja keskisuurten yritysten tukemisessa**, sellaisen kestävä kehityksen **edistämässä**, jossa ketään ei jätetä jälkeen ja jolla varmistetaan yhteenkuuluvuus ja ylöspäin tapahtuva lähentyminen, vahvemman Euroopan terveysunionin **varmistamisessa** covid-19-kriisin jälkeen, oikeusvaltioperiaatteen, EU:n arvojen ja perusoikeuksien **edistämässä**, entistä parempien mahdollisuuksien **tarjoamisessa** kaikille ja vahvemman unionin **varmistamisessa unionin** kansalaisille ja koko maailmalle;

Tarkistus

1. korostaa, että EU:n talousarviolla on keskeinen rooli unionin poliittisten painopisteiden toteuttamisessa, **ja toteaa, että näitä ovat esimerkiksi** vihreän ja digitaalisen siirtymän **onnistunut toteuttaminen varsinkin keskittyen erityisesti syrjässä oleviin ja syrjäisimpiin alueisiin, energiaintensiivisiin toimialoihin ja matalan osaamistason työntekijöiden uudelleen- ja täydennyskoulutukseen, sellaisten laadukkaiden työpaikkojen ja asianmukaisten työolojen luominen, jotka tarjoavat riittävän palkan ja sosiaaliturvan, korkeat työterveys- ja työturvallisuusnormit ja sukupuolten tasapuoliset mahdollisuudet, köyhyyden poistamisen edistäminen, eriarvoisuuden vähentäminen**, sellaisen osallistavan ja **sosiaalisesti oikeudenmukaisen, kestävä ja syrjimättömän** elpymisen **edistäminen, joka perustuu muun muassa vahvoihin kansallisiin sosiaaliturvajärjestelmiin, työajan lyhentämisyjärjestelyihin irtisanomisten tuhoisten seurauksien**

välttämiseksi sekä asumistukiin niitä tarvitseville, kasvun, strategisen riippumattomuuden ja energiaomavaraisuuden **edistäminen**, **vahvan tuen antaminen erityisesti nuorelle sukupolvelle, lapsille, perheille, työntekijöille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille**, sellaisen kestävä kehityksen **edistäminen**, jossa ketään ei jätetä jälkeen ja jolla varmistetaan yhteenkuuluvuus ja ylöspäin tapahtuva **sosiaalinen** lähentyminen **kiinnittäen samalla erityistä huomiota pienituloisiin ja haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin, kuten köyhyydessä eläviin tai köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa oleviin**, vahvemman Euroopan terveysunionin **varmistaminen** covid-19-kriisin jälkeen, oikeusvaltioperiaatteen, EU:n arvojen ja perusoikeuksien **edistäminen**, entistä parempien ja **yhtäläisten** mahdollisuuksien **edistäminen** kaikille ja vahvemman unionin **varmistaminen sen** kansalaisille ja koko maailmalle;

Tarkistus 6 Päätöslauselmaesitys 2 kohta

Päätöslauselmaesitys

2. korostaa toimielinten olevan selkeästi yksimielisiä siitä, että tilanteessa, jossa Ukrainaan on hyökätty ilman edeltävää provokaatiota ja perusteettomasti, EU:n olisi annettava Ukrainalle mitä vahvinta sosiaalista, taloudellista ja rahoituksellista apua samalla kun puututaan kriisin taloudellisiin ja sosiaalisiin seurauksiin unionissa ja annetaan tarvittavaa tukea **unionin kansalaisille**; korostaa tässä yhteydessä unionin yhteisiä tavoitteita toteuttaa Euroopan vihreän kehityksen ohjelma ja digitaalinen siirtymä, lisätä puolustusyhteistyötä ja puolustuksen koordinoitua, parantaa unionin strategista

Tarkistus

2. korostaa toimielinten olevan selkeästi yksimielisiä siitä, että tilanteessa, jossa Ukrainaan on hyökätty ilman edeltävää provokaatiota ja perusteettomasti, EU:n olisi annettava Ukrainalle mitä vahvinta sosiaalista, taloudellista ja rahoituksellista apua samalla kun puututaan kriisin taloudellisiin ja sosiaalisiin seurauksiin unionissa ja annetaan tarvittavaa tukea **ihmisille, erityisesti pyrkimällä lieventämään kotitalouksiin ja yrityksiin kohdistuvia energian korkeita hintoja ja säilyttämällä ostovoima, laadukkaat työpaikat ja julkiset palvelut**; korostaa tässä yhteydessä unionin yhteisiä tavoitteita toteuttaa

riippumattomuutta sekä energiaomavaraisuutta ja -turvallisuutta, varmistaa ruokaturva ja vastata korkean inflaation aiheuttamiin haasteisiin;

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma ja digitaalinen siirtymä, lisätä puolustusyhteistyötä ja puolustuksen koordinoitua, parantaa unionin strategista riippumattomuutta sekä energiaomavaraisuutta ja -turvallisuutta, varmistaa ruokaturva ja vastata korkean inflaation aiheuttamiin haasteisiin, **joita ovat esimerkiksi lisääntynyt eriarvoisuus, työttömyys ja köyhyysriski, ja toteaa, että energian jo ennestään korkeat hinnat koko Euroopassa pahentavat näitä haasteita, joilla on suhteeton vaikutus pienituloisiin kotitalouksiin ja pieniin ja keskisuuriin yrityksiin;**

Tarkistus 7
Päätöslauselmaesitys
3 kohta

Päätöslauselmaesitys

3. korostaa, että Ukrainaa vastaan käytävän sodan vaikutuksista selviämiseksi on lyhyellä aikavälillä tarpeen antaa laajamittaista humanitaarista apua Ukrainalle ja taloudellista tukea jäsenvaltioille, jotka vastaanottavat konfliktia pakenevia ihmisiä ja auttavat heitä asettautumaan;

Tarkistus

3. korostaa, että Ukrainaa vastaan käytävän sodan vaikutuksista selviämiseksi on lyhyellä aikavälillä tarpeen antaa laajamittaista humanitaarista apua Ukrainalle ja taloudellista tukea jäsenvaltioille, jotka vastaanottavat konfliktia pakenevia ihmisiä ja auttavat heitä asettautumaan; **paneet tyytyväisenä merkeille Ukrainan sotaa pakenevia henkilöitä vastaanottavien jäsenvaltioiden toimet resurssien, koulutuksen ja työn tarjoamiseksi pakolaisille;**

Tarkistus 8
Päätöslauselmaesitys
5 kohta

Päätöslauselmaesitys

5. huomauttaa, että nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen hyväksymisen jälkeen esitetyissä olennaisissa uusissa toimintapoliittisissa aloitteissa on ehdotettu varojen siirtämistä

Tarkistus

5. **korostaa, että nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 tarjoama jousto ei riitä kattamaan kaikkia Ukrainan sodan ja covid-19-pandemian aiheuttamia rahoitustarpeita;**

pois keskeisiltä EU:n politiikoilta ja tavoitteilta;

painottaa, että nykyisen kokoista monivuotista rahoituskehystä ei ole suunniteltu eikä tarkoitettu siihen, että sillä vastataan uusiin haasteisiin ja tuleviin kriisitilanteisiin samalla, kun säilytetään investoinnit EU:n ohjelmiin ja politiikkoihin, mukaan lukien tärkeät painopisteet kuten oikeudenmukainen vihreä ja digitaalinen siirtymä; huomauttaa, että nykyisen monivuotisen rahoituskehysten hyväksymisen jälkeen esitetyissä olennaisissa uusissa toimintapoliittisissa aloitteissa on ehdotettu varojen siirtämistä pois keskeisiltä EU:n politiikoilta ja tavoitteilta;

Tarkistus 9 Päätöslauselmaesitys 8 kohta

Päätöslauselmaesitys

8. korostaa siksi, että vuosien 2021–2027 monivuotinen rahoituskehys alkaa olla jo ääri rajoillaan alle kaksi vuotta sen hyväksymisen jälkeen, ja toteaa, että tilannetta ovat pahentaneet vuoden 2022 ennakoimattomat tapahtumat; huomauttaa, että se ei kokonsa, rakenteensa tai sääntöjensä puolesta pysty vastaamaan lukuisiin tämän kokoluokan kriiseihin eikä rahoittamaan riittävästi uusia EU:n yhteisiä toimintapoliittisia tavoitteita ja tarvittavien EU:n laajuisten ratkaisujen nopeaa täytäntöönpanoa;

Tarkistus

8. *huomauttaa, että taloudellinen ja poliittinen tilanne on muuttunut sen jälkeen, kun nykyisestä monivuotisesta rahoituskehyksestä neuvoteltiin;* korostaa siksi, että vuosien 2021–2027 monivuotinen rahoituskehys alkaa olla jo ääri rajoillaan alle kaksi vuotta sen hyväksymisen jälkeen, ja toteaa, että tilannetta ovat pahentaneet vuoden 2022 ennakoimattomat tapahtumat; *muistuttaa, että vallitseva korkea inflaatio aiheuttaa suurta painetta monivuotisen rahoituskehysten enimmäismääriin ja jättää hyvin rajalliset liikkumavarat suurimpiin haasteisiin vastaamista ja EU:n pitkän aikavälin tavoitteiden toteuttamista varten;* huomauttaa, että se ei kokonsa, rakenteensa tai sääntöjensä puolesta pysty vastaamaan *nopeasti* lukuisiin tämän kokoluokan kriiseihin eikä rahoittamaan riittävästi uusia EU:n yhteisiä toimintapoliittisia tavoitteita ja tarvittavien EU:n laajuisten ratkaisujen nopeaa täytäntöönpanoa;

Tarkistus 10
Päätöslauselmaesitys
9 kohta

Päätöslauselmaesitys

9. muistuttaa, että monivuotista rahoituskehystä korotetaan vuosittain vuoden 2018 hintoihin sovellettavan kahden prosentin deflaattorin perusteella; korostaa, että energian hintojen jyrkkä nousu ja energiamarkkinoiden äärimmäinen epävakaus, jotka johtuvat pääasiassa Venäjän päätöksestä katkaista kaasutoimitukset, ovat kiihdyttäneet inflaatiota, millä on ollut vakavia vaikutuksia kansalaisiin, yrityksiin ja kuluttajiin; on erittäin huolissaan siitä, että tällaisen odottamattoman korkean inflaation vuoksi monivuotiseen rahoituskehukseen kohdistuu ankara paine ja sen rahoituskapasiteetti supistuu entisestään tilanteessa, jossa sen kokonaistaso on jo edellisiä monivuotisia rahoituskehyksiä alempi; korostaa tämän tarkoittavan käytännössä, että rahoitusta voidaan myöntää vähäisemmälle määrälle unionin hankkeita ja toimia, mikä vaikuttaa kielteisesti edunsaajiin;

Tarkistus 11
Päätöslauselmaesitys
12 kohta

Päätöslauselmaesitys

12. toteaa tässä yhteydessä, että monivuotisen rahoituskehysten kiireellinen uudelleentarkastelu ja tarkistus ovat kiistatta tarpeen ja että jatkaminen entiseen malliin ei **mitenkään riitä, kun** pyritään ratkomaan vastassa olevia lukuisia haasteita, ja **saattaisi heikentää luottamusta unioniin pitkällä aikavälillä;**

Tarkistus

9. muistuttaa, että monivuotista rahoituskehystä korotetaan vuosittain vuoden 2018 hintoihin sovellettavan kahden prosentin deflaattorin perusteella; korostaa, että energian hintojen jyrkkä nousu ja energiamarkkinoiden äärimmäinen epävakaus, jotka johtuvat pääasiassa Venäjän päätöksestä katkaista kaasutoimitukset, ovat kiihdyttäneet inflaatiota, millä on ollut vakavia vaikutuksia kansalaisiin, yrityksiin ja kuluttajiin; on erittäin huolissaan siitä, että tällaisen odottamattoman korkean inflaation vuoksi monivuotiseen rahoituskehukseen kohdistuu ankara paine ja sen rahoituskapasiteetti supistuu entisestään tilanteessa, jossa sen kokonaistaso on jo edellisiä monivuotisia rahoituskehyksiä alempi; korostaa tämän tarkoittavan käytännössä, että rahoitusta voidaan myöntää vähäisemmälle määrälle unionin hankkeita ja toimia, mikä vaikuttaa kielteisesti edunsaajiin **ja unionin kykyyn saavuttaa poliittiset tavoitteensa;**

Tarkistus

12. toteaa tässä yhteydessä, että monivuotisen rahoituskehysten kiireellinen uudelleentarkastelu ja **kattava ja kunnianhimoinen** tarkistus ovat kiistatta tarpeen ja että jatkaminen entiseen malliin ei **tule onnistumaan ja saattaisi siten heikentää luottamusta unioniin pitkällä aikavälillä, ellei toteuteta lisätoimenpiteitä, joilla** ratkotaan vastassa olevia lukuisia haasteita, **elvytetään lamaantuneita talouksia, rakennetaan**

uudelleen Euroopan teollista perustaa ja puututaan sosiaali- ja työllisyyskriisiin sekä pakolais- ja muuttoliikekriiseihin;

Tarkistus 12
Päätöslauselmaesitys
13 kohta

Päätöslauselmaesitys

13. kehottaa komissiota täten tarkastelemaan perusteellisesti nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen toimintaa ja esittämään lainsäädäntöehdotuksen monivuotisen rahoituskehyksen kattavasta tarkistuksesta mahdollisimman pian ja viimeistään vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä;

Tarkistus

13. kehottaa komissiota täten tarkastelemaan perusteellisesti nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen toimintaa ja esittämään lainsäädäntöehdotuksen monivuotisen rahoituskehyksen kattavasta tarkistuksesta mahdollisimman pian ja viimeistään vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä, ***jotta voidaan lisätä tarpeellista joustavuutta EU:n talousarviossa, vastata odottamattomiin ja kiireellisiin tarpeisiin ja ottaa huomioon covid-19-pandemian pitkän aikavälin vaikutukset, Ukrainan sota sekä niiden johdosta toteutetut hätätoimenpiteet,***

Tarkistus 13
Päätöslauselmaesitys
13 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

13 a. katsoo, että monivuotisen rahoituskehyksen tarkistuksessa on otettava huomioon useita kysymyksiä, kuten joustavuuden lisäämisen tärkeys ja se, että monivuotisessa rahoituskehysessä on riittävät resurssit, jotta voidaan tukea kestäväää kasvua ja investointeja ja puuttua tehokkaasti covid-19-pandemian ja Venäjän Ukrainaaan kohdistaman hyökkäyssodan sosiaalisiin ja työmarkkinavaikutuksiin, erityisesti joukkotyöttömyyteen; kehottaa siksi vahvistamaan monivuotista rahoituskehystä ja lisäämään sen määrärahoja, jotta voidaan tukea

Tarkistus

Eurooppa 2020 -strategian ja kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030:n strategisia tavoitteita sekä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa ja Porton julistuksessa vahvistettuja aloitteita ja antaa EU:lle valmiudet puuttua uusiin haasteisiin;

Tarkistus 14
Päätöslauselmaesitys
17 kohta

Päätöslauselmaesitys

17. muistuttaa pitkäaikaisesta kannastaan, jonka mukaan uusia poliittisia aloitteita on rahoitettava uusilla lisärahoilla eikä vakiintuneiden, jo olemassa olevien unionin ohjelmien tai politiikkojen kustannuksella;

Tarkistus

17. muistuttaa pitkäaikaisesta kannastaan, jonka mukaan uusia poliittisia aloitteita on rahoitettava uusilla lisärahoilla, *jotka myönnetään uusia tehtäviä varten, mukaan lukien Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevasta toimintasuunnitelmasta johtuvia uusia tehtäviä varten*, eikä vakiintuneiden, jo olemassa olevien unionin ohjelmien tai politiikkojen kustannuksella; *on huolissaan nykyisen monivuotisen rahoituskehysten hyvin rajallisesta liikkumavarasta ja korostaa tarvetta lisätä menoja toimintasuunnitelman täytäntöönpanon nopeuttamiseksi; muistuttaa, että monivuotisen rahoituskehysten puitteissa päätettyjä ohjelmia ja niiden määrärahoja olisi kunnioitettava;*

Tarkistus 15
Päätöslauselmaesitys
17 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

17 a. vaatii, että Euroopan sosiaalirahasto plussalla (ESR+) on jatkossakin oltava keskeinen rooli unionin sosiaalisen ulottuvuuden vahvistamisessa ja sen on jatkossakin oltava tärkein väline, jolla tuetaan

Tarkistus

jäsenvaltioita, ihmisiä ja alueita korkeiden työllisyystasojen saavuttamiseksi, ja toteaa, että korkeiden työllisyystasojen ohella on taattava riittävät palkat, asianmukaiset työolot, terveet työympäristöt ja sosiaaliturva, jotta voidaan luoda oikeudenmukainen sosiaalinen suojelu ja kehittää osaava, kilpailukykyinen ja sopeutumiskykyinen työvoima, joka on valmis siirtymään vihreään ja digitaaliseen talouteen ja tulevaisuuden työelämään, sekä osallistavat ja yhtenäiset yhteiskunnat, jotka pyrkivät poistamaan köyhyyden ja toteuttamaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa vahvistetut periaatteet; odottaa ESR+:n edistävän Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan toimintasuunnitelman ja eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa annettujen maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoa, jotta voidaan varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet, yhtäläinen pääsy työmarkkinoille, oikeudenmukaiset ja laadukkaat työolot, sosiaalinen suojelu ja osallisuus; panee merkille, että ESR+ hyväksyttiin ennen nykyistä kriisitilannetta, joka vaatii tällä hetkellä suurempia julkisia ja sosiaalisia investointeja kuin alun perin suunniteltiin, ja että nykyinen rahoitussuunnitelma ei välttämättä vastaa tämänhetkisiä tarpeita; kehottaa siksi vahvistamaan ESR+:aa lisäämällä merkittävästi julkista tukea nykyisille, yhteiskuntamme köyhimmille suunnatuille välineille, erityisesti vähävaraisimmille suunnatuille toimille (erityisesti vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahasto), ja täydentämään sitä sosiaalisella pelastusjärjestelyllä, jossa lisätään julkista tukea nykyisille, yhteiskuntamme köyhimmille suunnatuille välineille;

Tarkistus 16
Päätöslauselmaesitys
17 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

17 b. kehottaa kiinnittämään huomiota EU:n väestötilanteeseen ja erityisesti sen väestön ikääntymiseen, joka on väestörakenteen ilmiö, jossa elinajanodote on kasvanut ja sekä hedelmällisyys että kuolleisuus ovat laskeneet; suhtautuu myönteisesti eurooppalaiseen hoito- ja hoivastrategiaan ja kehottaa tukemaan sitä monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa; painottaa tarvetta investoida sosiaaliseen infrastruktuuriin, jotta voidaan vastata väestökehityksen haasteeseen; korostaa, että väestörakenteen muutoksen vaikutuksiin vastaamiseksi ei ole toteutettu politiikkatoimia;

Tarkistus 17
Päätöslauselmaesitys
19 kohta

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

19. pitää valitettavana, että vastoin parlamentin kantaa päätettiin, että unionin elpymisvälineen lainanoton ja velan takaisinmaksun kustannukset sisällytetään otsakkeeseen 2 b omaan budjettikohtaansa Erasmus+ -ohjelman, EU4Health-ohjelman ja kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman kaltaisten lippulaivaohjelmien ohella; korostaa, että korkokustannukset ja velan takaisinmaksu ovat riippuvaisia markkinakehityksestä, ne eivät ole harkinnanvaraisia menoja, ne eivät noudata menokattojen logiikkaa eivätkä ne saisi koskaan kilpailla saman enimmäismäärän alle kuuluvien ohjelmien kanssa; muistuttaa, että hätätilanteen tukivälineen mahdollinen käyttöönotto riippuu myös siitä, onko otsakkeen enimmäismäärään

19. pitää valitettavana, että vastoin parlamentin kantaa päätettiin, että unionin elpymisvälineen lainanoton ja velan takaisinmaksun kustannukset sisällytetään otsakkeeseen 2 b omaan budjettikohtaansa Erasmus+ -ohjelman, EU4Health-ohjelman ja kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman kaltaisten lippulaivaohjelmien ohella; korostaa, että korkokustannukset ja velan takaisinmaksu ovat riippuvaisia markkinakehityksestä, ne eivät ole harkinnanvaraisia menoja, ne eivät noudata menokattojen logiikkaa eivätkä ne saisi koskaan kilpailla saman enimmäismäärän alle kuuluvien ohjelmien kanssa; muistuttaa, että hätätilanteen tukivälineen mahdollinen käyttöönotto riippuu myös siitä, onko otsakkeen enimmäismäärään

nähdessä käytettävissä kohdentamatonta liikkumavaraa; korostaa siksi, että nykytilanteen säilyttäminen ennallaan aiheuttaa merkittäviä riskejä ohjelmamenoille ja että takaisinmaksua koskeva budjettikohta olisi poistettava otsakkeesta 2 b ja rahoitettava monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärät ylittäen;

nähdessä käytettävissä kohdentamatonta liikkumavaraa; korostaa siksi, että nykytilanteen säilyttäminen ennallaan aiheuttaa merkittäviä riskejä ohjelmamenoille ja että takaisinmaksua koskeva budjettikohta olisi poistettava otsakkeesta 2 b ja rahoitettava monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärät ylittäen; ***painottaa Euroopan osaamisen teemavuoden 2023 merkitystä ja korostaa, että tarvitaan monivuotisesta rahoituskehystä asianmukaisesti rahoitettuja konkreettisia toimia ja politiikkatoimia, joilla kehitetään edelleen työllisyys- ja yrittäjyystoimenpiteitä;***

Tarkistus 18
Päätöslauselmaesitys
19 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

19 a. korostaa, että covid-19-pandemia ja Ukrainan sota luovat edelleen epävarmuutta ja että siksi on tärkeää jatkaa elpymisen rahoittamista ja pandemian aiheuttamiin sosiaalisiin ja työllisyyteen liittyviin haasteisiin puuttumista sekä tukea työntekijöitä ja yrityksiä siirryttäessä kohti solidaarisempaa digitaalista, vihreämpää ja ilmastoneutraalia taloutta;

Tarkistus 19
Päätöslauselmaesitys
19 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

19 b. korostaa lisäksi, että ESR+:sta on tarjottava riittävästi tukea EU:n työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen valmiuksien kehittämiseen esimerkiksi koulutuksen,

verkostoitumistoimenpiteiden ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistamisen muodossa sekä työmarkkinaosapuolten yhdessä toteuttamiin toimiin;

Tarkistus 20
Päätöslauselmaesitys
19 c kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

19 c. on huolissaan siitä, että palkat ovat olleet laskusuunnassa ja että reaalitypalkat laskevat tällä hetkellä useiden poikkeuksellisten energian hintasokkien seurauksena; katsoo, että palkankorotuksia tarvitaan kiireellisesti, jotta voidaan ylläpitää sisäistä kysyntää ja osallistavaa kasvua ja vähentää kaksinkertaisen kriisin vaikutuksia työntekijöihin ja kotitalouksiin, ja että tarvitaan lisätoimia, joilla autetaan työmarkkinaosapuolia toteuttamaan palkankorotuksia valmiuksien kehittämistä koskevan kolmikantakehyksen avulla, ja toteaa, että näin voidaan ennakoida riittäviä vähimmäispalkkoja koskevan direktiivin nopeaa täytäntöönpanoa ja sen odotettuja myönteisiä vaikutuksia;

Tarkistus 21
Päätöslauselmaesitys
19 d kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

19 d. muistuttaa, että covid-19-kriisi on vaikuttanut erityisen vakavasti nuoriin työllisyyden, koulutuksen ja henkisen hyvinvoinnin osalta; on huolestunut siitä, että Venäjän Ukrainaan kohdistamasta hyökkäyksestä johtuvan nykyisen kriisin taloudellisten seurauksien vuoksi yhä useammat eurooppalaiset nuoret ovat

vaarassa jäädä työttömiksi, millä on pitkäaikaisia sosioekonomisia seurauksia; korostaa tässä yhteydessä, että tarkistetussa monivuotisessa rahoituskehyksessä on asetettava etusijalle nuorten tukeminen ja toimenpiteet nuorisotyöttömyyden torjumiseksi sekä vahvistettava nykyisiä aloitteita, kuten nuorisotakuuta;

Tarkistus 22
Päätöslauselmaesitys
19 e kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

19 e. muistuttaa, että unionin erillisvirastoilla on tärkeä rooli erityisosaamisen tarjoamisessa unionin toimielimille ja jäsenvaltioille erityisesti työllisyys- ja sosiaaliasioista ja että niille on taattava tarvittavat resurssit, henkilöstö mukaan lukien, jotta ne voivat hoitaa jatkuvasti kehittyviä tehtäviään;

Tarkistus 23
Päätöslauselmaesitys
20 kohta

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

20. muistuttaa kannastaan, jonka mukaan sosiaalinen ilmastorahasto on sisällytettävä täysimääräisesti EU:n talousarvioon ja monivuotiseen rahoituskehykseen tämän vaikuttamatta kielteisesti muihin tämän otsakkeen ohjelmiin ja rahastoihin, kun otetaan huomioon, että on tärkeää varmistaa ruokaturva ja toteuttaa vihreän kehityksen ohjelma; kehottaa mukauttamaan otsakkeen 3 enimmäismäärää vastaavasti;

20. *korostaa, että oikeudenmukaisen siirtymän mekanismi on pantava täytäntöön kokonaisuudessaan ja sosiaalinen ilmastorahasto on hyväksyttävä nopeasti, jotta voidaan keskittyä sosiaaliseen hyvinvointiin ja yksilöiden tarpeisiin;* muistuttaa kannastaan, jonka mukaan sosiaalinen ilmastorahasto on sisällytettävä täysimääräisesti EU:n talousarvioon ja monivuotiseen rahoituskehykseen tämän vaikuttamatta kielteisesti muihin tämän otsakkeen ohjelmiin ja rahastoihin, kun otetaan huomioon, että on tärkeää varmistaa ruokaturva ja toteuttaa vihreän

kehityksen ohjelma; kehottaa mukauttamaan otsakkeen 3 enimmäismäärää vastaavasti;

Tarkistus 24
Päätöslauselmaesitys
20 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

20 a. suhtautuu myönteisesti unionin tavoitteeseen tehostaa toimiaan huolestuttavan korkean lapsiköyhyyden torjumiseksi ja edistää lapsiköyhyyden poistamista äskettäin luodun eurooppalaisen lapsitakuun avulla; varoittaa kuitenkin, että nykyiset kriisit ovat pahentaneet ja pahentavat jatkossa entisestään köyhyydessä elävien tai köyhyyden vaarassa olevien lasten nykyistä huononevaa tilannetta ja että niillä tulee olemaan pitkäaikaisia seurauksia; kehottaa jälleen lisäämään kiireellisesti eurooppalaisen lapsitakuun rahoitusta vähintään 20 miljardilla eurolla vuosina 2021–2027 ja vaatii sisällyttämään tämän lisäyksen tarkistettuun monivuotiseen rahoituskehukseen ja vahvistettuun ESR+:aan; kehottaa lisäksi komissiota asettamaan saataville ja jäsenvaltioita käyttämään kaikki käytettävissä olevat resurssit, jotta lapsitakuu voidaan panna täytäntöön tehokkaasti, mukaan lukien ESR+, REACT-EU-väline ja elpymis- ja palautumistukiväline;

Tarkistus 25
Päätöslauselmaesitys
28 kohta

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

28. korostaa, että koheesio politiikan rahastoihin sovellettava tilapäinen ja lyhyen aikavälin joustavuus, joka otettiin

28. korostaa, että koheesio politiikan rahastoihin sovellettava tilapäinen ja lyhyen aikavälin joustavuus, joka otettiin

käyttöön koheesiopoliittiseen tukitoimeen Euroopan pakolaisten auttamiseksi (CARE-tukitoimi) liittyvien ehdotusten avulla, **auttoi jäsenvaltioita selviytymään** nopeasti Ukrainaa vastaan aloitetun sodan vaikutuksista, ja toteaa, että asiassa otettiin mallia koronavirusinvestointialoitteista CRII ja CRII+, jotka mahdollistivat EU:n toimet covid-19-pandemian alussa;

käyttöön koheesiopoliittiseen tukitoimeen Euroopan pakolaisten auttamiseksi (CARE-tukitoimi) liittyvien ehdotusten avulla, **tarjosi jäsenvaltioille apua, jotta ne selviytyisivät** nopeasti Ukrainaa vastaan aloitetun sodan vaikutuksista, **vaikkei apu ollutkaan riittävää joidenkin jäsenvaltioiden tarpeisiin**, ja toteaa, että asiassa otettiin mallia koronavirusinvestointialoitteista CRII ja CRII+, jotka mahdollistivat EU:n toimet covid-19-pandemian alussa;

Tarkistus 26
Päätöslauselmaesitys
28 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

28 a. kehottaa laatimaan tilapäisen Euroopan sosiaalista selviytymis- ja palautumiskykyä koskevan paketin, jolla koordinoidaan toimenpiteitä ja keinoja sosiaalihuolto- ja sosiaaliturvajärjestelmien vahvistamiseksi EU:ssa; painottaa, että SURE-väline on osoittautunut onnistuneeksi keinoksi torjua covid-19-pandemiasta johtuvaa työttömyyttä; katsoo, että tarvitaan lisätoimia sodasta johtuvan työttömyyden ja vajaatyöllisyyden torjumiseksi, ja kehottaa jatkamaan ja jälleenrahoittamaan SURE-välinettä niin kauan kuin sodan sosioekonomiset seuraukset vaikuttavat kielteisesti työmarkkinoihin, jotta voidaan tukea työajan lyhentämisyjärjestelyjä ja työntekijöitä, jotka joutuisivat tilapäisesti lomautetuiksi;

Tarkistus 27
Päätöslauselmaesitys
29 kohta

Päätöslauselmaesitys

29. korostaa, että vaikka kriisitoimet ovat välttämättömiä ja hyödyllisiä, koheesiopolitiikka ei ole kriisinhallintaväline; on huolissaan siitä, että koheesiopolitiikkaa käytetään enenevässä määrin muiden politiikkojen vahvistamiseen ja talousarviojoustoon tai kriisinhallintamekanismeihin liittyvien monivuotisen rahoituskehityksen puutteiden kompensoimiseen; korostaa, että koheesiopolitiikka on yksi unionin painopisteistä, jolla on pitkän aikavälin investointitavoitteita, jotka liittyvät EU:n strategiseen ohjelmaan, erityisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan ja digitaalistrategiaan, eikä sitä pitäisi käyttää muiden politiikkojen rahoituksen täydentämiseen; kehottaa siksi **säilyttämään koheesiorahoituksen tason ennallaan talousarviossa;**

Tarkistus 28
Päätöslauselmaesitys
29 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

29. korostaa, että vaikka kriisitoimet ovat välttämättömiä ja hyödyllisiä, koheesiopolitiikka ei ole kriisinhallintaväline; ***katsoo kuitenkin, että on olennaisen tärkeää tukea aluekehitystä, kestäväää kasvua sekä elämänlaatua ja työllisyyttä;*** on huolissaan siitä, että koheesiopolitiikkaa käytetään enenevässä määrin muiden politiikkojen vahvistamiseen ja talousarviojoustoon tai kriisinhallintamekanismeihin liittyvien monivuotisen rahoituskehityksen puutteiden kompensoimiseen; korostaa, että koheesiopolitiikka on yksi unionin painopisteistä, jolla on pitkän aikavälin investointitavoitteita, jotka liittyvät EU:n strategiseen ohjelmaan, erityisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan ja digitaalistrategiaan, eikä sitä pitäisi käyttää muiden politiikkojen rahoituksen täydentämiseen; kehottaa siksi ***mukauttamaan rahoituksen tasoa pienituloiset kotitaloudet vaikeaan tilanteeseen asettavan energian hintojen jyrkän nousun valossa, jotta voidaan investoida vähiten energiatehokkaiden asuinrakennusten energiatehokkuuteen ja vastata siten kriisiin oikea-aikaisesti, tehokkaasti ja pitkällä aikavälillä;***

Tarkistus

29 a. vaatii, että kaikkia jäsenvaltioiden ja EU:n hätätoimenpiteitä, erityisesti työsuhdesuojeluun ja tulonmenetyksen kompensointiin liittyviä toimenpiteitä, jatketaan ja että niitä jälleenrahoitetaan niin kauan kuin sodan sosioekonomiset seuraukset vaikuttavat kielteisesti työmarkkinoihin;

Tarkistus 29
Päätöslauselmaesitys
29 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

29b. vaatii tässä yhteydessä laatimaan tilapäisen Euroopan sosiaalista selviytymis- ja palautumiskykyä koskevan paketin, jolla koordinoidaan toimenpiteitä ja keinoja sosiaalihuolto- ja sosiaaliturvajärjestelmien vahvistamiseksi EU:ssa, ja perustamaan uuden sosiaalisia hätätilanteita koskevan EU:n rahaston ("sosiaalinen pelastusjärjestely") erilaisia kriisitilanteita varten, sillä niistä on tulossa yhä monitahoisempia, sekamuotoisempia ja monimutkaisempia;

Tarkistus 30
Päätöslauselmaesitys
30 kohta

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

30. muistuttaa, että erityisrahoitusvälineet jäävät monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärien ulkopuolelle, mikä takaa tietynasteisen joustavuuden ja kyvyn reagoida kriiseihin, ja että ne otetaan käyttöön vain budjettivallan käyttäjän niin päättäessä; kiinnittää huomiota siihen, että erityisrahoitusvälineitä on käytetty laajasti monivuotisen rahoituskehyksen kahden ensimmäisen vuoden aikana;

30. muistuttaa, että erityisrahoitusvälineet jäävät monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärien ulkopuolelle, mikä takaa tietynasteisen joustavuuden ja kyvyn reagoida kriiseihin, ja että ne otetaan käyttöön vain budjettivallan käyttäjän niin päättäessä; kiinnittää huomiota siihen, että erityisrahoitusvälineitä on käytetty laajasti monivuotisen rahoituskehyksen kahden ensimmäisen vuoden aikana; **toteaa painokkaasti, että hätätoimenpiteiden kaikkiin nykyisiin puutteisiin on puututtava ja ne on ratkaistava kokonaan, erityisesti riittävän ja yleisen kattavuuden ja saatavuuden osalta;**

Tarkistus 31
Päätöslauselmaesitys
35 kohta

Päätöslauselmaesitys

35. katsoo, että nykyisten erityisrahoitusvälineiden vahvistamisen lisäksi on tarpeen luoda pysyvä rahoituskapasiteetti ja yhteinen kriisiväline ylimääräiseksi erityisrahoitusvälineeksi monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismäärät ylittäen, jotta EU:n talousarvio voi mukautua paremmin ja reagoida nopeasti kriiseihin ja niiden sosiaalisiin ja taloudellisiin vaikutuksiin;

Tarkistus

35. katsoo, että nykyisten erityisrahoitusvälineiden vahvistamisen lisäksi on tarpeen luoda pysyvä rahoituskapasiteetti ja yhteinen kriisiväline ylimääräiseksi erityisrahoitusvälineeksi monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismäärät ylittäen, jotta EU:n talousarvio voi mukautua paremmin ja reagoida nopeasti kriiseihin ja niiden sosiaalisiin ja taloudellisiin vaikutuksiin **ja siten lieventää mahdollisia häiriöitä EU:n työmarkkinoilla ja vaikutuksia elinoloihin, erityisesti haavoittuvimmassa asemassa olevien henkilöiden elinoloihin, sekä pieniin ja keskisuuriin yrityksiin;**

Tarkistus 32
Päätöslauselmaesitys
36 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

36 a. toteaa, että ESR+:n ja elpymis- ja palautumistukivälineen on edistettävä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa toteuttamalla sen periaatteet käytännössä ja valtavirtaistamalla sosiaaliset tavoitteet kaikkiin asiaankuuluviin säädöksiin, politiikkatoimiin ja täytäntöönpanosuunnitelmiin, jotka liittyvät Next Generation EU -välineeseen; korostaa, että Portossa hyväksytyyn Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan toimintasuunnitelman päivittämiseen ja täytäntöönpanoon sekä Porton yleistavoitteiden saavuttamiseen olisi osoitettava riittävät resurssit ja että elpymis- ja palautumistukivälineestä olisi tehtävä pysyvä ja vähintään 30 prosenttia varoista olisi kohdennettava sosiaalisiin

Tarkistus

36 a. **toteaa, että ESR+:n ja elpymis- ja palautumistukivälineen on edistettävä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa toteuttamalla sen periaatteet käytännössä ja valtavirtaistamalla sosiaaliset tavoitteet kaikkiin asiaankuuluviin säädöksiin, politiikkatoimiin ja täytäntöönpanosuunnitelmiin, jotka liittyvät Next Generation EU -välineeseen; korostaa, että Portossa hyväksytyyn Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan toimintasuunnitelman päivittämiseen ja täytäntöönpanoon sekä Porton yleistavoitteiden saavuttamiseen olisi osoitettava riittävät resurssit ja että elpymis- ja palautumistukivälineestä olisi tehtävä pysyvä ja vähintään 30 prosenttia varoista olisi kohdennettava sosiaalisiin**

investointeihin, joilla vahvistetaan sosiaalihuoltojärjestelmiä ja investoidaan sosiaaliturvaan, terveydenhuollon ja koulutuksen saatavuuteen, kohtuuhintaiseen asumiseen, työllisyyteen, oikeudenmukaisuuteen ja haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien sosiaalipalveluihin; kehottaa tässä yhteydessä komissiota varmistamaan riittävästi henkilöstöä tämän tehtävän tukemiseen; katsoo, että Porton köyhyystavoitteet olisi eriteltävä paremmin kaikissa kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa ja EU:n tasolla laatimalla toimintasuunnitelma ja vahva köyhyyden torjuntaa koskeva strategia, joita tuetaan huomattavilla investoinneilla, joilla puututaan kaikkiin köyhyyden näkökohtiin, myös työssäkäyvien köyhyteen;

Tarkistus 33
Päätöslauselmaesitys
36 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

36 b. katsoo, että EU:n elpymisstrategian ytimessä olisi oltava puuttuminen sosiaalisiin eroihin unionin talousarvion ja kansallisten talousarvioiden avulla tekemällä sosiaalisia investointeja keskeisiin politiikan aloihin niiden ihmisten elin- ja työolojen parantamiseksi, joihin korkea inflaatio, Ukrainan sota, terveystilanne tai kiihtyvä vihreä ja digitaalinen muutos vaikuttavat; katsoo, että tämän vuoksi olisi puututtava asianmukaisesti sosiaalisiin riskeihin ja erilaisiin työllisyysvaikutuksiin ja pitkäaikaistyöttömyyteen tietyillä toimialoilla; kehottaa siksi komissiota esittämään unionin talousarvion sosiaalimenoja varten kestävän kehityksen tavoitteita koskevien menojen seurantamenetelmän, joka perustuu Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin

periaatteisiin sekä sosiaali-indikaattoreiden tulostauluun ja hyvinvointi-indikaattoreihin, jotta voidaan mitata monivuotisesta rahoituskehyksestä rahoitettujen eri rahastojen, välineiden ja järjestelyjen kokonaisvaikutusta;

Tarkistus 34
Päätöslauselmaesitys
37 a kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

37 a. korostaa, että nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä EU:n kokonaistalousarvio ei ole riittävän suuri, jotta voitaisiin toteuttaa kunnianhimoinen vihreä ja digitaalinen muutos, varmistaa riittävät varat koheesiota varten, saavuttaa ylöspäin tapahtuva sosiaalinen lähentyminen ja tukea Euroopan sosiaalista mallia; korostaa, että monivuotisen rahoituskehysten tarkistuksessa ja vuoden 2027 jälkeisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä on vahvistettava sosiaalisia painopisteitä ja sosiaalisia investointeja, jotta voidaan varmistaa vahva ja kunnianhimoinen sosiaalinen ulottuvuus ja vahvistaa ESR+:aa ja sosiaaliturvajärjestelmiä ja siten panna täysimääräisesti täytäntöön Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari ja YK:n Agenda 2030 -toimintaohjelma;

Tarkistus 35
Päätöslauselmaesitys
37 b kohta (uusi)

Päätöslauselmaesitys

Tarkistus

37 b. kehottaa vahvistamaan työmarkkinaosapuolten osallistumista sekä kumppanuusperiaatetta monivuotisen rahoituskehysten suunnittelussa, hallinnoinnissa ja täytäntöönpanossa, kaikkien

asiaankuuluvien rahoituksen painopisteiden suunnittelussa ja täytäntöönpanossa sekä tulosten seurannassa erityisesti työpaikkojen suojelun, laadukkaiden työpaikkojen luomisen, oikeudenmukaisten siirtymien sekä työntekijöiden oikeuksien ja sosiaalisten oikeuksien suojelun osalta;

Tarkistus 36
Päätöslauselmaesitys
42 kohta

Päätöslauselmaesitys

42. kehottaa komissiota lisäksi aloittamaan pidemmän aikavälin pohdinnan vuoden 2027 jälkeisestä EU:n talousarviosta ja ottamaan tässä huomioon muuttuvat menotarpeet ja hyödyntämään Euroopan tulevaisuuskonferenssissa tehtyä omia varoja ja talousarviota koskevaa työtä; vaatii huolehtimaan siitä, että nykyistä monivuotista rahoituskehystä seuraava rahoituskehys on varustettu niin, että sen avulla voidaan käsitellä täysimääräisesti ja joustavasti erilaisia politiikan painopisteitä ja menotarpeita sekä varmistaa sopeutumiskyky kriisitilanteissa;

Tarkistus

42. kehottaa komissiota lisäksi aloittamaan pidemmän aikavälin pohdinnan vuoden 2027 jälkeisestä EU:n talousarviosta ja ottamaan tässä huomioon muuttuvat menotarpeet ja ***Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskevan toimielinten välisen sitoumuksen sekä sen hyväksymän toimintasuunnitelman, jossa EU:n tavoitteeksi asetetaan muun muassa köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien määrän vähentäminen vähintään 15 miljoonalla vuoteen 2030 mennessä, ja*** hyödyntämään Euroopan tulevaisuuskonferenssissa tehtyä omia varoja ja talousarviota koskevaa työtä; vaatii huolehtimaan siitä, että nykyistä monivuotista rahoituskehystä seuraava rahoituskehys on varustettu niin, että sen avulla voidaan käsitellä täysimääräisesti ja joustavasti erilaisia politiikan painopisteitä ja menotarpeita sekä varmistaa sopeutumiskyky kriisitilanteissa;

4.10.2022

YMPÄRISTÖN, KANSANTERVEYDEN JA ELINTARVIKKEIDEN TURVALLISUUDEN VALIOKUNNAN KIRJE

Johan Van Overtveldt
Puheenjohtaja
Budjettivaliokunta
Bryssel

Asia: Lausunto aiheesta ”Monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 vahvistaminen: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio” (2022/2046(INI))

Arvoisa puheenjohtaja

Hyvä Van Overtveldt

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan (ENVI) koordinaattorit päättivät 13. kesäkuuta 2022, että valiokunta antaisi lausunnon aiheesta *Monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 vahvistaminen: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio (2022/2046(INI))* kirjeen muodossa. Koska toimin sekä ENVI-valiokunnan puheenjohtajana että tämän lausunnon valmistelijana, toimitan Teille päätöslauselman kohtien muodossa ENVI-valiokunnan näkemykset, jotka valiokunta hyväksyi kokouksessaan¹ 3. lokakuuta 2022 ja jotka pyydän valiokuntaanne ystävällisesti ottamaan huomioon:

- tähdentää, että vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehityksen laajemmassa tarkistuksessa on pidettävä kiinni sitoumuksesta saada aikaan tasapuolinen, palautumiskykyinen, kestävä ja sosiaalisesti oikeudenmukainen elpyminen kaikille unionin vuosien 2024–2027 talousarvion avulla ja myöhemmin panna täytäntöön unionin ilmasto-, energia- ja ympäristötavoitteita koskeva vuoteen 2030 ulottuva tarkistettu kehys siten, että tavoitteena on tehdä EU:sta ilmastoneutraali viimeistään

¹ Lopullisessa äänestyksessä olivat läsnä seuraavat jäsenet: Abir Al-Sahlani, Mathilde Androuët, Attila Ara-Kovács, Bartosz Arłukowicz, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Aurélie Beigneux, Hildegard Bentele, Sergio Berlato, Monika Beňová, Michael Bloss, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Asger Christensen, Nathalie Colin-Oesterlé, Anna Deparnay-Grunenberg, Estrella Durá Ferrandis, Matthias Ecke, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Helène Fritzon, Malte Gallée, Andreas Glück, Catherine Griset, Anja Hazekamp, Krzysztof Hetman, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Radan Kanev, Ondřej Knotek, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, César Luena, Javi López, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Marina Mesure, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O'Sullivan, João Pimenta Lopes, Jessica Polfjärd, Nicola Procaccini, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Silvia Sardone, Christel Schaldemose, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyrali, Eugen Tomac, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Edina Tóth, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Sarah Wiener, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska

vuoteen 2050 mennessä ja että perustana on luokitusjärjestelmäasetuksen 17 artiklassa tarkoitettu ”ei merkittävää haittaa” -periaate;

- muistuttaa, että unionin talousarviossa on osoitettava riittävästi henkilöstöä ja määrärahoja vuoteen 2030 ulottuvan biodiversiteettistrategian, Pelloilta pöytään -strategian, kiertotaloutta koskevan toimintasuunnitelman, kestävyyttä edistävän kemikaalistrategian, saasteettomuustoimintasuunnitelman, lääkestrategian ja EU:n syöväntorjuntasuunnitelman täytäntöönpanoa varten; kehottaa näin ollen lisäämään talousarviotukea Life-ohjelmalle, EU4Health-ohjelmalle ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastolle sekä kaikille muille ohjelmille, joilla tuetaan ja vaalitaan luonnonsuojelua ja vahvistetaan haavoittuvassa asemassa olevien kansalaisten oikeuksia ja mahdollisuuksia; korostaa, että nykyisiä varoja on käytettävä tehokkaammin; kehottaa lisäksi komissiota sisällyttämään monivuotisen rahoituskehityksen tarkistukseen vilpittömän sitoumuksen lisätä erityisesti ympäristöasioiden pääosaston ja ilmastotoimien pääosaston henkilöstömäärää siten, että se vastaa EU:n vihreän kehityksen ohjelmasta aiheutuvaa työmäärää;
- korostaa tarvetta jatkaa työtä 16. joulukuuta 2020 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa, jäljempänä ’toimielinten sopimus’², vahvistettujen ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden valtavirtaistamista koskevien tavoitteiden³ saavuttamiseksi ja pyytää lisäämään toimia kauden 2024–2027 unionin talousarviossa näiden menotasojen saavuttamiseksi; muistuttaa, että luonnon monimuotoisuuteen liittyvät menotavoitteet ovat 7,5 prosenttia monivuotisesta rahoituskehityksestä vuodesta 2024 alkaen ja 10 prosenttia vuodesta 2026 alkaen; tähdentää, että olisi kaikin tavoin pyrittävä siihen, että luonnon monimuotoisuuteen liittyvien menojen osuus vastaisi 10 prosenttia mahdollisimman pian; korostaa, että luonnon monimuotoisuuden rahoitusvaje vuosien 2021 ja 2030 välisenä aikana on noin 18,69 miljardia euroa vuodessa⁴ ja että tilanne olisi korjattava mahdollisimman pikaisesti; palauttaa mieliin, että ENVI-valiokunnan kanta 5. syyskuuta 2019 oli asettaa ilmastotoimien valtavirtaistamiselle 40 prosentin tavoite vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehityksessä; muistuttaa, että 37 prosentilla elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta annetun asetuksen (EU) 2021/241 mukaisista menoista olisi edistettävä ilmastotavoitteiden saavuttamista; tähdentää tarvetta varmistaa, että luonnon ennallistamista koskevan lainsäädännön täytäntöönpanoon osoitetaan riittävästi rahoitusta sen hyväksymisen jälkeen;
- tähdentää, että vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehityksessä on parannettava ja tiukennettava merkittävästi ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden valtavirtaistamisen menetelmiä (toimien seuranta), jotta vältetään viherpesu ja varmistetaan, että vastaaviin menojen vähimmäistavoitteisiin osoitetuilla määrärahoilla saavutetaan aitoa ilmastoa ja luonnon monimuotoisuutta koskevaa

² Toimielinten sopimus eli talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 16. joulukuuta 2020 tehty Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välinen toimielinten sopimus [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020Q1222\(01\)&from=FI](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020Q1222(01)&from=FI)

³ 30 prosentilla unionin menojen kokonaismäärästä tuetaan ilmastotavoitteita ja monivuotisen rahoituskehityksen vuotuisista menoista osoitetaan luonnon monimuotoisuutta koskeviin tavoitteisiin 7,5 prosenttia vuonna 2024 ja 10 prosenttia vuosina 2026 ja 2027.

⁴ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/793eb6ec-dbd6-11ec-a534-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-258471562> (s. 14)

täydentävyyttä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen⁵ ja Euroopan parlamentin⁶ konkreettisten ehdotusten mukaisesti;

- muistuttaa komissiota sen toimielinten sopimuksen mukaisesta sitoumuksesta ja velvoitteesta suorittaa väliarviointi ilmastotoimien valtavirtaistamista koskevien toimien edistymisestä sen selvittämiseksi, onko tavoitteet saavutettu tai edistytäänkö niiden saavuttamisessa; jos edistyminen tavoitteiden saavuttamisessa on puutteellista, pyytää komissiota tekemään vastaavia ehdotuksia toimielinten sopimuksen 16 artiklassa vahvistettujen vaatimusten mukaisesti; odottaa, että komissio julkaisee menetelmän ennen vuoden 2022 loppua parlamenttia ja asiaankuuluvia sidosryhmiä kuultuaan; kehottaa lisäksi komissiota kehittämään ja saattamaan valmiiksi vastaavan menetelmän luonnon monimuotoisuuteen liittyvien menojen seuraamiseksi mahdollisimman nopeasti;
- kehottaa komissiota sisällyttämään toimielinten sopimuksen 16 artiklan d–f kohdan tarkistettuun monivuotista rahoituskehystä koskevaan asetukseen erityisellä liitteellä, joka sisältää niiden menojen osuudet, joilla edistetään sekä luonnon monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden että ilmastotavoitteiden saavuttamista ohjelmakohtaisesti;
- kehottaa komissiota varmistamaan osana tarkistusta, että saavutetaan vuosien 2026 ja 2027 valtavirtaistamistavoitteet, jotka liittyvät menoihin, joilla edistetään luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämistä ja tämän kehityksen taantuvan suunnan kääntämistä; korostaa tarvetta varmistaa ilmatorahoituksen ja luonnon monimuotoisuuden rahoituksen johdonmukaisuus ja ”ei merkittävää haittaa”-periaatteen noudattaminen koko talousarvion kaikissa kuudessa ulottuvuudessa;
- pyytää komissiota tekemään arvioinnin ja esittämään tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen ilmastoinvestointirahaston ja modernisaatorahaston sisällyttämisestä unionin talousarvioon seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevien ehdotusten yhteydessä, jotta voidaan lisätä unionin varojen ja resurssien hallinnoinnin ja käytön johdonmukaisuutta ja tehokkuutta;
- palauttaa mieliin, että takaisinperintäkustannuksia koskeva budjettikohta (”NextGenerationEU-budjettikohta”), jota voitaisiin käyttää korkokustannusten jälleinhoitoon ja mahdollisiin velkojen takaisinmaksuihin kuuluu samaan otsakkeeseen kuin muut meno-ohjelmat, kuten EU4Health-ohjelma; toistaa vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä koskevissa neuvotteluissa puolustamansa selkeän kannan, jonka mukaan NextGenerationEU-välineen korkokustannukset ja takaisinmaksut olisi laskettava monivuotisen rahoituskehysten enimmäismäärien lisäksi;⁷
- palauttaa mieliin, että osa tuloista, jotka saadaan rakennusten ja tieliikenteen sisällyttämisestä direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan, olisi käytettävä omina varoina unionin talousarvion rahoittamiseen yleisenä tulona noudattaen oikeudellisesti sitovaa toimielinten välistä sopimusta, jossa vahvistetaan etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi ja tarjotaan näin unionin talousarviolle keinot kyseisestä sisällyttämisestä aiheutuvien sosiaalisten vaikutusten käsittelyyn, jotta siirtyminen olisi oikeudenmukainen ja osallistava eikä ketään jätettäisi jälkeen;

⁵ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR22_09/SR_Climate-mainstreaming_FI.pdf

⁶ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/732007/IPOL_STU\(2022\)732007_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/732007/IPOL_STU(2022)732007_EN.pdf)

⁷ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0432_FI.html

- Lisämäärärahoja asetetaan saataville, ellei [neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093⁸ sellaisena kuin se on muutettuna] 4 b artiklassa säädetyistä hiilen hintojen vaihteluun perustuvasta erityisestä teknisestä mukautuksesta muuta johdu, jotta varmistetaan, että unionin talousarviossa sosiaalisen ilmastonrahaston käytettävissä olevia määrärahoja lisätään hiilen hinnan mukaisesti; palauttaa mieliin, että hiilen hintojen vaihteluun perustuvan erityisen teknisen mukautuksen soveltamista ja jatkamista voidaan käsitellä sovellettavasta monivuotisesta rahoituskehyksestä käytävien neuvottelujen yhteydessä;
- muistuttaa, että on tärkeää ottaa asianmukaisesti huomioon covid-19-pandemiasta saadut kokemukset kansanterveydestä ja kohtuuhintaisista ja helposti saatavilla olevista terveys- ja hoitopalveluista; toistaa tässä yhteydessä kehotuksensa lisätä EU4Health-ohjelman lisäksi Euroopan terveysunionille annettavaa tukea erityisesti Euroopan lääkeviraston (EMA) ja Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen (ECDC) laajennettuja toimeksiantoja silmällä pitäen sekä ottaen erityisesti huomioon, että huomattava osa EU4Health-ohjelman määrärahoista on jo sidottu terveyshätätilanteiden valmiusviranomaiseen (HERA); korostaa, että uudet SARS-CoV-2-viruskannat muodostavat haasteen kansanterveydelle unionissa ja näin ollen ennaltaehkäisyyn, varautumiseen ja suojeluun olisi osoitettava riittävästi resursseja; tähdentää pandemiaa, mukaan lukien huolta aiheuttavia SARS-CoV-2-muunnoksia, koskevan pitkäaikaisen, johdonmukaisen ja koordinoitun strategian merkitystä, ja että siihen olisi sisällyttävä sekä lääketieteellisiä että muita kuin lääketieteellisiä vastatoimia; tähdentää, että terveydenhuollon tutkimus- ja kehitysinvestointien lisäämiseen olisi osoitettava riittävästi varoja;
- panee tyytyväisenä merkille unionin pelastuspalvelumekanismien määrärahojen etupainotteisen toteutuksen; korostaa kuitenkin, että on tärkeää myöntää riittävästi rahoitusta vuosille 2024–2027, jotta varmistetaan, että unioni voi reagoida tehokkaasti yhteistoimin hätätilanteisiin, kuten pandemioihin, tulipaloihin, tulviin ja muihin ennakoimattomiin tapahtumiin ja olosuhteisiin;
- kehottaa lisäämään kriisinhallintavalmiuksia maailmanlaajuisen ilmastonrahoituksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen yhteydessä EU:ssa lisäämällä solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen (SEAR) erityisvälineeseen käytettävissä olevia määrärahoja, koska sen tarkoituksena on auttaa jäsenvaltioissa ja liittymisneuvotteluja käyvissä maissa tapahtuvista suurista luonnonkatastrofeista tai kansanterveyskriiseistä johtuvien hätätilanteiden ratkaisemisessa; muistuttaa kasvavasta tarpeesta käsitellä luonnonkatastrofeihin ja äärimmäisiin sääoloihin liittyviä hätätilanteita ja kriisejä EU:n sisällä ja sen ulkopuolella sekä niihin liittyvistä kustannuksista; korostaa tarvetta ottaa käyttöön tarvittavat ilmastoja koskevat sopeutumistoimenpiteet, joilla myös pienennettäisiin kustannuksia ja parannettaisiin julkisiin menoihin liittyvää vastuuvollisuutta kansalaisia kohtaan; muistuttaa, että monivuotisen rahoituskehysten tarkistuksessa SEARin varojen määrä leikattiin puoleen; muistuttaa, että EU:n vuoden 2023 talousarvioon jätetyt liikkumavarat on käytetty; kehottaa komissiota lieventämään SEARiin ja otsakkeeseen 6 kohdistuvaa painetta ehdottamalla kiireellisesti enimmäismäärän ja tämän erityisvälineen määrärahojen kasvattamista monivuotisessa rahoituskehityksessä;

⁸ Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17. joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 11).

- tähdentää, että unionin on annettava nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen kaudella 2024–2027 enemmän rahoitustukea kansainväliselle ilmatoroitukselle ja asiaankuuluville maantieteellisille ohjelmille sekä naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen maailmanlaajuisia haasteita koskevalle aihekohtaiselle ohjelmalle⁹, erityisesti varmistamalla, että vuosittain määritettävällä lisäyksellä, joka vastaa vähintään CBAM-todistusten myynnistä saatavien tulojen tasoa, tehdään tarvittavat mukautukset kyseisen välineen talousarviomäärärahoihin unionin vuotuisessa talousarviomenettelyssä vuoteen 2027 saakka ja lisäys sisällytetään sen jälkeen seuraavaan monivuotiseen rahoituskehitykseen;
- vaatii, että ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan toimivaltaan kuuluville unionin virastoille (EEA¹⁰, ECHA¹¹, EMA, ECDC ja EFSA¹²) on kohdennettava riittävästi rahoitusta ja henkilöstöä, jotta ne voivat hoitaa tehtävänsä asianmukaisesti; tähdentää, että näiden virastojen riittävän rahoituksen puute ja niiden tulojen epävakaas voisi vaarantaa muun muassa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman toteuttamisen tai kansanterveysriskien onnistuneen hallinnan;
- korostaa sellaisen omien varojen järjestelmän merkitystä, jonka avulla voidaan edistää ilmastoa, ympäristöä ja terveyttä koskevien unionin tavoitteiden saavuttamista; toistaa siksi tukevansa voimakkaasti uusia omia varoja, jotka koostuvat merkittävästä osasta päästökauppajärjestelmästä, muovimaksusta ja hiilirajamekanismista saatavia tuloja;
- korostaa omien varojen järjestelmän vahvistamisen merkitystä, jotta sen avulla voidaan edistää ilmastoa, ympäristöä ja terveyttä koskevien unionin tavoitteiden saavuttamista; toistaa näin ollen tukevansa voimakkaasti uusia omia varoja, kuten etenemissuunnitelmasta uusien EU:n omien varojen käyttöönottamiseksi tehdyssä toimielinten sopimuksessa esitetään, ja vaatii merkittävää osaa päästökauppajärjestelmästä, muovimaksusta ja hiilirajamekanismista saatavista tuloista; kehottaa ottamaan tulevaisuudessa käyttöön uusia omia varoja, jotka menevät toimielinten sopimuksessa sovittua etenemissuunnitelmaa pidemmälle; palauttaa mieliin, että toimielinten välisen sopimuksen mukaan uusien omien varojen kori on tarkoitus ottaa käyttöön 1. tammikuuta 2023 mennessä; painottaa, että vihreät omat varat ovat keino yhdistää unionin talousarvio unionin politiikan painopisteisiin ja tuoda siten unionin tason lisäarvoa, ja niillä olisi edistettävä ilmastotoimien valtavirtaistamistavoitteita, NextGenerationEU-elpymisvälineen velkojen takaisinmaksua ja unionin talousarvion häiriönsietokykyä sen toimiessa investointien ja takausten välineenä; kehottaa hyväksymään nopeasti ensimmäisen omien varojen korin ja kunnianhimoisen toisen ehdotuksen, joka sisältää uusia vihreitä omia varoja, joilla voidaan täyttää merkittävä ”vihreiden investointien vaje” kaikissa EU:n jäsenvaltioissa, erityisesti NextGenerationEU-välineen päättymisen jälkeen;

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947, annettu 9. kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1).

¹⁰ [Euroopan ympäristökeskus.](#)

¹¹ [Euroopan kemikaalivirasto.](#)

¹² [Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen.](#)

- korostaa viimeaikaisten inflaatiopiikkien vaikutusta energian, elintarvikkeiden, lääkkeiden ja muiden kriittisten resurssien hintoihin; pyytää komissiota harkitsemaan arvioinnin tekemistä tämän vaikutuksista monivuotiseen rahoituskehukseen vuosiksi 2024–2027; suhtautuu myönteisesti komission äskettäin tekemään ehdotukseen hätämekanismista, jolla ohjataan energiakriisin aikana kertyneitä poikkeuksellisia voittoja energiaköyhyyden kaltaisten haasteiden lieventämiseen;

Olen lähettänyt vastaavan kirjeen tämän BUDG-valiokunnan valiokunta-aloitteisen mietinnön yhteisesittelijöille Jan OLBRYCHTille ja Margarida MARQUESille.

Kunnioittavasti

Pascal CANFIN

14.10.2022

TEOLLISUUS-, TUTKIMUS- JA ENERGIAVALIOKUNNAN KIRJE

Johan Van Overtveldt
Puheenjohtaja
Budjettivaliokunta
Bryssel

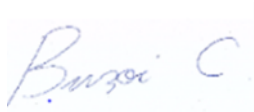
Asia: Lausunto monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio (2022/2046(INI))

Arvoisa puheenjohtaja

Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokuntaa on pyydetty antamaan edellä mainitussa menettelyssä lausunto valiokunnallenne. Valiokunta päätti kokouksessaan 17. toukokuuta 2022 antaa kyseisen lausunnon kirjeen muodossa.

Teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunta käsitteli edellä mainittua asiaa kokouksessaan 13. lokakuuta 2022. Viimeksi mainitussa kokouksessa se päätti pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään jäljempänä esitetyt ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy.

Kunnioittavasti

Cristian-Silviu Buşoi

EHDOTUKSET

Vaatii, että monivuotisen rahoituskehityksen tarkistuksessa olisi otettava huomioon Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen aiheuttamat suorat ja epäsuorat haasteet; kehottaa tekemään investointeja, joilla vahvistetaan EU:n avointa strategista riippumattomuutta ja puolustusta, mutta myös puuttumaan toissijaisiin seurauksiin, kuten ennätyskorkeisiin energian hintoihin; korostaa tässä yhteydessä tarvetta ottaa käyttöön riittävä ja oikea-aikainen rahoitus REPowerEU-suunnitelmalle;

korostaa, että monivuotisen rahoituskehityksen tarkistamisen ohjaavana periaatteena on oltava, että uudet aloitteet saavat uutta rahoitusta; varoittaa rasittamasta nykyisiä ohjelmia liikaa uusilla toiminnan painopisteillä; on huolissaan odotettua korkeamman inflaation vaikutuksesta keskeisten ohjelmien toimintalinjoihin; vaatii, että kaikissa monivuotisen rahoituskehityksen tarkistuksissa olisi otettava huomioon inflaatiokehitys ja taattava, että ITRE-valiokunnan vastuualueeseen kuuluvien ohjelmien tavoitteet eivät vaarannu;

korostaa tarvetta ottaa käyttöön riittävä ja oikea-aikainen rahoitus kaikille uusille lainsäädäntöehdotuksille, joilla tuetaan energia- ja ympäristösiirtymää ja digitaalista muutosta; vaatii, että eurooppalaisen sirusäädöksen, uuden eurooppalaisen Bauhausin ja turvallisten yhteyksien kaltaisille aloitteille olisi osoitettava lisämäärärahoja tai niille olisi osoitettava täysin uusia budjettikohtia; muistuttaa, että investoinnit pandemian jälkeiseen sosioekonomiseen elpymiseen ovat edelleen ratkaisevan tärkeitä, ja kehottaa lisäämään asiaankuuluvien yhteisyritysten, kuten puhtaan vedyn yhteisyrityksen ja keskeiset digitaalitekniikat -yhteisyrityksen, määrärahoja erityisesti pandemian pahiten koettelmien alojen sekä ilmastoneutraaliutta edistävien toimien tukemiseksi; ehdottaa, että perustetaan eurooppalainen apurahaohjelma vaarassa oleville tutkijoille vaikean konfliktiympäristön vuoksi;

Energia

kehottaa osoittamaan uusia varoja ja luomaan uuden elpymis- ja palautumistukivälineen ympäristö- ja energiasiirtymän rahoittamiseen; muistuttaa komission arviosta, jonka mukaan energiariippuvuuden asteittaiseen poistamiseen vuoteen 2030 mennessä tarvitaan 300 miljardia euroa ilman lisärahoitusta, joka tarvitaan Ukrainan sodan seurauksiin vastaamiseen; muistuttaa, että nykyisten lainsäädäntöehdotusten korkea tavoitetaso (erityisesti energiatehokkuusdirektiivin ja uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin tavoitteet ja uusi biometaanin tuotantoa koskeva tavoite) edellyttää mittavia investointeja, joiden komissio arvioi olevan 200 miljardia euroa vuodessa ja joihin jäsenvaltioilla ei ole varaa yksin; korostaa tarvetta suojella edelleen kaikkia unionin kansalaisia ja erityisesti haavoittuvia kotitalouksia energian hintojen heilahteluilta ja korkeilta hinnoilta sekä vahvistaa tutkimus- ja innovointialoitteita, myös sosiaali- ja käyttäytymistieteisiin perustuvia aloitteita; muistuttaa rahoituspuutteista, joita tarvitaan kattamaan uusia toimia, kuten ”puuttuvia lenkkejä”, eli kaasuhankkeita, jotka eivät ole yhteistä etua koskevia hankkeita ja joiden tarkoituksena on poistaa nykyiset pullonkaulat; muistuttaa, että nykyisiä rahoitusvaroja ei voida käyttää näihin investointeihin;

EU:n sirusäädös

muistuttaa, että EU:n sirusäädöksen rahoittamiseksi komissio ehdottaa 450 miljoonan euron leikkausta Horisontti Eurooppa -puiteohjelman klusterista 3 ja 5 lisärahoituksen tarjoamiseksi klusterille 4; toteaa lisäksi 400 miljoonaa euroa leikattaisiin klusterista 4 lisärahoituksen tarjoamiseksi Digitaalinen Eurooppa -ohjelmalle; torjuu jyrkästi ehdotetut leikkaukset ja vaatii vaihtoehtoisia ratkaisuja; korostaa, että EU:n sirusäädöksen täytäntöönpanoon tarvittavat määrärahat olisi lisättävä Horisontti Eurooppa -ohjelman ja Digitaalinen Eurooppa -ohjelman budjettikohtiin;

Uusi eurooppalainen Bauhaus -aloite

muistuttaa, että uuden eurooppalaisen Bauhaus -aloitteen tavoitteiden saavuttamiseksi Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa olisi käynnistettävä 500 miljoonan euron suuruinen Bauhaus-aloite; korostaa, että koska tämä on uusi painopiste, varat olisi katettava Horisontti Eurooppa -puiteohjelman budjettikohtaan myönnettävällä uudella 500 miljoonan euron lisäyksellä;

Avaruus

suhtautuu myönteisesti uuteen turvallisia yhteyksiä koskevaan aloitteeseen strategisena voimavarana EU:n häiriönsietokyvyille ja korostaa valtiollista satelliittiviestintää koskevan komponentin roolia tämän uuden ohjelman rakenteessa, mutta pitää valitettavana tämän aloitteen rahoituksen rakennetta; kiinnittää huomiota siihen, että EU:n avaruusohjelmien komponentin liikkumavaroihin kohdistuu jo nyt paineita Ukrainan sodan ja Venäjän tukemien laukaisuvalmiuksien menettämisen vuoksi; pyytää monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 väliarvioinnin yhteydessä uusia riittäviä resursseja aloitteelle; katsoo, että turvallisia yhteyksiä koskevan EUSPA-aloitteen puitteissa on toteutettava lisätoimia; katsoo siksi, että käytettävissä on oltava riittävät henkilöstö-, hallinto- ja rahoitusresurssit;

toistaa kehoituksensa lisätä avaruusinfrastruktuurin ja avaruusteknologian uutta rahoitusta EU:n rahoituksella, erityisesti EU:n avaruusohjelmalla ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelmalla; ehdottaa tämän saavuttamiseksi, että nykyisessä monivuotisessa rahoituskehityksessä otetaan käyttöön elpymis- ja palautumistukivälineen käyttämättömiä varoja, ja kehottaa komissiota suunnittelemaan Verkkojen Eurooppa II -välineen seuraajaohjelman vuosien 2028–2034 monivuotista rahoituskehystä silmällä pitäen ja osoittamaan sitä varten enemmän rahoitusta;

korostaa, että EU:n avaruusdata ja -palvelut ovat keskeinen tekijä unionin tavoitteiden ja erityisesti EU:n vihreän kehityksen ohjelman, digitaalisen siirtymän sekä EU:n häiriönsietokyvyn ja turvallisuuden parantamisen kannalta; korostaa avaruusalan strategista arvoa muuttuvassa geopoliittisessa kontekstissa ja avaruusalan roolia ilmastotavoitteiden saavuttamisen sekä turvallisuuden ja puolustuksen tukemisessa ja kehottaa toteuttamaan toimia avaruus- ja turvallisuusalan ja puolustusalan välisten synergioiden hyödyntämiseksi; kehottaa ottamaan käyttöön välineitä, joilla vahvistetaan EU:n avaruusresurssien häiriönsietokykyä, mukaan lukien tehokas ja autonominen pääsy avaruuteen ja EU:n SST-valmiuksiin, sekä EU:n avaruusalan toimitusketjun selviytymiskykyä ja riippumattomuutta, mukaan lukien kriittiset raaka-aineet;

Puolustus

muistuttaa, että Euroopan parlamentti on aina vaatinut kunnianhimoista rahoitusta, joka vastaa Euroopan puolustusrahastoa koskevan komission vuoden 2018 ehdotuksen tavoitteita, ja on tukenut komissiota sen arvioinnissa, että 11,5 miljardin euron (vuoden 2018 kiinteinä hintoina) talousarvio vuosiksi 2021–2027 on vähimmäisvaatimus; pitää valitettavana, että jäsenvaltiot sopivat kohdentavansa hieman yli 7 miljardia euroa vuoden 2018 kiinteinä hintoina Euroopan puolustusrahastoon vuoden 2027 loppuun saakka ja odottavat samalla, että rahastolla saavutetaan samat tavoitteet kuin komission vuoden 2018 ehdotuksessa esitettiin; huomauttaa, että Euroopan puolustusrahaston osuus monivuotisen rahoituskehityksen kokonaistalousarviosta on alle yksi prosentti, mikä ei selvästikään vastaa unionin tavoitetta vastata turvallisuusvelvoitteisiinsa, etenkin aikana, jolloin sota on palannut Eurooppaan;

paneerille, että Euroopan puolustusrahastolle osoitetut määrärahat hupenevat nopeasti ja että vuoden 2022 ehdotuspyyntöihin varattu talousarvio on yhteensä 924 miljoonaa euroa, josta on jo käytetty jopa 225,5 miljoonaa euroa suunnitellusta vuoden 2023 talousarviosta; korostaa, että jos ensi vuoden talousarviovarojen nykyinen käyttöaste jatkuu, Euroopan puolustusrahasto ehtyy kokonaan jo paljon ennen vuoden 2027 loppua ja unionin ja sen puolustusteollisuuden rahoitus jää vajaaksi; kehottaa kohdentamaan uusia varoja monivuotisen rahoituskehityksen tarkistamisen yhteydessä siten, että kauden 2021–2027 kokonaismäärä nousee vähintään 11,5 miljardiin euroon (vuoden 2018 kiinteinä hintoina); muistuttaa tässä yhteydessä vuonna 2022 osoitetusta ennennäkemättömästä kiinnostuksesta rahoitusta kohtaan sekä radikaalista muutoksesta turvallisuusympäristössä, joka edellyttää, että unioni kehittää synergisempää ja vähemmän byrokraattista tukea Euroopan puolustuksen teolliselle ja teknologiselle perustalle, jotta voidaan investoida puolustusvalmiuksiin sekä nykyaikaistaa ja lisätä niitä; muistuttaa tässä yhteydessä, että olisi kiireellisesti käsiteltävä EU:n tason sotilaallisten voimavarojen koko elinkaarta alkaen yhteistyössä toteutettavasta tutkimuksesta ja kehittämisestä ja yhteisistä hankinnoista aina yhteiseen ylläpitoon, harjoitukseen ja toimitusvarmuuteen;

Yhteisyritykset

katsoo, että yhteisyritysten olisi saatava lisää määrärahoja unionilta käyttämällä unionin talousarviosta saatavia lisärahoitusosuuksia Horisontti Eurooppa -puiteohjelman 13 artiklan, rahoituskehysasetuksen 5 artiklan ja varainhoitoasetuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti;

Vaarassa olevat tutkijat

katsoo, että Euroopassa tarvitaan kipeästi enemmän ja paremmin koordinoitua rahoitusta vaarassa olevien tutkijoiden tukemiseksi; katsoo, että tätä varten Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan olisi perustettava vaarassa oleville tutkijoille tarkoitettu eurooppalainen apurahaohjelma viimeistään vuonna 2025; katsoo, että ohjelman olisi saatava vuosittain 60 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa 180 miljoonaa euroa Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kolmen viimeisen vuoden aikana; katsoo, että ohjelma olisi rahoitettava budjettikohdasta 01 02 04 02 ”Euroopan tutkimus- ja innovointijärjestelmän uudistaminen ja parantaminen”; katsoo, että lisävarojen osoittamiseksi tähän budjettikohtaan Horisontti Eurooppa -puiteohjelman budjettikohdan määrärahoja olisi lisättävä 180 miljoonalla eurolla;

InvestEU ja sosiaalisten investointien ja osaamisen ikkuna

suosittelee, että InvestEU-ohjelman ja muiden ohjelmien, kuten Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ja Verkkojen Eurooppa -ohjelman, välistä koordinoitua vahvistetaan edelleen, jotta voidaan tukea innovointia ja kestävyyttä ja optimoida talousarviovarojen käyttö;

vaatii lisäämään rahoitusta sosiaalisten investointien ja osaamisen politiikkaikkunalle, joka kattaa osaamisen sekä kysyntä- että tarjontapuolen ja joka kohdistuu opiskelijoihin ja oppijoihin, pk-yrityksiin ja midcap-yrityksiin sekä koulutuksen tarjoajiin; muistuttaa, että vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan koulutusta ja täydennyskoulutusta, erityisesti Euroopan rakennusalan kunnostamisen ja hiilestä irtautumisen osalta.

12.9.2022

SISÄMARKKINA- JA KULUTTAJANSUOJAVALIOKUNNAN KIRJE

Johan Van Overtveldt
Puheenjohtaja
Budjettivaliokunta
Bryssel

Asia: Lausunto monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio (2022/2046(INI))

Arvoisa puheenjohtaja

Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokuntaa on pyydetty antamaan edellä mainitussa menettelyssä lausunto valiokunnallenne. Valiokunta päätti kokouksessaan 12. syyskuuta 2022 antaa kyseisen lausunnon kirjeen muodossa.

Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta käsitteli asiaa kokouksessaan 12. syyskuuta 2022. Kyseisessä kokouksessa¹ valiokunta päätti pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy.

Kunnioitavasti

Anna Cavazzini
Puheenjohtaja

¹ Lopullisessa äänestyksessä olivat läsnä seuraavat jäsenet:

Anna Cavazzini, (puheenjohtaja), Andrus Ansip (varapuheenjohtaja), Maria Grapini (varapuheenjohtaja), Krzysztof Hetman (varapuheenjohtaja), Marc Angel, Pablo Arias Echeverría, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Marco Campomenosi, Deirdre Clune, David Cormand, Maria da Graça Carvalho, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Andrey Kovatchev, Moritz Körner, Jean-Lin Lacapelle, Morten Løkkegaard, Adriana Maldonado López, Antonius Manders, Beata Mazurek, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, René Repasi, Antonio Maria Rinaldi, Massimiliano Salini, Christel Schaldemose, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Marc Tarabella, Kim Van Sparrentak, Loránt Vincze, Marion Walsmann, Kosma Złotowski, Carlos Zorrinho, Marco Zullo.

EHDOTUKSET

Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. palauttaa mieliin, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 311 artiklan mukaisesti unionin olisi huolehdittava siitä, että sillä on tavoitteidensa saavuttamiseksi ja politiikkansa toteuttamiseksi tarvittavat varat;
- B. toteaa, että nykyisen monivuotisen rahoituskehysten hyväksymisen aikana tai sen jälkeen puhjenneiden ja kehittyneiden uusien kriisien, kuten pandemia ja Venäjän Ukrainassa käymä sota, tähden rahoituskehys ei sovellu enää kaikilta osin vakavien taloudellisten ja sosiaalisten seurausten käsittelyyn etenkin, kun elintarvikkeiden ja energian hinnat nousevat ja se vaikuttaa kuluttajiin;
- C. katsoo, että nykyiset kriisit ovat vaikuttaneet vakavasti sisämarkkinoiden toimintaan ja osoittaneet näin ollen tarpeen puuttua jäljellä oleviin syrjiviin, perusteettomiin ja kohtuuttomiin esteisiin sekä akuutin tarpeen puuttua tehokkaasti laittomaan sisältöön ja yhteiskunnallisiin riskeihin, kuten digitaaliseen disinformaatioon, ja tarkistaa monivuotista rahoituskehystä kiireellisesti ja kaikilta osin tuottaen mitattavissa olevia tuloksia kansalaisille ja yrityksille;
- D. ottaa huomioon, että kansalaiset ja yritykset käyttävät digitaalisia palveluja ja hyötyvät niistä suuresti päivittäisessä taloudellisessa, sosiaalisessa ja poliittisessa toiminnassaan ja että siksi on olennaisen tärkeää luoda turvallinen, luotettava ja uskottava digitaalinen ympäristö, jossa eurooppalaisia arvoja suojellaan; toteaa, että digipalvelusäädöksen ja digimarkkinasäädöksen tavoitteena on suojella ja vahvistaa digitaalisia sisämarkkinoita ottaen huomioon suurten digitaalisten portinvartija-alustojen merkitys tiedon, sisällön, tavaroiden ja palvelujen saatavuuden edistämiseksi;
- E. pitää tärkeänä, että monivuotisella rahoituskehyksellä tuetaan tehokkaasti kilpailua ja sisämarkkinoiden toimintaa sekä talouden ja liiketoimintaympäristön vihreää ja digitaalista siirtymää, erityisesti kun otetaan huomioon, että EU:n siirtyminen kiertotalouteen on yksi Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tärkeimmistä osatekijöistä;
- F. katsoo, että on tarpeen jatkaa työtä monivuotisen rahoituskehysten täytäntöönpanoon liittyvän komission ja jäsenvaltioiden välisen yhteistyön parantamiseksi;
 1. kehottaa komissiota antamaan kiireellisesti ja viimeistään vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä lainsäädäntöehdotuksen monivuotisen rahoituskehysten merkittävästä tarkistamisesta, jotta voidaan varmistaa, että unioni on valmistautunut hyvin nykyisistä kriiseistä johtuviin haasteisiin ja että se on valmis vastaamaan niihin taloudellisesti vastuullisella tavalla;
 2. huomauttaa, että covid-19-pandemiasta, energian hintojen noususta ja Ukrainan sodasta johtuvat peräkkäiset kriisit vaikuttavat jatkuvasti eurooppalaisiin kotitalouksiin ja yrityksiin, erityisesti pk-yrityksiin; vaatii asianmukaista tukea ja toimenpiteitä näiden

kriisien vaikutusten hallitsemiseksi ja eurooppalaisten yritysten kilpailukyvyn ja talouskasvun varjelemiseksi ja niiden kriisinsietokyvyn vahvistamiseksi; korostaa, että tässä tilanteessa komission olisi aikaistettava monivuotisen rahoituskehityksen väliarviointia ja toteutettava se mahdollisimman pian;

3. muistuttaa, että monivuotisen rahoituskehityksen johdonmukaisuus on säilytettävä erityisesti sisämarkkinaohjelman, Digitaalinen Eurooppa -ohjelman, tulliyhteistyötä koskevan Tulli-ohjelman ja tullitarkastuslaitteiden rahoitusvälineen osalta; katsoo, että kaikki monivuotista rahoituskehystä koskevan paketin osat on pantava täytäntöön keskinäisen vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti ja että varoja ei saisi kohdentaa uudelleen sisämarkkinavälineiden kustannuksella;
4. kehottaa erityisesti panemaan sisämarkkinaohjelman ja tulliohjelmat asianmukaisesti ja tehokkaasti täytäntöön, jotta voidaan edistää ja syventää entisestään sisämarkkinoita ja samalla tukea siirtymistä digitaaliseen, hiilineutraaliin ja kestäväan talouteen; korostaa, että on edistettävä eurooppalaisten kuluttajien etuja varmistamalla korkeatasoinen suoja muun muassa lisäämällä taloudellista tukea markkinavalvontaan ja tullitarkastuksiin ja on puututtava syrjiviin, perusteettomiin ja kohtuuttomiin esteisiin sisämarkkinoiden häiriönsietokykyä parantavien neljän vapauden toteutumiseksi; tähdentää tarvetta varmistaa, että näiden tavoitteiden saavuttamiseksi osoitettu rahoitus mukautetaan edelleen uusiin taloudellisiin, sosiaalisiin ja ympäristöön liittyviin haasteisiin;
5. korostaa hyvin toimivien sisämarkkinoiden, myös digitaalisten sisämarkkinoiden, keskeistä roolia talouden elpymisessä kriiseistä; tähdentää, että sisämarkkinoiden olisi oltava turvallisia ja kaikkien unionin kansalaisten ja erityisesti vammaisten henkilöiden saavutettavissa, ja kehottaa asettamaan budjettipoliittisia prioriteetteja ja panemaan täysimääräisesti täytäntöön tuotteiden ja palvelujen vapaaseen liikkuvuuteen ja turvallisuuteen liittyvät nykyiset toimenpiteet; kehottaa komissiota varmistamaan, että monivuotisen rahoituskehityksen tarkistuksessa lisätään käytettävissä olevia resursseja, joilla tuetaan sisämarkkinasääntöjen ja kuluttajien oikeuksien asianmukaista täytäntöönpanoa, tuoteturvallisuussäännökset mukaan lukien, samalla kun varmistetaan varojen avoimuus ja jäljitettävyyttä; korostaa tässä yhteydessä, että EU on äskettäin hyväksynyt merkittävää lainsäädäntöä, kuten digipalvelusäädöksen ja digimarkkinasäädöksen, ja että hyväksyy pian tekoälyä koskevia sääntöjä; katsoo, että näillä säädöksillä pyritään täyttämään EU:n teknologista itsemääräämisoikeutta, strategista riippumattomuutta ja demokraattista verkkoympäristöä koskevat tavoitteet ja saamaan aikaan todellisia ja konkreettisia tuloksia EU:n kansalaisille; pitää lisärahoitusta tarpeellisenä sen varmistamiseksi, että säännöt tulevat voimaan välittömästi ja ne pannaan siten asianmukaisesti täytäntöön unionin tasolla;
6. korostaa, että digipalvelusäädöksen täytäntöönpanoon on osoitettava riittävästi rahoitusta, jotta se olisi tuloksekas; ehdottaa, että digipalvelusäädöksen täytäntöönpanoon osoitetaan vuosittain 25 000 000 euron lisärahoitus asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi; kehottaa komissiota kohdentamaan tämän tavoitteen saavuttamista varten riittävästi henkilöresursseja ja tietotekniikkainfrastruktuuria, myös massadata-analyysien tekemiseen, ja vahvistamaan tutkimusvalmiuksia myös ulkoisen tutkimuksen osalta;

7. kehottaa komissiota varmistamaan digimarkkinasäädöksen menestyksekkään täytäntöönpanon ja korottamaan sen täytäntöönpanon nykyistä rahoitusta vuosittain 22 000 000 eurolla asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi; lisämäärärahojen ei pitäisi kattaa ainoastaan henkilöresursseja vaan myös infrastruktuuri ja tuki erilaisten tehtävien toteuttamiseen sekä muita menoja, jotka liittyvät digimarkkinasäädöksessä säädettyjen seuranta- ja valvontatehtävien suorittamiseen;
8. kehottaa komissiota työskentelemään jatkuvasti teknisen tuen parantamiseksi ja monivuotisen rahoituskehyn täytäntöönpanoon liittyvän hallinnollisen taakan keventämiseksi; kehottaa komissiota tehostamaan talousarvion tuloksellisuuden seurantaan parantamalla vaikuttavia ja tuloslähtöisiä indikaattoreita, jotta talousarvion vaikuttavuutta tehostetaan, tuetaan kuluttajien hyvinvointia ja tuotetaan enemmän arvoa kansalaisille ja yrityksille.

11.10.2022

LIIKENNE- JA MATKAILUVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

monivuotisen rahoituskehysten 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio (2022/2046(INI))

Valmistelija: Isabel García Muñoz

EHDOTUKSET

Liikenne- ja matkailuvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. katsoo, että tulevaisuudenkestävä EU:n liikenneala on olennaisen tärkeä EU:n yhteyksille ja kilpailukyvyille sekä taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistamiselle;
- B. ottaa huomioon, että viimeaikaiset kriisit, erityisesti Venäjän provosoimaton, perusteeton ja laitton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan, aiheuttavat EU:n liikennealalle ja sen yrityksille ja työntekijöille suuria haasteita, erityisesti elintarvikkeiden ja muiden perushyödykkeiden logistiikkaan vaikuttavia toimitusketjujen häiriöitä sekä eri tekijöistä kuten polttoaineen ja energian hintojen noususta johtuvaa korkeaa inflaatiota; toteaa näiden vaikeuksien edellyttävän EU:n tason koordinoituja toimia, joita tuetaan riittävillä talousarviovaroilla;
- C. ottaa huomioon, että EU:n liikenne- ja matkailualoilla polttoaine- ja energiakustannusten nousu vaikuttaa suoraan lopputuotteiden ja -palvelujen hintoihin sekä näiden alojen pandemiasta elpymiseen; ottaa huomioon, että liikennepalvelujen ja energian hintojen nousu vaikuttaa kaikkiin kansalaisiin ja erityisesti pienituloisiin kotitalouksiin, mikä lisää liikenneköyhyiden riskiä; ottaa lisäksi huomioon, että korkea inflaatio voi odottamattomasti nostaa kustannuksia, mikä saattaa heikentää liikenneinfrastruktuurihankkeiden taloudellista vakautta;
- D. katsoo, että jäsenvaltioiden ja komission olisi lisättävä toimia kansallisella ja EU:n tasolla energian ja polttoaineen hintojen nousun lieventämiseksi ja jatkettava toimiensa koordinoitua;
- E. toteaa, että nykyinen monivuotinen rahoituskehys kuvastaa unionin painopisteitä vuonna 2020, jolloin se hyväksyttiin; ottaa huomioon, että elpymis- ja palautumistukiväline suunniteltiin auttamaan EU:ta selviytymään covid-19-pandemiasta entistä vahvempana ja selviytymiskykyisempänä; toteaa, että erityisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa ja kestäväen ja älykkään liikkuvuuden strategiassa

ennakoitu vihreä ja digitaalinen siirtymä sekä uusi geopoliittinen tilanne asettavat liikennepoliitikalle uusia tavoitteita ja vaatimuksia, ja katsoo, että näitä tavoitteita ja vaatimuksia varten olisi osoitettava uusia varoja eikä niihin saisi pyrkiä unionin muiden ohjelmien ja painopisteiden kustannuksella;

- F. toteaa, että geopoliittisen tilanteen muuttuessa yhä monimutkaisemmaksi strategisesta riippumattomuudesta on tullut EU:n ja liikennealan keskeinen poliittinen tavoite, erityisesti EU:n puolijohteiden ja kriittisten raaka-aineiden, kuten harvinaisten maametallien, arvoketjujen turvaamisen osalta;
1. pitää myönteisinä komission aloitteita EU:n ja Ukrainan solidaarisuuskaistojen perustamiseksi ja EU:n liikennealan vahvistamista koskevan valmiussuunnitelman laatimiseksi; kehottaa komissiota tekemään kiireellisesti taloudellisen ja sosiaalisen arvioinnin sodan vaikutuksista kaikkiin liikennemuotoihin EU:n markkinoilla ja tarjoamaan tarvittaessa nopeasti tukea, myös monivuotisen rahoituskehityksen puitteissa toteutettavien uusien lainsäädäntö- ja/tai rahoitustoimenpiteiden avulla, jotta voidaan lieventää sodan kielteisiä vaikutuksia ja varmistaa EU:n liikennealan moitteeton toiminta, tasapuoliset toimintaedellytykset ja reilu kilpailu; kannustaa komissiota hyödyntämään tässä suhteessa täysimääräisesti ja oikeudenmukaisesti talousarvion joustomahdollisuuksia hätätilanteen tukivälineestä covid-19-kriisin aikana saadun kokemuksen pohjalta;
 2. kehottaa komissiota edelleen tutkimaan keinoja, joilla voidaan tukea Ukrainaan ja sen EU:hun kuuluviin naapurimaihin suuntautuvaa tai niistä lähtevää matkustajaliikennettä tai kaikenlaista tavaraliikennettä humanitaarisena apuna ja myöntää tilapäisiä vapautuksia ja tarjota apua muun muassa tiemaksujen, infrastruktuurimaksujen, viikonloppuun osuvan maahanpääsyn ja verotuksen osalta poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi;
 3. panee tyytyväisenä merkille Ukrainan ja Moldovan kanssa äskettäin allekirjoitetut liikennesopimukset ja korostaa, että tärkeät vientitavarat on siirrettävä pois merireiteiltä, jotka eivät ole tällä hetkellä käytettävissä Ukrainan sodan vuoksi, ja että EU:n merisatamien käyttöä on lisättävä; kehottaa komissiota osoittamaan erityistä rahoitusta EU:n ja Ukrainan välisten rautatieyhteyksien ja vesiväylien vahvistamiseen, erityisesti Ukrainan ja Romanian välisten aiemmin hylättyjen rautatieyhteyksien ja vesiväylien kunnostamiseen, sekä lisäämään vaununsiirto- ja uudelleenlastauskapasiteettia Ukrainan rajalla;
 4. kehottaa komissiota tekemään arvion ja esittämään strategian ensin covid-19-pandemian ja nyt Ukrainan sodan vaikutuksista pahasti kärsineiden EU:n lentoyhtiöiden ja lentoasemien ja niiden työntekijöiden tukemiseksi sekä tarkastelemaan mahdollisia uusia rahoitusvälineitä monivuotisen rahoituskehityksen puitteissa; korostaa, että on varmistettava lentoyhtiöiden tasapuoliset toimintaedellytykset ja reilu kilpailu;
 5. panee tyytyväisenä merkille elpymis- ja palautumistukivälineen ja siihen liittyvien kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien merkityksen liikenne- ja matkailualan elpymisen vauhdittamisessa sekä vihreää ja digitaalista siirtymää koskevien unionin painopisteiden edistämässä; panee merkille, että komission elpymis- ja palautumistukivälineen tulostaulun mukaan 22 kansallisessa elpymis- ja

palautumissuunnitelmassa kestävän liikkuvuuden menojen osuus kokonaismenoista on 15,7 prosenttia ja että varoja on kohdistettu pääasiassa rautatieinfrastruktuurin tukemiseen, kaupunkiliikenteeseen, latausinfrastruktuurin käyttöönottoon ja puhtaiden ajoneuvojen hankintaan; pitää kuitenkin valitettavana, että jäsenvaltioiden välillä on huomattavia eroja kestävän liikkuvuuden menojen osuudessa, joka vaihtelee kahdesta prosentista 32,7 prosenttiin kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaismenoista, mikä antaa lannistavan kuvan infrastruktuuri-investoinneista ja Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) valmistumisesta; kannustaa jäsenvaltioita sitoutumaan asiaankuuluviin hankkeisiin ja hyödyntämään kaikkia käytettävissä olevia rahoitusvälineitä pullonkauloihin, puuttuviin yhteyksiin ja rajanylityskohtiin puuttumiseksi sekä vaihtoehtoisten polttoaineiden ja liikenteen digitalisaation tukemiseksi;

6. kehottaa jälleen lisäämään liikenneinfrastruktuurille kohdennettavaa EU:n rahoitusta erityisesti Verkkojen Eurooppa -välineen kautta liikennealan kasvavien tarpeiden ja uuden geopoliittisen tilanteen vuoksi; vaatii tekemään vaadittavat mukautukset monivuotisen rahoituskehysten 2021–2027 tulevan tarkistuksen yhteydessä ja ehdottaa, että tätä varten otettaisiin käyttöön elpymis- ja palautumistukivälineen käyttämättömiä varoja; muistuttaa tässä yhteydessä, että TEN-T-ydinverkon on määrä valmistua vuoteen 2030 mennessä ja korostaa, että komissio aikoo lisäksi tukea Verkkojen Eurooppa -välineestä yhteentoimivuutta ja yhteyksiä koskevia hankkeita, joilla unionin liikenneverkko yhdistetään Ukrainan liikenneverkkoon; vaatii siksi lisäämään Verkkojen Eurooppa -välineen kauden 2021–2027 nykyisiä määrärahoja ja kehottaa lisäksi komissiota suunnittelemaan kunnianhimoisen Verkkojen Eurooppa II -välineen seuraajaohjelman vuoden 2027 jälkeistä monivuotista rahoituskehystä silmällä pitäen ja osoittamaan sitä varten enemmän rahoitusta;
7. korostaa, että Verkkojen Eurooppa -väline on keskeinen väline TEN-T-verkkoa koskevan politiikan tavoitteiden saavuttamisen kannalta; huomauttaa, että TEN-T-verkon investointitarpeet ovat arviolta 500 miljardia euroa ydinverkon toteuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä ja 1 500 miljardia euroa koko verkon toteuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä ja että unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi annetun asetuksen (EU) N:o 1315/2013³⁸ tarkistuksessa käyttöön otetut toimenpiteet voisivat luoda uusia investointitarpeita, jotka vastaisivat noin 30 prosentin lisäystä keskimääräisiin vuotuisiin investointeihin; painottaa, että Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirastolla (CINEA) on keskeinen rooli Verkkojen Eurooppa -välineen panemisessa täytäntöön suoran ja keskitetyn hallinnoinnin avulla ja kehottaa siksi suurentamaan viraston talousarviota;
8. korostaa TEN-T-verkon ja Verkkojen Eurooppa -välineen strategista arvoa EU:n kestävän ja älykkään liikkuvuuden strategian uusien tavoitteiden saavuttamisessa sekä vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin nopeassa ja laajassa käyttöönotossa kaikkialla unionissa; muistuttaa, että ensisijaisesti on investoitava kestäviin ja älykkäisiin liikennemuotoihin ja samalla edistettävä sekä matkustajaliikenteen että tavaraliikenteen liikennemuotosiirtymää kaikilla tasoilla; korostaa erityisesti, että on tärkeää sähköistää TEN-T-rautatieverkko ja saattaa päätökseen Euroopan

³⁸ EUVL L 348, 20.12.2013, s. 1.

rautatieliikenteen hallintajärjestelmän (ERTMS) ja puuttuvien rajatylittävien yhteyksien käyttöönotto sekä yhteentoimivuuden teknisten eritelmien täytäntöönpano;

9. suosittelee, että Verkkojen Eurooppa -välineen ja muiden ohjelmien, kuten Horisontti Eurooppa -puiteohjelman, InvestEU-ohjelman, RePowerEU-suunnitelman ja Euroopan rakenne- ja investointirahastojen, välisiä synergioita vahvistetaan edelleen niin, että samalla saavutetaan asianomaiset ilmastomenotavoitteet, jotta voidaan tukea liikennealan kilpailukykyä edistämällä liikenteen kestävyyttä, suorituskykyä ja turvallisuutta koskevaa innovointia ja tutkimusta; suosittelee lisäksi optimoimaan entisestään rahoitusta yhdistävien välineiden käyttöä, jotta voidaan houkutella yksityisiä sijoituksia liikenneinfrastruktuureihin;
10. pitää valitettavana, että Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosion sotilaalliseen liikkuvuuteen osoitettu osuus monivuotisessa rahoituskehyksessä 2021–2027 on vain 1,69 miljardia euroa; kehottaa lisäämään sotilaallisen liikkuvuuden määrärahoja merkittävästi ja nopeasti myöntämällä lisävaroja Verkkojen Eurooppa -välineelle, jotta voidaan lisätä investointeja TEN-T-verkon mukauttamiseen siviili- ja puolustusalan kaksikäyttöön uuden geopoliittisen tilanteen valossa;
11. painottaa, että strategisen kaksikäyttöisen infrastruktuurin rahoitusta, omistuksen hallintaa ja kehittämistä on arvioitava sotilaallisen liikkuvuuden näkökulmasta, jotta voidaan varmistaa mahdollisimman hyvä rajatylittävä yhteistyö ja liikkuminen unionissa ja taata EU:n ja sen kansalaisten turvallisuus;
12. korostaa TEN-T-verkon merkitystä yhteyksien vahvistamisessa strategisten kumppaneiden kanssa EU:n ulkopuolisissa maissa; painottaa lisäksi, että TEN-T-verkon avulla olisi vahvistettava rajatylittäviä yhteyksiä itäisiin naapurimaihin eli Länsi-Balkaniin, Moldovaan, Georgiaan ja Ukrainaan; panee tässä yhteydessä merkille komission 27. heinäkuuta 2022 hyväksymän muutetun ehdotuksen TEN-T-asetuksen tarkistamisesta (COM(2022)0384); pyytää komissiota ehdottamaan EU:n ja Itä-Euroopan tai itäisen kumppanuuden liikenneyhteisöä, jonka mallina voisi osittain olla Länsi-Balkanin liikenneyhteisö;
13. toteaa jälleen, että Euroopan liikennevirastojen ja yhteisyritysten rahoituksen olisi vastattava niiden aiempaa suurempaa vastuuta, joka johtuu erityisesti Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa ja kestäväen ja älykkään liikkuvuuden strategiassa ennakoitusta vihreästä ja digitaalisesta siirtymästä; pitää valitettavana erityisesti, että Euroopan unionin rautatieviraston (ERA) käytettävissä olevaa rahoitusta on vähennetty tilanteessa, jossa liikennemuutosiirtymä rautatieliikenteeseen ja kaikkien EU:n eri rautatiejärjestelmien standardointi ja yhdenmukaistaminen sekä ERTMS:n käyttöönotto ovat ensisijaisia poliittisia painopisteitä; vaatii siksi osoittamaan ERAlle tulevana vuosina riittävät resurssit ja tuet, jotta neljäs rautatiepaketti voidaan panna täytäntöön ja voidaan edetä kohti yhtenäisen eurooppalaisen rautatiealueen perustamista;
14. huomauttaa, että nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteisiin olisi pyrittävä vähentämällä samalla EU:n energiariippuvuutta, mikä on ratkaisevan tärkeää liikennealalle; pitää myönteisenä REPowerEU-suunnitelmaa koskevaa komission aloitetta ja kehottaa komissiota hyväksymään pikaisesti lisätoimenpiteitä, joilla puututaan kasvaviin liikenne- ja

energiakustannuksiin; korostaa lisäksi tarvetta vahvistaa energiaverkkoyhteyksiä jäsenvaltioiden välillä, erityisesti Iberian niemimaan ja muun Euroopan välillä, ja vastaavia resursseja sekä monipuolistaa energiantarjontaa sisämarkkinoilla;

15. korostaa, että on kiireellisesti lisättävä merkittävästi unionin omaa uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden/energian tuotantoa, tarjontaa ja varastointia ja entisestään monipuolistettava EU:n energiansaantia, lyhyellä aikavälillä etenkin tuomalla vaihtoehtoisia polttoaineita, mukaan lukien siirtymäkauden polttoaineena käytettävän nesteytetyn maakaasun tuonti EU:n satamaterminaalien kautta, välttäen samalla huolellisesti lukkiutumista ja hukkainvestointeja ja ottaen huomioon EU:n ilmastotavoitteet; huomauttaa, että uusiutuvan vedyn koko potentiaali on hyödynnettävä; korostaa lisäksi tässä yhteydessä, että on tärkeää edistää TEN-T-verkon ja Euroopan laajuisen energiaverkon välisiä synergioita ja täydentävyksiä;
16. korostaa, että älykkääseen ja kestäväan liikkuvuusjärjestelmään siirtymisen on tapahduttava oikeudenmukaisesti ja osallistavasti, siinä on varmistettava, että siirtymä kattaa maantieteellisesti kaikki alueet, ja se edellyttää energia- ja liikenneköyhyyden riskin vähentämistä ja heikoimmassa asemassa olevien, mukaan lukien vammaisten henkilöiden, suojelua; katsoo, että siirtymän onnistumisen varmistamiseksi on olennaisen tärkeää investoida työntekijöiden täydennys- ja uudelleen koulutukseen ja tukea niitä EU:n teollisuuden arvoketjuja, joihin siirtymä vaikuttaa eniten, esimerkiksi autoteollisuutta; vaatii siksi käyttämään 55-valmiuspaketin yhteydessä kohdennettuja rinnakkaistoimenpiteitä ja rahoitusvälineitä tämän tavoitteen edistämiseksi koordinoitusti jäsenvaltioiden suunnitelmien kanssa; panee tyytyväisenä merkille sosiaalisen ilmastorahaston perustamisen olennaisena keinona siirtymän kustannusvaikutusten lieventämiseksi;
17. huomauttaa, että digitalisaatio ja innovointi ovat äärimmäisen tärkeitä kaikille liikennemuodoille; kehottaa siksi komissiota ehdottamaan digitaalista infrastruktuuria, älykkäitä liikennejärjestelmiä, innovointia ja työntekijöiden kouluttamista koskevaa investointiohjelmaa; katsoo, että olisi kiinnitettävä erityistä huomiota itsenäiseen ajamiseen; kehottaa komissiota tarjoamaan konkreettisia ohjeita siitä, miten tekoälyä voidaan käyttää liikenneyhteyksien parantamiseen, sekä lisäämään tietoisuutta kyberriskeistä ja kehittämään liikennealan valmiuksia;
18. pitää valitettavana sitä, että matkailualan käytettävissä olevat rahoitusmahdollisuudet ovat nykyisessä monivuotisessa rahoituskehityksessä hajallaan; korostaa, että tällä tärkeällä talouden alalla, jonka toimijoista valtaosa on pieniä ja keskisuuria yrityksiä, on vaikeuksia selviytyä covid-19-pandemian vaikutuksista ja käynnissä olevan sodan aiheuttamasta kriisistä; toistaa, että on kiireellisesti luotava kestävä matkailua koskeva EU:n erityisohjelma ja luotava erillinen budjettikohta alan tarpeisiin vastaamiseksi; toistaa kehoituksensa perustaa EU:n matkailualaa koskeva eurooppalainen kriisimekanismi ja Euroopan matkailuvirasto, erityisesti jotta voidaan säilyttää Euroopan asema johtavana matkakohteena ja koordinoita EU:n matkailualan elpymistä; pyytää komissiota toteuttamaan erityisiä matkailun ekosysteemiä koskevia ehdotuspyyntöjä ja toimia monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 nykyisten rahoitusohjelmien puitteissa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lisäksi varmistamaan, että matkailuala saa asianmukaisen osuuden tukea elpymis- ja palautumistukivälineestä ja siihen liittyvistä kansallisista suunnitelmista;

19. kehottaa komissiota täsmentämään ”Global Gateway” -aloitetta yhteisten infrastruktuuri-investointien edistämiseksi;
20. on edellä esitetyn analyysin perusteella vakuuttunut siitä, että nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen aito uudelleentarkastelu on välttämätöntä, jos unioni aikoo vastata tehokkaasti nykyisiin geopolitiittisiin ja sosioekonomisiin haasteisiin ja samalla saavuttaa hiilestä irtautumista koskevan tavoitteensa ja edistää alueellista yhteenkuuluvuutta ja solidaarisuutta; painottaa, että monivuotiseen rahoituskehitykseen on osoitettava tarvittavat uudet varat ja rahoitusvälineet.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	10.10.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 27 -: 0 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Ciarán Cuffe, Jakob G. Dalunde, Karima Delli, Ismail Ertug, Giuseppe Ferrandino, Mario Furore, Isabel García Muñoz, Elsi Katainen, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Philippe Olivier, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Tom Berendsen, Ignazio Corrao, Angel Dzhambazki, Andreas Schieder
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Mazaly Aguilar, Simone Schmiedtbauer, Ralf Seekatz, Ivan Štefanec, Elena Yoncheva

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

27	+
ECR	Mazaly Aguilar, Angel Dzhambazki
NI	Mario Furore
PPE	Tom Berendsen, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Massimiliano Salini, Simone Schmiedtbauer, Ralf Seekatz, Ivan Štefanec, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo
RENEW	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Ismail Ertug, Giuseppe Ferrandino, Isabel García Muñoz, Andreas Schieder, Elena Yoncheva
VERTS/ALE	Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Karima Delli

0	-

2	0
ECR	Peter Lundgren
ID	Philippe Olivier

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

10.10.2022

ALUEKEHITYSVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio (2022/2046(INI))

Valmistelija: Manolis Kefalogiannis

EHDOTUKSET

Aluekehitysvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. ilmaisee uudelleen äärimmäisen huolensa koheesiopolitiikan täytäntöönpanon huomattavasta viivästyisestä kaudella 2021–2027 ja kehottaa jälleen komissiota ja jäsenvaltioita nopeuttamaan koheesiopolitiikan ohjelmien hyväksymistä heikentämättä niiden laatua ja kunnioittaen EU:n poliittisia painopisteitä ja sovellettavia periaatteita; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että paikallisviranomaiset otetaan mukaan kaikkien ohjelmien suunnitteluun ja täytäntöönpanoon; toistaa, että tässä yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota vähemmän kehittyneisiin alueisiin, siirtymäalueisiin, syrjäisimpiin alueisiin, maaseutualueisiin, syrjässä oleviin alueisiin, vuoristoalueisiin ja väestökadosta kärsiviin alueisiin sekä saariin ja myös kaupunkialueisiin, joissa on paljon eriarvoisuutta, ja toteaa, että nämä kaikki kohtaavat merkittäviä haasteita vihreän siirtymän vaatimusten edellyttämän sosiaalisesti oikeudenmukaisen ja tasapainoisen rakennemuutoksen toteuttamisessa;
2. korostaa erityisesti kaupunkialueiden roolia ilmastohätätilanteen torjunnassa ja muistuttaa, että kaupungeille on tarjottava lisää rahoitusmahdollisuuksia ohjelmien toteuttamiseksi paikallisesti; kehottaa osoittamaan eurooppalaiselle kaupunkialoitteelle enemmän määrärahoja ja laajentamaan sitä, jotta voidaan tukea EU:n kaupunkiagendan toteuttamista seuraavalla ohjelmakaudella; painottaa lisäksi, että maaseutualueilla on valtavasti potentiaalia ja että kaupunkien ulkopuolella sijaitsevien vähäosaisten alueiden yhdenmukaiseen kehitykseen on osoitettava enemmän resursseja; korostaa, että on tärkeää luoda synergioita eri rahoitusvälineiden välille hyödyntämällä samanaikaisesti useita rahastoja, ja vahvistaa, että kaupunkien ja maaseudun väliset yhteydet ovat tärkeitä, jotta voidaan estää maaseutualueiden pieneneminen;
3. korostaa, että covid-19-pandemia on aiheuttanut monia vakavia kielteisiä yhteiskunnallisia seurauksia kaikkialla Euroopassa, kuten digitaalinen kuilu ja sukupuolten välinen kuilu, jotka ovat laajentuneet; korostaa, että näihin seurauksiin

puuttumiseen tarvitaan erityistä tukea ja että digitaalisten taitojen kehittämiseen on osoitettava riittävästi varoja; kehottaa tunnustamaan digitaalisen osallisuuden kaikkien sukupolvien oikeudeksi ja sitoutumaan selkeästi saavuttamaan kaikkialla saatavilla olevat internetyhteydet;

4. toteaa, että covid-19-kriisin ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen seuraukset ovat huonontaneet EU:n sosioekonomista tilannetta; kehottaa keskeyttämään vakaus- ja kasvusopimuksen soveltamisen vuonna 2023 ja tarkistamaan sitä; ehdottaa, että jäsenvaltiot voivat esittää vakaus- ja kasvusopimuksen nykyisen kehyksen puitteissa asianmukaisesti perustellun pyynnön lisätä joustoa julkisiin tai vastaaviin rakenteellisiin menoihin, joita julkishallinto tukee yhteisrahoittamalla investointeja, jotka tehdään osana Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR), koheesiorahastoa ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa; katsoo, että komission on arvioitava huolellisesti tätä pyyntöä, kun se määrittää vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän tai korjaavan osion mukaisia julkisen talouden sopeuttamistoimia, ja otettava arvioinnissa huomioon EAKR:stä, koheesiorahastosta ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta yhteisrahoitettujen investointien strateginen merkitys; kehottaa komissiota harkitsemaan vakaus- ja kasvusopimuksen tarkistuksen yhteydessä sellaista mahdollisuutta, ettei jäsenvaltioiden ja paikallis- ja alueviranomaisten EAKR:ään, Euroopan sosiaalirahasto plussaan, koheesiorahastoon, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoon ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoon liittyvää koheesipolitiikan julkista varainkäyttöä katsottaisi kansallisiksi tai niihin rinnastettaviksi rakenteellisiksi menoina;
5. kehottaa jälleen komissiota laatimaan valmiussuunnitelman, jolla lievennetään koheesipolitiikan ohjelmien viivästyneestä käynnistymisestä johtuvaa määrärahojen vajaakäytön ja sitoumusten vapauttamisen riskiä, ja esittämään tässä tarkoituksessa lainsäädäntöehdotuksen ja tarvittaessa monivuotisen rahoituskehysten vastaavaa tarkistusta;
6. korostaa, että alueille on annettava ajoissa asianmukaiset taloudelliset resurssit, jotta ne voivat selviytyä Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen aiheuttamasta muuttoliikkeestä ja epävarmuudesta ja muiden kriisien aiheuttamista muuttoliikkeistä sekä niiden monitahoisista seurauksista, jotka ovat vaikuttaneet erityisesti heikommassa asemassa oleviin yhteiskunnallisiin ryhmiin ja julkiseen sektoriin; muistuttaa laajoista hinnankorotuksista ja ruokaturvaan liittyvistä pakottavista huolenaiheista ja vaatii erityisesti investoimaan viljan varastointikapasiteetin lisäämiseen; korostaa tarvetta puuttua vakaviin ongelmiin, joita energiakustannusten tämänhetkinen nousu aiheuttaa alueille, alue- ja paikallisviranomaisille, kansalaisille ja yhteiskunnallisille ja talouden toimijoille; painottaa tarvetta löytää nopeasti sopivia ja välittömästi käytettävissä olevia rahoitusvälineitä näiden ongelmien ratkaisemiseksi alueellisella ja paikallisella tasolla alhaalta ylöspäin suuntautuvalla lähestymistavalla, johon paikallis- ja alueviranomaiset osallistuvat; painottaa, että unionin kriisiaikojen solidaarisuusvalmiuksia on vahvistettava entisestään;
7. korostaa, että Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen sosiaalisten ja taloudellisten seurausten korvaaminen edellyttää riittävien talousarviotoimenpiteiden toteuttamista unionin tasolla, jotta voidaan korvata konfliktin välilliset kustannukset yrityksille ja kansalaisille luomalla tarvittavat solidaarisuusmekanismit jäsenvaltioiden ja niiden alueiden välille; pyytää siksi komissiota harkitsemaan mahdollisuutta esittää

lainsäädäntöehdotus, jolla perustetaan monivuotisen rahoituskehyn ulkopuolinen tilapäinen väline sotaan liittyvien kustannusten ottamiseksi yhteiselle vastuulle (Ukrainan kriisivaraus), jotta voitaisiin tukea sodan vaikutuksista eniten kärsiviä jäsenvaltioita;

8. kehottaa lisäämään merkittävästi Euroopan unionin solidaarisuusrahaston (EUSR) määrärahoja, sillä tämä auttaisi alueita ennakoimaan ja lieventämään ilmastomuutoksen vaikutuksia, kuten laajoja pakkomuuttoja, sekä laajentamaan EUSR:n soveltamisalaa, jotta siitä voidaan tukea myös ilmastokestävämpää julkisen ja yksityisen infrastruktuurin kunnostamista tai rakentamista; kehottaa komissiota ehdottamaan välineitä, joilla tuetaan paikallis- ja alueviranomaisia ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja ilmastokestävyyden parantamiseen tähtäävissä hankkeissa ja ohjelmissa; korostaa vihreän siirtymän sosiaalisen ulottuvuuden merkitystä ja tarvetta tarjota kohdennettua tukea niille alueille, teollisuudenaloille, työntekijöille ja kotitalouksille, joilla on suurimmat haasteet;
9. panee merkille Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 09/2022¹ tulokset, joiden mukaan ohjelmakaudella 2014–2020 EU:n talousarvion todennäköinen ilmaston kannalta merkityksellinen osuus on noin 13 prosenttia (noin 144 miljardia euroa) eikä 20 prosenttia; toteaa, että nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä asetetaan kunnianhimoisempi 30 prosentin ilmastomenotavoite, ja kannustaa komissiota laatimaan suuntaviivoja, joita sovelletaan kaikkiin ilmastomenojen kannalta merkityksellisiin politiikanaloihin, ja ilmoittamaan selkeästi johdonmukaisen perustan raportoinnille ja käsittelemään samankaltaisia hankkeita yhdenmukaisesti (esimerkiksi käyttämään samaa ilmastokerrointa) EU:n talousarviossa ja NextGenerationEU-välineessä;
10. korostaa, että tällä hetkellä koheesiopolitiikan varoja voidaan siirtää muihin EU:n välineisiin enintään viisi prosenttia alkuperäisistä määrärahoista, mikä mahdollistaa riittävän joustavuuden; korostaa, että koheesiopolitiikan rahoitusta on edelleen käytettävä ensisijaisesti sen pitkän aikavälin toimintapoliittisiin tavoitteisiin; vastustaa voimakkaasti RePowerEU-aloitteen yhteydessä esitettyä ehdotusta koheesiopolitiikan varojen lisäsiirroista ja kehottaa sen sijaan asettamaan käyttöön lisävaroja näiden tavoitteiden saavuttamiseksi;
11. korostaa, että sukupuolten tasa-arvon edistäminen kiinnittäen erityistä huomiota vammaisiin naisiin on ratkaisevan tärkeää alueellisten taloudellisten ja sosiaalisten erojen vähentämiseksi ja alueiden pitkän aikavälin kehityksen varmistamiseksi; on vahvasti sitä mieltä, että julkisesti saatavilla olevat EU:n talousarvion sukupuolivaikutusten arvioinnit olisi tehtävä vuosittain ja että niiden olisi mahdollistettava mukautukset seuraavassa vuotuisessa talousarviossa; kehottaa komissiota vahvistamaan sukupuolitietoista budjetointia tukevaa institutionaalista kehystä ja analysoimaan sukupuolitietoista budjetointia osana vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyn väliarviointia; korostaa, että EU:n ohjelmia koskevia sukupuolen mukaan eriteltyjä tietoja on järjestelmällisesti kerättävä ja analysoitava ja niistä on raportoitava ja että on kehitettävä sukupuoleen perustuvia indikaattoreita käyttävä järjestelmä, jolla seurataan sukupuolten tasa-arvon tukemiseen osoitettuja

¹ Tilintarkastustuomioistuin, ”Erityiskertomus 09/2022: Ilmastomenot EU:n talousarviossa vuosina 2014–2020 – eivät niin suuria kuin on ilmoitettu”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, 2022.

varoja noudattaen voimassa olevia tietosuojasääntöjä; panee tyytyväisenä merkille, että eurooppalainen hoito- ja hoivastrategia on aloite, jossa on vahva sukupuoliulottuvuus, ja kehottaa komissiota ehdottamaan asiaa koskevaa investointipakettia, jolla edistetään EU:n hoiva-alaa, ja varmistamaan eri ohjelmien ja aloitteiden välinen koordinointi, jotta strategia voidaan panna täytäntöön tehokkaasti;

12. korostaa, että parlamentin ja neuvoston on hyväksyttävä nopeasti komission ehdotus kolmesta uudesta omien varojen luokasta, jotka ovat hiilirajamekanismi, tarkistettu päästökauppajärjestelmä ja yhteisöveron vähimmäistaso; katsoo, että odotettavissa olevat lisätulot ovat välttämättömiä mutta eivät riittäviä, jotta voitaisiin laatia kokonaan päivitetty ja kunnianhimoinen monivuotinen rahoituskehys vastaamaan moniulotteisiin haasteisiin, jotka koko EU kohtaa tulevana kuukausina, kuten ekologisen siirtymän investointivaje, Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen sosioekonomiset seuraukset, digitaaliset yhteydet koko EU:ssa ja tarve lisätä kansalaislähtöisiä energiatoimia, joilla edistetään siirtymistä puhtaaseen energiaan; kehottaa siksi komissiota aikaistamaan lähikuukausiin uusia omia varoja koskevaa uutta ehdotusta, jonka on tällä hetkellä määrä valmistua vuoden 2023 lopussa.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	6.10.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 37 -: 0 0: 3
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Matteo Adinolfi, François Alfonsi, Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Erik Bergkvist, Stéphane Bijoux, Franc Bogovič, Vlad-Marius Botoș, Rosanna Conte, Christian Doleschal, Matthias Ecke, Chiara Gemma, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Ondřej Knotek, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Martina Michels, Alin Mituța, Dan-Ștefan Motreanu, Andželika Anna Możdżanowska, Niklas Nienaaß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Maxette Pirbakas, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Valdemar Tomaševski, Monika Vana
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Katalin Cseh, Stelios Kympouropoulos, Ana Miranda, Rovana Plumb, Peter Pollák
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Pietro Fiocchi

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

37	+
ECR	Pietro Fiocchi, Andželika Anna Moždžanowska, Valdemar Tomaševski
ID	Matteo Adinolfi, Rosanna Conte, Alessandro Panza
NI	Chiara Gemma, Maxette Pirbakas
PPE	Pascal Arimont, Tom Berendsen, Franc Bogovič, Christian Doleschal, Krzysztof Hetman, Manolis Kefalogiannis, Stelios Kypouropoulos, Dan-Ștefan Motreanu, Andrey Novakov, Peter Pollák
RENEW	Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Katalin Cseh, Ondřej Knotek, Alin Mituța, Susana Solís Pérez
S&D	Matthias Ecke, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Tsvetelina Penkova, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
THE LEFT	Martina Michels, Younous Omarjee
VERTS/ALE	François Alfonsi, Ana Miranda, Niklas Nienaß, Caroline Roose, Monika Vana

0	-

3	0
ID	André Rougé
PPE	Isabel Benjumea Benjumea
S&D	Erik Bergkvist

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

26.10.2022

MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

monivuotisen rahoituskehyksen 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio (2022/2046(INI))

Valmistelija: Juozas Olekas

EHDOTUKSET

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 310, 311, 312 ja 323 artiklan,
- ottaa huomioon 22. joulukuuta 2021 annetun komission ehdotuksen neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta 17 päivänä joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta (COM(2021)0569),
- A. ottaa huomioon, että covid-19-pandemia ja Venäjän provosoimaton ja perusteeton sotilaallinen hyökkäys Ukrainaa vastaan ovat heikentäneet elintarviketurvaa ja lisänneet hintojen epävakautta sisämarkkinoilla sekä niissä Lähi-idän ja Afrikan maissa, jotka ovat erittäin riippuvaisia viljan tuonnista; katsoo, että nyt on tärkeämpää kuin koskaan pitää kiinni yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteista, joita ovat esimerkiksi markkinoiden tehokas vakauttaminen, huoltovarmuuden takaaminen ja kohtuullisten kuluttajahintojen varmistaminen; ottaa huomioon, että jäsenvaltioiden valtion- tai hallitusten päämiehet ovat korostaneet elintarviketurvan ja elintarvikeomavaraisuuden merkitystä sekä unionin tasolla että maailmanlaajuisesti;
- B. ottaa huomioon, että komissio on jo myöntänyt poikkeuksia yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) ehdollisuussääntöihin Ukrainan sodan vuoksi;
- C. ottaa huomioon, että 55-valmiuspaketti liittyy erottamattomasti monivuotisen rahoituskehyksen ehdotettuun tarkistukseen;
- D. ottaa huomioon, että tavaroiden ja palvelujen, mukaan lukien energian, hinnat nousevat nopeasti kaikissa jäsenvaltioissa, mikä aiheuttaa hinnanvaihteluja ja vaikuttaa yleisesti tarjonnan ja kysynnän tasapainoon ja viljelijöihin, yrityksiin, kuluttajayhteisöihin ja kaikkiin kansalaisiin;

1. katsoo, että komission ehdottaman monivuotisen rahoituskehityksen tarkistuksen olisi oltava yhdenmukainen 55-valmiuspaketin ja Pariisin sopimuksessa asetettujen tavoitteiden kanssa ja siinä olisi otettava huomioon poliittiset painopisteet ja uusien politiikkatoimien ja ohjelmien toteuttamiseen tarvittava rahoituksen joustavuus sekä Versailles'n julistuksen pääkohdat, erityisesti elintarviketurvan varmistaminen ja parantaminen vähentämällä unionin riippuvuutta kansainvälisistä markkinoista keskeisten tuotteiden ja tuotantopanosten osalta; muistuttaa tässä yhteydessä, että kaikkia uusia tavoitteita varten on myönnettävä lisärahoitusta;
2. muistuttaa nopean inflaation kielteisistä vaikutuksista markkinoihin, erityisesti perushyödykemarkkinoihin, sekä tuotantopankiin ja energian hintoihin, investointeihin, kuluttajiin, viljelijöihin ja unionin varojen edunsaajiin; toteaa, että maaseutuyhteisöt ja viljelijät, erityisesti pienviljelijät ja nuoret viljelijät, ovat erityisen haavoittuvassa asemassa, sillä he kärsivät rajallisista investointimahdollisuuksista ja unionin ja jäsenvaltioiden heikentyneestä talousarviokapasiteetista; toteaa, että monivuotisen rahoituskehityksen tarkistuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota viljelijöiden taloudellisen aseman parantamiseen sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä uudistamalla kestävästi maatalouden rahoitusrakenteita;
3. kehottaa neuvostoa säilyttämään monivuotisen talousarvion otsakkeen 3 kunnianhimoisella tasolla ja pitämään mielessä, että viljelijöitä on tuettava, jotta voidaan saavuttaa elintarviketurva ja varmistaa ympäristön suojeleminen, erityisesti kun otetaan huomioon ilmastonmuutoksen kielteiset vaikutukset;
4. kehottaa neuvostoa ja komissiota tiedostamaan, että YMP-maksujen vaihtelu vaikuttaa viljelijöiden kykyyn selviytyä inflaatiopaineista ja tuotantopanosten kohonneista hinnoista ja varmistaa elintarviketurva; muistuttaa, että 24. maaliskuuta 2022⁴⁰ antamassaan päätöslauselmassa parlamentti painotti, että varojen jakamisessa suurten ja pienten maatilojen välillä vallitsee eriarvoisuus; kehottaa siksi antamaan lisätukea jäsenvaltioille, joissa maksujen määrä on pienin, ja tehostamaan toimia harvainvaltaisten rakenteiden torjumiseksi;
5. kehottaa neuvostoa muuttamaan rahoituskehitysasetuksen 4 artiklaa niin, että siinä vahvistetaan riittävät liikkumavarat, jotta enimmäismääriin voidaan tehdä teknisiä mukautuksia yli kahden prosentin inflaation ja inflaation todellisen tason huomioon ottamiseksi;
6. korostaa, että maatalous- ja koheesiopolitiikka muodostavat yleensä suurimman osan EU:n talousarviosta; painottaa, että nämä menoerät ovat houkuttelevia kohteita petoksille ja rikolliselle toiminnalle; painottaa, että ehdollisuusasetuksella suojellaan myös näitä varoja ja siten myös maataloustuottajien taloudellista asemaa ja resursseja;
7. kehottaa komissiota tehostamaan kiireellisesti toimia elintarvikejätteen vähentämiseksi ja tarjoamaan taloudellisia kannustimia tätä asiaa koskevien parannusten nopeuttamiseksi; kehottaa komissiota tarjoamaan enemmän mahdollisuuksia

⁴⁰ Euroopan parlamentin päätöslauselma 24. maaliskuuta 2022 monivuotisesta rahoituskehityksestä 2021–2027: harvainvaltaisten rakenteiden torjuminen, EU:n varojen suojeleminen petoksilta ja eturistiriidat (EUVL C 361, 20.9.2022, s. 15).

elintarvikelahjoitusten keräämisestä, kuljetuksesta, varastoinnista ja jakelusta aiheutuvien kustannusten rahoittamiseksi.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	25.10.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 42 -: 0 0: 4
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Benoît Biteau, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Ivan David, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Elena Lizzi, Chris MacManus, Colm Markey, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropè, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Franc Bogovič, Rosanna Conte, Marie Dauchy, Anna Deparnay-Grunenberg, Alin Mituța

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

42	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Veronika Vrecionová
ID	Rosanna Conte, Ivan David, Elena Lizzi
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Camilla Laureti, Maria Noichl, Juozas Olekas
THE LEFT	Luke Ming Flanagan, Chris MacManus, Eugenia Rodríguez Palop
VERTS/ALE	Benoît Biteau, Anna Deparnay-Grunenberg, Martin Häusling, Bronis Ropë, Sarah Wiener

0	-

4	0
ECR	Bert-Jan Ruissen
ID	Marie Dauchy, Gilles Lebreton
RENEW	Martin Hlaváček

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

5.10.2022

KULTTUURI- JA KOULUTUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio (2022/2046(INI))

Valmistelija: Victor Negrescu

EHDOTUKSET

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. katsoo, että EU:n rahoitus koulutukseen, nuorisoalan, kulttuuriin, tiedotusvälineisiin ja urheiluun sekä osallisuutta, solidaarisuutta ja kansalaisuutta edistäviin toimiin on jatkuvasti ja rakenteellisesti puutteellista, kun otetaan huomioon uudet painopisteet, hidas elpyminen covid-19-pandemiasta, ilmastonmuutoksen ja luonnonkatastrofien vaikutukset, Venäjän Ukrainaa vastaan käymän sodan seuraukset, inflaatio ja hintojen nousu; pyytää korjaamaan tilannetta, kun monivuotisen rahoituskehityksen tarkistuksen yhteydessä päätetään mahdollisista ohjelmien mukautuksista; kehottaa kiinnittämään huomiota tuhoisiin yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin vaikutuksiin, joita kohdennetun rahoituksen nykyisen määrän vähentämisestä koituisi tuhansille ihmisille eri puolilla Eurooppaa ja sen ulkopuolella, erityisesti haavoittuviin tai syrjäytyneisiin ryhmiin kuuluville ihmisille; kehottaa painokkaasti arvioimaan perusteellisesti näitä aloja koskevien EU:n ohjelmien käyttöastetta edellisissä ja nykyisissä monivuotisissa rahoituskehityksissä;
2. katsoo, että Erasmus+, Luova Eurooppa ja Euroopan solidaarisuusjoukot ovat osoittaneet joustavuutta vastatessaan viimeaikaisiin maailmanlaajuisiin haasteisiin; on kuitenkin vakuuttunut siitä, että kun hätätilanteiden vuoksi syntyy uusia poliittisia painopisteitä, lainsäätäjien on sovittava niistä;
3. korostaa koulutusta, nuorisoa, kulttuuria, tiedotusvälineitä ja urheilua koskevien ohjelmien merkitystä EU:n tasolla sekä kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla; muistuttaa, että talouspolitiikan eurooppalaista ohjausjaksoa koskevissa kansallisissa raporteissa on arvioitava perusteellisesti asiaan liittyviä politiikkatoimia, uudistuksia ja hankkeita, myös elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettavia politiikkatoimia, uudistuksia ja hankkeita;
4. toteaa, että kulttuurialan ja luovien toimialojen osuus EU:n BKT:stä on 4,4 prosenttia ja että EU:ssa on noin 8,7 miljoonaa näiden alojen työpaikkaa, ja korostaa, että nykyiset elpymis- ja palautumistukivälineen investoinnit eivät vastaa kulttuurialan ja luovien

toimialojen valtavaa taloudellista ja sosiaalista merkitystä vaan jättävät ne huomattavan aliedustetuiksi EU:n yleisissä pyrkimyksissä selviytyä pandemiasta ja tukea Euroopan talouden elpymistä ja palautumiskykyä; korostaa, että taloudellinen tuki olisi jaettava tasaisemmin kaikille kulttuurialoille, jotta ne voivat elpyä meneillään olevista kriiseistä;

5. vaatii, että Erasmus+-, Euroopan solidaarisuusjoukot- ja Luova Eurooppa -ohjelmien tavoitteita varten olisi osoitettava enemmän rahoitusta kuin sovittiin, jotta voidaan tukea EU:n toimia Venäjän Ukrainaa vastaan käymän sodan johdosta, kuten solidaarisuustoimia ukrainalaisten pakolaisten tukemiseksi, Erasmus+-ohjelman osallisuustoimia ja kulttuurialan ja luovien toimialojen rahoitusta Luova Eurooppa -ohjelmasta; painottaa, että tätä lisärahoitusta ei pidä myöntää näiden ohjelmien muiden tavoitteiden kustannuksella;
6. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita mukauttamaan monivuotista rahoituskehystä lisäämällä Luova Eurooppa -ohjelman kauden 2021–2027 kokonaisuudelleen rahoitusta vähintään 720 miljoonalla eurolla mahdollisine inflaatiomukautuksineen, jotta rahoitusta voidaan jatkaa vakaasti ja siten välttää mahdolliset vähennykset vuotuisessa talousarviossa;
7. katsoo tämänhetkisen tilanteen osoittaneen, että Erasmus+-ohjelman monivuotisen rahoitusprofiilin on oltava lineaarisempi sen sijaan, että sen vuotuisia määrärahoja kasvatetaan eksponentiaalisesti; pyytää siksi komissiota tasapainottamaan uudelleen Erasmus+-ohjelman maksusitoumusmäärärahat tämän EU:n lippulaivaohjelman sujuvan jatkumisen varmistamiseksi, jotta myös eurooppalainen koulutusalue voidaan toteuttaa vuoteen 2025 mennessä ja voidaan panna täytäntöön digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelma, joka on keskeisessä roolissa digitaalisten taitojen kehittämisessä ja koulutusjärjestelmämme muutoksessa, esimerkiksi mahdollistamassa digitaalisten teknologioiden hyödyntämisen koulutusjärjestelmissä; kehottaa komissiota perustamaan eurooppalaiselle koulutusalueelle pitkän aikavälin kohdennetun rahoitussuunnitelman;
8. kehottaa komissiota tukemaan lainsäätäjien tekemää sitoumusta varmistaa, että Euroopan nuorison teemavuosi 2022 jättää pysyvän perinnön, arvioimalla sen tuloksia perusteellisesti, valtavirtaistamalla nuorisokysymykset kaikissa asiaan liittyvissä EU:n politiikkatoimissa nuorisoon keskittyvän arviointivälineen avulla, jotta voidaan järjestelmällisesti tarkastella EU:n lainsäädännön vaikutuksia nuorisoon, ja osoittamalla riittävästi rahoitusta jatkotoimiin, muun muassa kartoittamalla lisärahoituslähteitä vuoden 2022 jälkeen;
9. kehottaa komissiota lisäämään Euroopan solidaarisuusjoukkojen täytäntöönpanosääntöjen joustavuutta, jotta odottamattomiin kriisitilanteisiin voidaan puuttua paremmin; pyytää lisäämään yleisesti Euroopan solidaarisuusjoukkojen rahoitusta, jotta nykyisiin haasteisiin ja erityisesti Venäjän Ukrainaa vastaan käymästä sodasta johtuviin haasteisiin voidaan vastata paremmin; muistuttaa, että nuorisojärjestöt, jotka ovat reagoineet Ukrainan humanitaariseen kriisiin, ovat kohdanneet hallinnollisia ja tukikelpoisuuteen liittyviä esteitä;
10. on huolissaan siitä, että kulttuurialan ja luovien toimialojen useista mikro-organisaatioista ja itsensäyöllistäjistä koostuva rakenne on tehnyt niistä erityisen alttiita covid-19-pandemian ja inflaation seurauksille ja on heikentänyt sekä

organisaatioita että itsensätyöllistämisen- ja työllistymismahdollisuuksia, panee merkille, että vuonna 2020 näiden alojen liikevaihto pieneni 31 prosenttia vuoteen 2019 verrattuna ja että kulttuurialalla työnsä menetti yli kaksinkertainen määrä ihmisiä koko talouteen verrattuna, ja toteaa, että nämä seikat selittävät kulttuurialan ja luovien toimialojen talouden erittäin hitaan ja puutteellisen elpymisen; pyytää siksi osoittamaan riittävästi rahoitusta kulttuurialalle ja luoville toimialoille ja pyytää komissiota arvioimaan mahdollisuuksia myöntää kulttuurialan ja luovien toimialojen organisaatioille enemmän toiminta-avustuksia ja jatkuvampaa rahoitusta, jotta voidaan edistää kulttuurialan ja luovien toimialojen täyttä elpymistä ja parantaa niiden häiriönsietokykyä;

11. pyytää komissiota vähentämään merkittävästi hallinnollisia rasitteita ja uudistamaan Luova Eurooppa -ohjelman haku- ja arviointimenettelyjä, erityisesti jotta näitä menettelyjä voitaisiin keventää pienille organisaatioille ja ensimmäistä kertaa hakeville, kuten nuorille;
12. pyytää komissiota ehdottamaan viipymättä taiteilijan eurooppalaista asemaa, jossa vahvistetaan yhteiset puitteet kaikissa EU:n jäsenmaissa yhteisille työoloille ja vähimmäisvaatimuksille kunnioittaen täysimääräisesti jäsenvaltioiden ja EU:n vastuita työmarkkinoista ja kulttuuripolitiikasta, hyväksymällä tai soveltamalla johdonmukaisia ja kattavia suuntaviivoja muun muassa sopimuksista, yhteisedustuksen ja -hallinnoinnin välineistä, sosiaaliturvasta, sairaus- ja työttömyysvakuutuksesta, eläkejärjestelmistä, välittömästä ja välillisestä verotuksesta, tullien ulkopuolisista esteistä ja tiedon epäsymmetrioista ja pyytää komissiota ottamaan ehdotuksessa kaikilta osin huomioon parlamentin 20. lokakuuta 2021 antamassa päätöslauselmassa taiteilijoiden tilanteesta ja kulttuurialan elpymisestä EU:ssa esitetyt vaatimukset¹; kehottaa hyväksymään suuntaviivat taiteilijoiden asemasta ja perustamaan aihetta käsittelevän avoimen koordinoitimenetelmän työryhmän, jotta voidaan edistää parhaiden käytäntöjen jakamista jäsenvaltioiden kesken ja taiteilijoiden työolojen parantamisen seurantaa;
13. kehottaa jälleen perustamaan pysyvän unionin toimituksellisen median ja uutismediarahaston riippumattoman uutisoinnin vahvistamiseksi, eurooppalaisten toimittajien ja journalismin riippumattomuuden turvaamiseksi ja tiedotusvälineiden vapauden takaamiseksi, erityisesti Venäjän Ukrainaa vastaan käymään sotaan liittyvien valtavien disinformaatiokampanjoiden vuoksi; kehottaa komissiota toteuttamaan välittömästi toimia erityisesti sananvapauden rajoitusten kohteeksi joutuneiden toimittajien osalta ja tukemaan heitä strategisia häirintätarkoituksessa nostettuja kanteita vastaan;
14. pitää valitettavana, ettei uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitetta rahoiteta johdonmukaisesti ja strategisesti; kehottaa muuttamaan Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta annettua asetusta² seuraavassa tarkistuksessa, jotta voidaan luoda uutta eurooppalaista Bauhausia koskeva missio, jolla on 500 miljoonan euron talousarvio; tiedostaa, että tämä saattaa vaatia otsakkeen 1 rahoituksen lisäämistä ja sen

¹ EUVL C 184, 5.5.2022, s. 88.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/695, annettu 28. huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 1).

enimmäismäärän kasvattamista; kehottaa komissiota ehdottamaan uutta erillistä EU:n uusi eurooppalainen Bauhaus -ohjelmaa seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen alkuun mennessä ja noudattamaan ehdotuksessaan parlamentin pitkäaikaista näkemystä, jonka mukaan uusille poliittisille aloitteille olisi osoitettava riittävät uudet taloudelliset resurssit, jotta voidaan välttää tilanne, jossa uusi eurooppalainen Bauhaus vie huomiota sovituista poliittisista painopisteistä ja vähentää rahoitusta muilta entisestään alirahoitetuilta ohjelmilta, erityisesti Luova Eurooppa -ohjelmalta, Erasmus+-ohjelmalta ja Euroopan solidaarisuusjoukoilta;

15. pyytää komissiota asettamaan kunnianhimoisempia tavoitteita Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kulttuurialan ja luovien toimialojen osaamis- ja innovaatioyhteisölle ja lisäämään sen rahoitusta ja toteaa, että tällä uudella lähestymistavalla pyritään vahvistamaan tutkimuksen ja innovoinnin sekä kulttuurialan ja luovien toimialojen välisiä yhteyksiä ja parantamaan näiden alojen palautumiskykyä;
16. kehottaa jälleen lisäämään avoimuutta ja arvioimaan kattavasti multimediatyökaluihin käytettyjä EU:n varoja, jotta voidaan varmistaa näiden toimien vakaus, ennustettavuus ja valvonta;
17. palauttaa mieliin Erasmus+-ohjelman, Luova Eurooppa -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen mahdolliset synergiat ja täydentävyydet muiden EU:n ohjelmien ja rahoituslähteiden kanssa, esimerkiksi Euroopan sosiaalirahasto plussan, oikeudenmukaisen siirtymän rahaston, Horisontti Eurooppa -puiteohjelman, elpymis- ja palautumistukivälineen sekä Kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman kanssa; pitää valitettavana, että käytännössä näitä synergioita ja täydentävyyksiä ei täysin koordinoita useimmissa jäsenvaltioissa;
18. kehottaa komissiota edelleen tarkastelemaan näitä synergioita ja täydentävyyksiä ja tukemaan jäsenvaltioita niiden koordinoinnissa, mukaan lukien tarjoamalla unionin tason ohjausta ja edistämällä hyvien käytäntöjen vaihtoa, mutta muistuttaa samalla, että tästä huolimatta näille ohjelmille on osoitettava riittävästi rahoitusta.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	3.10.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 24 -: 1 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Catherine Griset, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Niklas Nienaß, Peter Pollák, Diana Riba i Giner, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh, Milan Zver
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Loucas Fourlas, Martina Michels, Salima Yenbou

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

24	+
ECR	Andrey Slabakov
NI	Andrea Bocskor
PPE	Asim Ademov, Loucas Furlas, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh, Milan Zver
RENEW	Laurence Farreng, Irena Joveva, Monica Semedo, Salima Yenbou
S&D	Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Massimiliano Smeriglio
THE LEFT	Niyazi Kizilyürek, Martina Michels
VERTS/ALE	Romeo Franz, Niklas Nienaß, Diana Riba i Giner

1	-
ID	Catherine Griset

1	0
ID	Gianantonio Da Re

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

21.10.2022

PERUSSOPIMUS-, TYÖJÄRJESTYS- JA TOIMIELINASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

monivuotisen rahoituskehyksen 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio (2022/2046(INI))

Valmistelija: Loránt Vincze

EHDOTUKSET

Perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. palauttaa mieliin, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 311 artiklan mukaisesti unioni ”huolehtii siitä, että sillä on tavoitteidensa saavuttamiseksi ja politiikkansa toteuttamiseksi tarvittavat varat”; korostaa siksi, että on tärkeää, että EU:n talousarvio on riittävä ja palvelee EU:n kansalaisia;
2. korostaa, että monivuotisen rahoituskehyksen olisi oltava riittävän joustava, jotta EU voi vastata sekä määrällisesti että laadullisesti asianmukaisella tavalla ennakoimattomiin haasteisiin, jotka vaikuttavat kaikkiin EU:n kansalaisiin; huomauttaa, että Euroopan laajuisten vakavien kriisien, kuten pandemian ja Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan, äkillinen puhkeaminen, niiden haitalliset taloudelliset heijastusvaikutukset ja EU:n ennennäkemätön taloudellinen panostus ovat koetelleet monivuotista rahoituskehystä ja korostaneet, että monivuotista rahoituskehystä on vahvistettava ja hallinnoitava joustavammin mutta silti kestäväällä tavalla; pitää näin ollen monivuotisen rahoituskehyksen kattavaa tarkistamista tarpeellisena ja kehottaa komissiota tarkastelemaan perusteellisesti nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen toimintaa ja esittämään lainsäädäntöehdotuksen monivuotisen rahoituskehyksen kattavasta tarkistamisesta mahdollisimman pian ja viimeistään vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä;
3. palauttaa mieliin, että 16. joulukuuta 2020 tehdystä toimielinien välisessä sopimuksessa¹ määrätään, että kun on tehty ehdotus uudeksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi tai rahoituskehyksen huomattavaksi tarkistamiseksi, toimielimet pyrkivät määrittelemään erityiset järjestelyt, joita sovelletaan niiden välisessä yhteistyössä ja vuoropuhelussa ehdotuksen hyväksymiseen johtavan menettelyn aikana; vahvistaa sitoutumisensa edellä mainittuun sopimukseen ja ilmaisee valmiutensa tehdä

¹ Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välinen toimielinien sopimus, tehty 16. joulukuuta 2020, talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 15 kohta (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28).

yhteistyötä muiden toimielinten kanssa kunnianhimoisten ja tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavien budjettiratkaisujen laatimiseksi ja toteuttamiseksi;

4. korostaa, että EU:n talousarvio nojautuu liikaa kansallisiin rahoitusosuuksiin ja että tarvitaan enemmän aitoja omia varoja, jotta voidaan lisätä ja monipuolistaa EU:n tulonlähteitä ja tukea unionin politiikkatavoitteita sen poliittisten päämäärien mukaisesti; kehottaa komissiota ehdottamaan täydentäviä uusia omia varoja jo ennen nykyisen monivuotisen rahoituskehysten oikeudellisesti sitovan etenemissuunnitelman määräaika, joka on vuoden 2023 loppuun mennessä; korostaa, että uusien omien varojen korin on katettava vähintään Euroopan unionin elpymisvälineen takaisinmaksuun liittyvät menot; toistaa, että uudet omien varojen järjestelmät on pantava nopeasti täytäntöön niiden hyväksymisen jälkeen; huomauttaa, että uusien omien varojen käyttöönotto vahvistaa huomattavasti unionin rahoituskapasiteettia;
5. palauttaa mieliin, että Euroopan tulevaisuuskonferenssi on ehdottanut unionin talousarvion vahvistamista uusilla omilla varoilla² ja että Euroopan parlamentin olisi päätettävä unionin talousarviosta samalla tavoin kuin kansallisilla parlamenteilla on oikeus päättää talousarvioista kansallisella tasolla³; kehottaa tässä yhteydessä Euroopan parlamenttia tekemään tiiviimpää yhteistyötä komission ja neuvoston kanssa uusien omien varojen hyväksymisprosessissa; korostaa, että Euroopan parlamentin tiiviimpi osallistuminen tehostaisi talousarvion tulopuolen demokraattista valvontaa;
6. palauttaa mieliin, että EU:n tasolla on varmistettava parempi parlamentaarinen valvonta ja pantava erityisesti täytäntöön Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteinen julistus SEUT 122 artiklaan perustuvien sellaisten uusien ehdotusten talousarviovalvonnasta, joilla on mahdollisesti huomattavia talousarviovaikutuksia⁴;
7. palauttaa tässä yhteydessä mieliin talousarvion yhtenäisyyden periaatteen ja sen elintärkeän merkityksen tehokkaan demokraattisen valvonnan kannalta; painottaa, että talousarvion ulkopuoliset välineet voivat toimia vain väliaikaisina ratkaisuin rahoituksen lisäämiseen;
8. panee merkille, että komissio soveltaa pitkään viivästynyttä yleistä ehdollisuutta koskevaa asetusta⁵, jossa säädetään säännöistä, jotka ovat välttämättömiä unionin talousarvion suojaamiseksi tapauksessa, jossa oikeusvaltioperiaatteiden rikkominen jäsenvaltioissa vaikuttaa tai uhkaa vakavasti vaikuttaa unionin talousarvion moitteettomaan varainhoitoon tai unionin taloudellisten etujen suojaamiseen riittävän suoraan; palauttaa mieliin asetusta koskevat Euroopan unionin tuomioistuimen periaatteellisesti merkittävät tuomiot⁶; painottaa täsmällisten velvoitteiden merkitystä ja kehottaa komissiota tehostamaan niiden välietappien ja tavoitteiden valvontaa, jotka jäsenvaltioiden on saavutettava;

² Euroopan tulevaisuuskonferenssi, ehdotus 16.

³ Euroopan tulevaisuuskonferenssi, ehdotus 38.4., kolmas luetelmakohta.

⁴ Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteinen julistus SEUT 122 artiklaan perustuvien sellaisten uusien ehdotusten talousarviovalvonnasta, joilla on mahdollisesti huomattavia talousarviovaikutuksia, 2 kohta (EUVL C 444 I, 22.12.2020, s. 5).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16. joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1).

⁶ Tapaukset C-156/21, ECLI: EU:C:2022:97 ja C-157/21, ECLI: EU:C:2022:98.

9. toistaa kehotuksensa poistaa mahdollisimman pian kaikki talousarvion alennukset ja korjausmekanismit, jotta varmistetaan oikeudenmukainen kohtelu ja solidaarisuus jäsenvaltioiden välillä; kehottaa komissiota raportoimaan jäsenvaltioiden nettosaldoja koskevaa nykyistä kapea-alaista kirjanpidollista lähestymistapaa laajemmin; kehottaa lisäksi komissiota ottamaan käyttöön uusia talousarvioindikaattoreita, joissa keskitytään EU:n toimintapolitiikkaan osallistumisesta saatavaan eurooppalaiseen lisäarvoon; korostaa, että vapautetut määrärahat olisi jätettävä EU:n talousarvioon eikä niitä saisi siirtää takaisin jäsenvaltioille;
10. toistaa kehotuksensa aktivoida SEUT-sopimuksen 312 artiklan 2 kohdan mukainen siirtymälauseke, jotta neuvosto voi hyväksyä rahoituskehysasetuksen määräenemmistöllä; palauttaa mieliin ehdotuksensa siitä, että monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen hyväksymiseen sovellettaisiin tavallista lainsäätämisyjärjestystä;
11. kehottaa pohtimaan perusteellisesti monivuotisen rahoituskehysten kestoja ottaen huomioon vakauden, joustavuuden ja demokraattisen legitimitetin periaatteet; huomauttaa, että monivuotisen rahoituskehysten syklin mukauttaminen Euroopan parlamentin ja komission toimikausiin voisi osaltaan vahvistaa demokraattista keskustelua EU:n varainkäytön painopisteistä sekä parantaa parlamentaarista valvontaa;
12. toistaa, että Euroopan tulevaisuuskonferenssi edellyttää toimielimiltä vakavia jatkotoimia; korostaa, että Euroopan tulevaisuuskonferenssi antoi lisäpontta nykyisen monivuotisen rahoituskehysten tarkistamiselle; ehdottaa, että pohdinta EU:n talousarvion institutionaalisesta ulottuvuudesta, päätöksentekomenettelyt mukaan lukien, olisi sisällytettävä Eurooppa-valmistelukunnan aiheisiin, kuten parlamentti pyysi 9. kesäkuuta 2022 antamassaan päätöslauselmassa⁷;
13. painottaa kantaansa, jonka mukaan EU:n toimielinuudistusta koskevan keskustelun olisi sisällettävä pohdintaa, joka koskee unionin talousarvion rakennetta, yhteisömenetelmän turvaamista ja tarvetta varmistaa, että parlamentti osallistuu täysimääräisesti päätöksentekoprosessiin; toteaa, että keskustelussa olisi käsiteltävä myös tapoja saada jäsennellympää palautetta kansalaisten odotuksista, jotka koskevat unionin menojen painopisteitä, ja lisätä talousarvion avoimuutta ja vastuuvollisuutta, myös kolmansien maiden EU:lle maksamien rahoitusosuuksien osalta;
14. kehottaa käymään keskustelua siitä, miten SEUT-sopimuksen 311 artiklan 3 kohtaa olisi muutettava, jotta Euroopan parlamentti voi antaa vähintäänkin hyväksyntänsä uusien omien varojen hyväksymisprosessissa.

⁷ Euroopan parlamentin 9. kesäkuuta 2022 antama päätöslauselma valmistelukunnan ehdottamisesta perussopimusten tarkistamiseksi. Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0244.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	17.10.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 22 -: 6 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Damian Boeselager, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Salvatore De Meo, Pascal Durand, Daniel Freund, Sandro Gozi, Laura Huhtasaari, Zdzisław Krasnodębski, Victor Negrescu, Giuliano Pisapia, Paulo Rangel, Antonio Maria Rinaldi, Helmut Scholz, Sven Simon, László Trócsányi, Guy Verhofstadt, Loránt Vincze
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Vladimír Bilčík, Nathalie Colin-Oesterlé, Alin Mituța
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Isabel García Muñoz, Manolis Kefalogiannis, Petros Kokkalis, Nicola Procaccini, Nacho Sánchez Amor

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

22	+
PPE	Vladimír Bilčík, Nathalie Colin Oesterlé, Salvatore De Meo, Manolis Kefalogiannis, Paulo Rangel, Sven Simon, Loránt Vincze
Renew	Pascal Durand, Sandro Gozi, Alin Mituța, Guy Verhofstadt
S&D	Gabriele Bischoff, Włodzimierz Cimoszewicz, Isabel García Muñoz, Victor Negrescu, Giuliano Pisapia, Nacho Sánchez Amor
The Left	Petros Kokkalis, Helmut Scholz
Verts/ALE	Damian Boeselager, Gwendoline Delbos Corfield, Daniel Freund

6	-
ECR	Zdzisław Krasnodębski, Nicola Procaccini
ID	Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari, Antonio Maria Rinaldi
NI	László Trócsányi

0	0

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	17.11.2022
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 26 -: 2 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Robert Biedroń, Olivier Chastel, Andor Deli, Eider Gardiazabal Rubial, Vlad Gheorghe, Francisco Guerreiro, Valérie Hayer, Joachim Kuhs, Pierre Larrourou, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Karlo Ressler, Bogdan Rzońca, Nils Ušakovs, Rainer Wieland
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Damian Boeselager, Ilan De Basso, Jens Geier, Elisabetta Gualmini, Henrike Hahn, Martin Hojsík, Younous Omarjee, Eva Maria Poptcheva, Petri Sarvamaa
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Clara Aguilera, Krzysztof Hetman, Marlene Mortler, Barbara Thaler

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

26	+
PPE	Krzysztof Hetman, Janusz Lewandowski, Marlene Mortler, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Karlo Ressler, Petri Sarvamaa, Barbara Thaler, Rainer Wieland
RENEW	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Martin Hojsík, Eva Maria Poptcheva
S&D	Clara Aguilera, Robert Biedroń, Eider Gardiazabal Rubial, Jens Geier, Elisabetta Gualmini, Pierre Larrourou, Margarida Marques, Nils Ušakovs
THE LEFT	Younous Omarjee
VERTS/ALE	Damian Boeselager, Francisco Guerreiro, Henrike Hahn

2	-
ID	Joachim Kuhs
NI	Andor Deli

2	0
ECR	Bogdan Rzońca
S&D	Ilan De Basso

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää